

ਮਿਸੂਰੀ 'ਚ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀਆਂ ਪਿਤਾ ਸਮੇਤ 2 ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਮਿਸੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸੋਮਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਪਿਤਾ ਸਮੇਤ ਦੋ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਹਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 40 ਸਾਲਾ ਡੈਰੇਲ ਪੀਕ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਕੈਡੇਨ ਪੀਕ ਅਤੇ ਮੇਸਨ ਪੀਕ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 4 ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਸੀ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬੇਟਨ ਕਾਊਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਰੇਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਊਟੀ ਸੈਰਿਕ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਗ੍ਰੰਜ਼ੂਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਰੇਲ ਪੀਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਵੀਰਵਾਰ

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਾ

ਬਾਗਿਡਨ ਨੇ ਮਾਜ਼ੂ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਈਆ ਡਬਲਯੂਐਚਐਮਓ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ

ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਜ਼ੂ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ

ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਉਪ ਸਹਾਇਕ

ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ

ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਮਿਲਟਰੀ ਆਫਿਸ

(ਡਬਲਯੂ ਐਚ ਐਮ ਓ) ਦੇ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਵੀ

ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਮਾਜ਼ੂ ਵਰਗੀਜ਼ ਜੋਆ

ਬਾਇਡਨ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹੱਿਮ ਦੇ

ਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ

ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਜ਼ੂ ਦੇ ਮਾਤਾ-

ਪਿਤਾ ਕੇਰਲ ਦੇ ਥਿਊਵੇਲਾ ਦੇ ਵਾਸੀ ਹਨ। ਮਾਜ਼ੂ

ਪੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਵਕੀਲ ਹਨ।

ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਅਗਈਵਾਲ ਲਾਉਂਜ਼ ਦੀ

ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਟਵੀਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਜ਼ੂ ਵਰਗੀਜ਼

ਨੇ ਅਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਗਰੈਂਡੋਫ਼ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਾਮ 4 ਵਜੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਊਟੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸੂਰੀ

ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਮਿਗੋਲ ਕਾਰਡੋਨਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਗੋਲ ਕਾਰਡੋਨਾ (45) ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ

ਬਿਡੋਨ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਡੋਨਾ, ਦੀ

ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ 64-33 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਨਾਲ ਕਾਰਡੋਨਾ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਤੁਸ਼ਗਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ 60 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸਦੇ

ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਏਜੰਸੀ ਦੇ 1.5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲੋਨ ਦੀ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ। ਕਾਨੈਕਟੀਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਕਾਰਡੋਨਾ ਬਾਈਡੋਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇ-8 ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। 3 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਡੋਨਾ

ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪ੍ਰਦਾਈਲ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਡੀਵੇਸ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਰਾਹਤ ਲਈ ਬੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਹੱਦ ਕੀਤਾ। ਜਦਾਗ ਕਾਰਡੋਨਾ ਨੇ ਕਾਰਡੋਨਾ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਐਲ ਜੀ ਬੀ ਟੀ ਕਿਉਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਰੋਕਬਾਮ

ਬਿਡੋਨ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਡੋਨਾ, ਦੀ

ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ 64-33 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਨਾਲ ਕਾਰਡੋਨਾ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ। ਕਾਨੈਕਟੀਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਕਾਰਡੋਨਾ ਬਾਈਡੋਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇ-8 ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। 3 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਡੋਨਾ

ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪ੍ਰਦਾਈਲ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਡੀਵੇਸ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਰਾਹਤ ਲਈ ਬੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਹੱਦ ਕੀਤਾ। ਜਦਾਗ ਕਾਰਡੋਨਾ ਨੇ ਕਾਰਡੋਨਾ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਐਲ ਜੀ ਬੀ ਟੀ ਕਿਉਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਂਸਦ ਉਮਰ ਨੇ ਖੱਲੋਗੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਲਈ ਸਾਉਂਦੀ ਦੇ ਕਾਉਨਿੰਗ ਪ੍ਰਿਸ਼ਿਲਾਫ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਬਿਲ

ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੰਹਮਦ ਬਿਨ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਬੈਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੋਗਨਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਕਾਰਡੋਨਾ ਬਾਈਡੋਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇ-8 ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। 2018 ਦੇ ਅਪੇਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਬਿਨ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਚੌਝੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰੀਕਿਆ ਵੀ ਹੈ।

ਮਿਨੋਸਟਾ ਤੋਂ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਸਾਂਸਦ ਉਮਰ ਨੇ ਇੱਕ

ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਆਨਰ ਅਪ੍ਰੈਟਰਾਂ (Owner-Operator) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ

ਕੈਲੀਫਿਰਨੀਆ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ, ਕੈਲੀਫਿਰਨੀਆ ਤੋਂ ਈਸਟ ਕੋਸਟ, ਕੈਲੀਫਿਰਨੀਆ ਤੋਂ ਟੈਕਸਸ (Texas)

ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ
ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ

ਤੁਹਾਡੀਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ

Need Team & Solo Driver
With 2 Year Experience

(209) 405-1544

127 Darcy Parkway, Lathrop, CA 95330

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ
ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕੋਵਿਡ ਵੈਕਸੀਨ ਲਾਉਣ ਦੀ ਰਹਤਾਰ ਮੱਧਮ

ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ 'ਚ ਨਾਕਾਮ ਸੈਕਰਮੈਟ, (ਹਸ਼ਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) - ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ ਵੈਕਸੀਨ ਟੀਕਾਕਰਣ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਟੀਕਾਕਰਣ ਮੁਹਿੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕਾਊਂਟੀਆਂ ਕੋਵਿਡ ਵੈਕਸੀਨ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਸਾਵਾਂਪਣ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਵਰਡ ਟੀ ਐਚ ਚਾਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਨ ਤੇ ਇਮਿਊਨੈਨੈਸ਼ਨਸਟ ਬੈਰੀ ਬਲੂਮ ਨੇ ਟੀਕਾਕਰਣ ਉਪਰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 50 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥ ਵਿਆਸਥ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਟੀਕਾਕਰਣ ਅਲਾਸਕਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਥੇ 23% ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਟੀਕਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਉ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਸਥਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋਹਨਸਨ ਐਂਡ ਜੋਹਨਸਨ
ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇਕੋ ਕੋਵਿਡ ਟੀਕਾ, ਐਂਡ ਡੀ ਏ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

ਅਮਰੀਕੀ ਅਵੇਸਲੇ ਨਾ ਹੋਣ-ਬਾਇਡੇਨ

ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ 40 ਲੱਖ ਟੀਕੇ ਉਪਲਬਧ
 ਕਰਵਾਏਗੀ ਤੇ ਮਾਰਜ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲ 2
 ਕਰੋੜ ਟੀਕੇ ਮੁੱਹੀਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ
 ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੂਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ
 8 ਕਰੋੜ ਟੀਕੇ ਹੋਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ
 ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਟੀਕਾ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ
 ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 10 ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ
 ਟੀਕੇ ਲੱਗ ਸਕਣਗੇ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਵੈਕਸ਼ਨਾਂ
 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਇਹ ਵੈਕਸ਼ਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ
 ਅਸਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਇਸ
 ਸਮੇਂ ਫਾਈਜ਼ਰ ਬਾਈਚਿਨ ਟੈਕ ਤੇ ਮੋਡੇਰਨਾਂ ਵੱਖ-
 ਟੀਕੇ ਤਕਰੀਬਨ 5 ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਈ
 ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨ

ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਟੀਕੇ ਲਵਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਵੇਸਲੇ ਨਾ ਹੋਣ- ਬਾਇਡੇਨ: ਜੋਹਨਸਨ ਅੰਡ ਜੋਹਨਸਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਟੀਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਣ ਉਪਰਿਤ ਰਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਇਡੇਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਅਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਹੈ' ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਹੱਥ ਧੋਣ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰਖਣ ਵਰਗੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉਪਰ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ "ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਹੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੀਕਾਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਇਰਸ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਲਵਾਂਗ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਮਿੱਤਰਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਾਂਗੇ ਤੇ ਸਾਡੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਪੱਟੜੀ ਉਪਰ ਆ ਜਾਂਦੇਗੀ।" ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਲੜਾਈ ਅਜੇ ਲੰਬੀ ਚੱਲੇਗੀ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਵੈਕਸੀਨ ਮਿਲਣ ਉਪਰ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਸਾਡੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਵੇਸਲੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਨਿਰੰਤਰ ਹੱਥ ਧੋਣ, ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਤੇ ਮਾਸਕ ਲਾਜਮੀ ਪਾਉਣ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਵਾਇਰਸ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਿੱਛਿਣ ਦੇ ਸਾਡੇ ਯਤਨ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਮਾੜੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਅਰਕਨਸਾ ਦੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਚੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜ਼ਖਮੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਅਰਕਨਸਾਸ ਦੇ ਇੱਕ
ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਗੀ ਨਾਲ ਇੱਕ 15
ਸਾਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ
ਹੋ ਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਈਨ
ਬਲੱਡ ਦੇ ਵਾਟਸਨ ਚੈਪਲ ਜੂਨੀਅਰ ਹਾਈ
ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸੌਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਦੇ
ਕਰੀਬਿ ਇੱਕ 15 ਸਾਲਾਂ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਇੱਕ

ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜੰਜ਼ੇ
ਕੁਤਿਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਘਰ
ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ
ਕਿ ਜੈਕ ਜੋਨਸ ਜ਼ਵੇਨਾਇਲ ਹਿਰਾਸਤ ਕੇਂਦਰ
ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ
ਨੇ ਦੌਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇਰ ਜਾਂ ਬਾਲਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਹੈ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਫਿਲਾਹਲ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨੂੰ
ਇੱਕ ਟਾਰਗੇਟ ਘਟਨਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ
ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਪ੍ਰੈਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ
ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਟਸਨ ਚੈਪਲ
ਸਕੂਲ ਦਾ ਸੌਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ
ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੈਕਰਮੈਂਟੇ ਏਗੀਏ ਵਿਚ ਮੂਹ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ?

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ
ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਮੂੰਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਵੀ
2018 ਵਿੱਚ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਤੋਂ ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਮੂੰਹ ਹੋਇਆ ਹਾਂ
ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਖਰੀਦਣ-ਵੇਚਣ ਜਾਂ
ਇਥੇ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਹਰ ਪਸੰਨ ਦਾ ਉਤਰ ਤਸੱਲੀ ਬੱਧਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

Sandeep Singh

MBA, Realtor
CalDRE # 02077165

408-621-7329

Realtor@SandeepSingh.ca

www.GreatSacramento.com

NEW ELK GROW

**9250 Laguna Springs Drive # 100
Elk Grove California 95758
Each Office Is Independently
Owned and Operated**

ਚੰਗਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸੋਰੇਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਾਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ **MEDICARE BENEFITS**
ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ
ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

**Get more BENEFITS
at No Cost \$0 Premium**

Rakhra Tax & Immigration

**Ph. (559) 243-9200,
Fax (559) 540-6211**

or visit
www.rakhrataxservice.com
or avtar06@gmail.com

ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਇਨਕਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ।

ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਬਗੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਹਾਡੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਆਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਰੀ ਅਟਕਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੇ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਬਾਬੀਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਮਰੀਕਾ ਫਸਟ ਦੀ ਨੀਤੀ' 'ਅਮਰੀਕਾ ਲਾਸਟ' ਵਿਚ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਜਰਵੇਟਿਵ ਪੈਲੀਟਿਕਲ ਐਕਸ਼ਨ ਕਾਨਫਰੰਸ 2021 ਦੀ ਬੈਠਕ ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿਚ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਅਜੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਥੋਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਨਵੀਂ ਮਰੀਜ਼ 6 ਗੁਣ ਘੱਟ ਹੋਏ

ਜਨੇਵਾ : ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਨਵੀਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਕੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਲੈਵਲ 'ਤੇ ਸੀ। 8 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 3.08 ਲੱਖ ਮਰੀਜ਼ ਮਿਲੇ ਸੀ। ਤਦ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 6 ਗੁਣਾ ਕਮੀ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 1 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਥੇ 1439 ਕੋਰੋਨਾ ਪੈੜਤਾਂ ਨੇ ਦਮ ਤੇਜ਼ਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 1285 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਮੇਅਰ ਨੇ ਫਾਰਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਨੀ ਵਿਚ ਵੀਕੈਡ ਲੈਂਕਡਾਉਣ ਲਾਉਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਭਵਿੱਖ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਆਗਾਮੀ ਕਦਮ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਆਏ ਹਨ।

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਭੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਆਪ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ? ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਭੀਜ਼ ਨੇ ਉਤਾਰਲੇ ਅੰਦਰੋਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਜੀ ਹਾਂ। ਭੀਜ਼

ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਬਹੁਰ ਮਾਸਕ ਪਹਿਨੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਟਕਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫਰਜੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵੋਟ ਵੰਡ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਾਂਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਬਾਬੀਡਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫੈਸਿਲਿਅਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਰਵਾਸੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਇਕਜੁਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਸੀ ਲੋਕਿਨ ਫੈਸਲੇਟਾਨ ਨੇ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ।

ਆਈ.ਐਸ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਰਤਾਨਵੀ ਮੂਲ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਬੇਗਮ ਦੇ ਯੂ.ਕੇ. ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਰੱਕ

ਲੰਡਨ: ਯੂ.ਕੇ. ਤੋਂ ਸੀਰੀਆ ਜਾ ਕੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ (ਆਈ.ਐਸ.) 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਮੀਖਿਆ ਬੇਗਮ ਦੁਬਾਰਾ ਯੂ.ਕੇ. ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਸ ਲੜਨ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਦਿਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। 21 ਸਾਲਾ ਬੇਗਮ ਆਪਣੀ ਖੋਹੀ ਹੋਈ ਬਰਤਾਨਵੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰਿਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਗਡ ਰੀਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਬੇਗਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੀਂਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਬੇਗਮ ਭੱਜ ਕੇ ਸੀਰੀਆ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਈ.ਐਸ. ਦੇ ਇਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਜਿਦ ਜਾਵੇਦ ਨੇ 2019 ਵਿਚ ਸਮੀਖਿਆ ਬੇਗਮ ਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਪੈਟਨ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਇਆ

ਵਿਡੀਯਾਰਕ/ਬਰੈਪੈਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਪੈਟਨ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕੁਝ ਨੋਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਥੋਂ ਕੁਝ ਮੌਦੀ ਭਗਤ ਮੌਦੀ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਰੈਲੀ ਕੱਢ ਰੋਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਦੀ ਨੋਜਵਾਨ ਉਸ ਬਾਂ ਓਥੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਮੌਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਰੈਲੀ ਬਲਾਕ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੇ ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਨੋਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਬਰੈਪੈਟਨ ਦੇ 410 ਅਤੇ

ਲਾਪਤਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨੋਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ

ਡਰੀਮਾਂਟ : ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨੋਜਵਾਨ ਅਥਾਰਵਾ ਸਿੰਕਵਾਡਕਰ ਦੀ ਸੂਨੋਲ ਨੇਤੀਓਂ ਲਾਸ਼ ਬਚਾਵਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੋਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਇਕ ਉਲੰਟੇ ਹੋਏ ਵਾਹਣ ਵਿਚੋਂ ਬਚਾਵਦ ਹੋਈ ਹੈ। 19 ਸਾਲਾ

ਇਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵਲੋਂ, ਰੇਡੀਓ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੋਂ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਵਿਰਾਸਤ, ਸਿਆਸਤ, ਸੰਘਰਸ਼ ਆਦਿ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ 'ਸੱਥ ਪੰਜਾਬੀ' ਦੀ ਰੰਗਲੀ ਮਹਿਫਲ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ,

ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਸ੍ਰ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ (ਦਾਖਾ)

'ਸੱਥ ਪੰਜਾਬੀ' ਦੀ ਰੰਗਲੀ ਮਹਿਫਲ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਟਾਈਮ ਮੁਤਾਬਕ,

ਹਰ ਸ਼ਨੀਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 7.00 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 8.30 ਵਜੇ PM ਤੱਕ

ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸਤੋਂ, 'ਸੱਥ ਪੰਜਾਬੀ' ਦੀ ਸੱਥ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬਣਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਰੇਡੀਓ ਸੁਣਨ ਲਈ

GET IT ON
Google Play

510-754-5510, 510-706-1300, 510-676-4440, 510-774-5909

ਟੋਲ ਫ੍ਰੀ : 877-909-0505, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ +965-965-7500

website : www.radiogalbaat.com email : info@radiogalbaat.com

ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਰ ਜਾਗਦੀ ਆ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋੜਾਂ-ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਮੰਗਦੀ ਆ..

ਮੰਦੀ ਲਾਣੇ ਦੀ ਗੋਦੀ 'ਚ ਬਹਿ ਗਏ ਪ੍ਰਮੁੱਖ
 ਨਿੱਜੀ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼' ਦਾ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਕਸ਼ਿਤ
 ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਯੂਪੀ ਦੇ ਮੇਰਠ 'ਚ ਹੋਈ ਕਿਸਾਨ
 ਮਹਾਂ-ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਕਰਨ ਪੁੰਚਦਾ
 ਹੈ। ਰਕਸ਼ਿਤ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ
 ਤੋਂ ਅਜੀਬ ਸ਼ੋਪੰਜ਼ 'ਚ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਪਿਤਾ
 10 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬਿਰਧਾ
 ਹੈ। ਪਤਨੀ ਹੈ ਤੇ 4 ਸਾਲ ਦਾ ਮਾਸੂਮ ਪੁੱਤਰ
 ਹੈ। ਸੁਖਦ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਰਕਸ਼ਿਤ ਨਾਮੀ
 ਬਖਰ ਚੈਨਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਮੁਲਾਕਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
 ਸਾਲਾਨਾ 12.60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੈਕੇਜ਼ 'ਤੇ
 ਹੈ।

ਰਕਿਸ਼ਿਤ ਦੇ ਮਨ-ਮਸਤਕ 'ਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਕੁੱਝ ਹੇਠਲੀ-ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਆ। ਮੇਰਨ ਦੀ
ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ-ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ
ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਸਬਰ ਦਾ ਬੰਦੂ
ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮਾਈਕ ਫੜ ਕੇ ਆਪਣੀ
ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ
ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਖਾ ਮਰ ਸਕਦਾ

ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਪੱਤਰਕਾਗੀ ਕਰਨੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਸੇ ਵਰਤ ਰੈਲੀ ਚੋਕਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਬੁਲ੍ਹੇਂਦੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਭੁਖਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਣ ਦਿਆਂਗੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਰਕਬੜਿਤ ਭਰਿਵਿੱਖ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਏਬੀਪੀ ਚੈਨਲ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਅੰਦਰਲਾਵਿਚਾਰਕ-ਲਾਵਾ ਛੁੱਟ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਕਿ ਉਸਦਾ ਦਮ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੱਚ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਗੀ ਕਰਨੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹੈ ਤੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਣਾ
ਕੇ ਪੱਚਿਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੀ
ਖਾਸ ਗੱਲ ਰਕਸ਼ਿਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਉਹ ਇਹ
ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਮਨ
ਚ ਵੰਡਾ ਸਵਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ
ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ 4 ਸਾਲਾ
ਪੁੱਤਰ 24-25 ਸਾਲ ਦਾ ਗੱਭੂਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰੁਗਾ ਕਿ, ਪਾਪਾ
ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 'ਅਣਾਲੈਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ'
ਲਾਗੂ ਸੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਸੀ? ਤਾਂ ਉਹ
ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ 56 ਇੰਚੀ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਆਪਣਾ ਸੀਨਾ ਠੋਕ ਕੇ ਕਹਿ
ਸਕੇਗਾ ਕਿ "ਪੁੱਤਰ ਮੈਂ ਉਸ ਵਕਤ ਸੱਚ ਨਾਲ
ਖੜਾ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖੜਾ ਸੀ?"
ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਰਕਸ਼ਿਤ ਸਿੰਘ, ਅਸੀਂ
ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੋੜਾਂ-
ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਮੰਗਦੀ ਹੁੰਦੀ ਆ ਅਤੇ
ਸਾਨੂੰ ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਵਣਜ਼ਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ 'ਤੇ
ਫਖਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ
ਮਾਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਆ?

-ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਰੋਵਾਲ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਫਿਰ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀ ਮੌਕੇ ਆਇਆ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਤ ਕਿਸੋਰ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬੇ ਗ੍ਰਾਮੀਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ 2017 ਵਿੱਚ ਚੌਣ ਮੁਹਿਮ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਲੁਭਾਉਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਹ ਸਭ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੀ ਹਨ। ਕਿਵੇਂ ਬਿੱਠੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰਕਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੁਰੰਚ ਕੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਪਿੱਚਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਛੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਗੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਬਣਾਈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਚਾਰ ਕੁ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਵੜ੍ਹਾ ਹੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਵਿਕਾਸ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜੋ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਰੰਚ ਕੰਦਾ ਹਾਂ। ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉਪਰ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਵੇਂ ਕਦੋਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਹੋਈ ਇਹ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਮਾਫ਼ੀਆ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀਆ ਸ਼ਾਬਦ ਮਾਫ਼ੀਆ ਤੋਂ ਹੋਰ ਬੜਾ ਕੁਝ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ। ਨਾਗਾਜ਼ ਵੱਧ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਲੁਭਾਉਣੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਉਪਰ ਖੇਂਨੀ ਉੱਤਰੇ।

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖ਼ਬਰ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਈ ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਇਟਕਾ ਪੰਜਾਬ
ਵਾਸੀਆਂ ਉਪਰ ਲੱਗਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ
ਖ਼ਬਰ ਸੀ ਕਿ ਕਬੈ ਪਾਸੇ ਚੌਂਕ ਰਣਠੀਤੀ ਤਿਆਰ

ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲਾ :

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸੋਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਂਤੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਬਿਨਟ ਰੈਕ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਛੇਟੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ।

2017 ਵਲ ਜੇ ਪਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸੰਭਾ ਦੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆਂ ਸਨ ਉਸ ਵਿਚ ਜੋ ਨਕਸ਼ਾ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦਾ ਆਵਿਅਂ ਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸ਼ਖਸ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹਉਂਦਾ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਦਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਠੱਗਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਤ ਕਿਸੇਰ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਗਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਚੱਲਾਂ
ਰਹੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਪਾਰੀ ਵਿਚਾਰ
ਫਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ
ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ। ਲੋਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ
ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਪਰ ਫਿਰ
ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਅੰਕੜੇ
ਜਿਹੇ ਹੀ ਦਿਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ

ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ
ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਪਰ ਭਰੋਸਾ
ਰਿਹਾ ਨਾ ਹੀ ਸਮੁੱਚੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਉਪਰ ਨਾ ਹੀ
ਸਾਰੀ ਅਫਸਰਾਹੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਧੀਆ
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਾਣ ਉਪਰ
ਭਰੋਸਾ ਰਿਹਾ। ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਤਾਂ ਭਰੋਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਕਰਨਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚਾਲਾਂ
ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਚੱਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੇਟਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ
ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਿਦੇ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ
ਕੇ ਪਾਉਣੀਆ ਹਨ। ਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸੇਰ ਜਿਹੇ
ਚੌਣ ਨੀਤੀਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ
ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਟਵੀਟ
ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੀ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸੇਰ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ
ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ
ਦੀ ਟੀਮ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ ਪਰ
ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਜਾ ਰਹੀ।

ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਗੀ ਇੱਥੇ ਕੀਹੁੰ ਕੀਹੁੰ ਰੋਈਏ
 ਇਹ ਉਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
 ਮੌਦੀ ਦੀ ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ
 ਚਲਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸੇ ਰੋਗ
 ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਲੋਕ ਲੁਭਾਉਣੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਕੇ ਮੌਦੀ
 ਜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਵਾਲਾ।
 ਸੋ ਭਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਓ ਅਗਲੀ ਗੱਲਬਾਤ
 ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕੈਪਟਨ ਸਾਬ ਨੇ ਤਾਂ
 ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਸ਼ਾਗ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ
 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਲਾ ਕੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਚੋਣਾਂ ਤਕ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ
 ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ
 ਵੱਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ
 ਸਭ ਕੁਝ ਹਾਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ
 ਹੈ ਬਾਮਲਾਹਜ਼ਾ ਹੋਸ਼ਿਆਰ।

ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲਾ : ਕੰਗਨਾ ਰਣੰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ

ਮੁੰਬਈ : ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਕੰਗਲਾ ਰਣੌਤ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਜਾਮਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਜਾਵੇਦ ਅਖਤਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰਾ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਨੂੰ ਲੇਖਕ-ਗੀਤਕਾਰ ਜਾਵੇਦ ਅਖਤਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਕੰਗਨਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਾਵੇਦ ਅਖਤਰ ਨੇ ਕੰਗਨਾ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ

ਵਾਈ ਸੀ। ਕੰਗਨਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਜਾਵੇਦ
ਅਖਤਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ
ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਨੇ ਹਨ। ਇਸੁਂ ਨਾਲ ਉਲੱਝਣਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਗਨਾ ਨੇ
ਛੁਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਵੇਦ ਅਖਤਰ ਨੇ ਰਿਤਿਕ
ਰੋਸ਼ਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕਬਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਦੀ
ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਨਾਲ ਅਖਤਰ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗੀ ਹੈ। 17
ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ
ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ 1 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ
ਲਤ ਨੇ ਕੰਗਨਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰਨਾ ਰਾਹਤ ਬਿਲ ਪਾਸ

212 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 219 ਵੱਟਾਂ ਨਾਲ ਪਸ਼ ਹੋਇਆ ਬਿਲ

ਕਿ ਬਿੱਲ 'ਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚੇ ਦਾ
 ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਣ
 ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।
 ਆਲਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ 9 ਫੌਜਿਦੀ ਰਕਮ
 ਹੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਲੜਨ 'ਚ
 ਖਰਚ ਹੋ ਸਕੇਗੀ।

ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਰੂਪ

'ਹਿੰਸਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਲੜਾਈ, ਸਾੜ-ਫੁਕ, ਮਾਰ-ਕੁਟਾਈ, ਕਤਲੇਅਮਾ ਵਰਗੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੀ ਮਾਰ-ਕੁਟਾਈ, ਝਗੜਾ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਏਸ਼ ਵਿਚ ਜਿੱਥੋਂ ਨੇਤਾ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਛਾਇਦਿਆਂ ਲਈ ਜਾਤ, ਧਰਮ, ਰੰਗ, ਨਸਲ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਲਗਪਗ 70% ਔਰਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਬਾਣਿਆਂ 'ਚ ਦਰਜ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਆਪ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਇਸ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਬਦਲ ਰਹੇ ਰੂਪ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਅੱਜਕੱਲੁੰ ਦੇ ਤਕਰਾਲੋਜੀ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ, ਵੀਡੀਓ- ਅਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਗਾਤਨ ਚੌਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਰੂਪ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜਕੱਲੁੰ ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਦਿਆਂ ਹੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟਣਾ, ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਘਟੀਆ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਸੱਭਿਅਕ ਸ਼ਬਦ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਲਈ ਵਰਤਣੇ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਭੌਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸਾਲ ਹਨ। ਹੁਣ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ, ਘਰੇਲੂ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਆਂਚ-ਹੁਆਂਚ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ-ਨਿੱਕੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਲਈ ਬੜੇ ਭਾਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਕੇ ਸਟੇਟਸ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਚਲਨ ਆਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ 'ਚ ਟੈਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਆਪਸੀ ਈਰਖਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਐਪਸ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਇਮੇਜੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਬਲਦੀ 'ਤੇ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਹੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਪਡੇਟ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ, ਇਹ ਸਭ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਡੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ/ਘਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਐਪਸ 'ਤੇ ਸਟੇਟਸ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੜੀ ਹੈਨਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਹਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਗਾ, M.D., C.M.D, ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੋਹੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੋਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਪੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਪੁੱਗਾ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਫਾਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਸੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਜਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਸੇ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ ਮੌਹਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਪੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com -ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਚਿੱਟੇ ਮੇਡੀਏਂ ਦੀ ਜਾਂਚ :

ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਿੱਟੇ ਮੇਡੀਏਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਚਿੱਟਾ ਮੇਡੀਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਘੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚਿੱਟੇ ਮੇਡੀਆ ਦਾ ਅਫ੍ਰੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਲੈੜ੍ਜ਼ ਸਾਫ਼ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਫ੍ਰੇਂਕਸ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚਿੱਟੇ ਮੇਡੀਏਂ ਦੇ ਅਫ੍ਰੋਜਨ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪੁੱਲੇ ਹੋਏ ਲੈੜ੍ਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੈੜ੍ਜ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਕਲੀ ਲੈੜ੍ਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ "ਆਈ.ਓ.ਐਲ" (ਇੱਟਰਾਏਕਲਰ ਲੈੜ੍ਜ਼) ਇੰਪਲਾਂਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

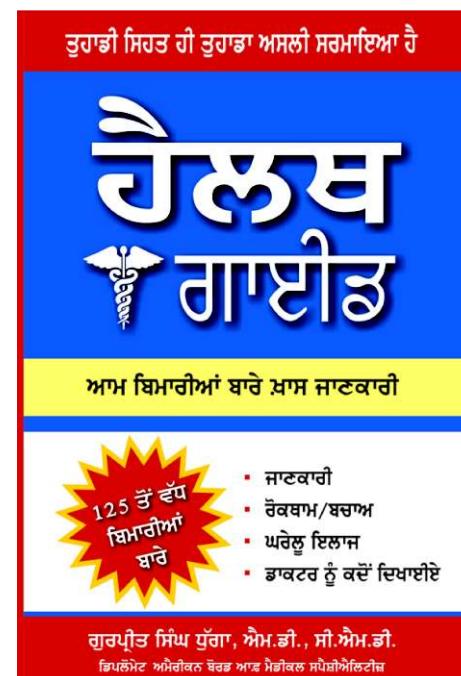
ਅਫ੍ਰੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ :

1. ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਲੋ।
2. ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਨਾ ਚੁੱਕੋ।
3. ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਚੰਗੀ ਤੜ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।
4. ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਜ਼ ਕਰੋ।
5. ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਕਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਅਤੇ ਗਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਵੇਲੇ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨੋ।
6. ਅਫ੍ਰੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗਿੱਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।
7. ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਲਗਾਉਣ ਪਾਓ।

ਕਾਲਾ ਮੇਡੀਆ (ਗਲਕੋਮ)

ਕਾਲਾ ਮੇਡੀਆ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਦਰਾਰਥ ਪਦਾਰਥ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਕਰਕੇ, ਅੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਦਬਾਓ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਗੜਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਲੇ ਮੇਡੀਏਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਨ : 1. ਕਾਲਾ ਮੇਡੀਆ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਪਿਛੇਵਾਂ

ਖਾਨਦਾਨੀ ਵੈਦ

ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਇਲਾਜ ਜੜੀਆਂ ਬੁਟੀਆਂ
ਅਤੇ ਭਸਮਾਂ ਨਾਲ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਨਾਨਾ ਰੋਗ

ਮਹੀਨਾ ਘੱਟ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ

ਮਹੀਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ

ਭਾਰ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇ

ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ

ਬੱਚਾ ਗਿਰਦਾ ਹੋਵੇ

ਧਰਨ ਨਾਡਾ ਚੜ੍ਹਨੀਆਂ

ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਛਾਈਆਂ

ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਫਿਣਸੀਆਂ

ਮਰਦਾਨਾ ਰੋਗ

ਫਿਸਕ ਦੇ ਮਣਕੇ

ਸਰਵਾਈਕਲ

ਬਵਾਸੀਰ, ਚਮੜੀ ਰੋਗ, ਫੁਲਵੈਰੀ

ਯੂਰੀਆ, ਕੈਲੋਸਟਰੋਲ, ਟਾਈਫਾਈਡ

ਗਠੀਆ, ਗੀਰ, ਮੋਝਾਂ ਦਾ ਦਰਦ

ਬਾਈਰੋਇਡ ਗੋਡਿਆਂ ਦਾ ਦਰਦ

ਸੁਕਰੈਣੀ ਟੱਟੀਆਂ ਨਾ ਹਟਣੀਆਂ

ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ

ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਾਮੀ (ਟਰੇਸੀ)
ਫੋਨ : 209-635-2270

2. ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਲਾਜ : ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਓ ਹੈ, ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦੇਣਗੇ, ਦੁਲ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮੇਜ਼ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵਰਤੋਂ।

ਅੱਖ ਦਾ ਆਉਣਾ (ਕਨਜਕਟੀਵਾਈਟਿਸ)

ਕਨਜਕਟੀਵਾਈਟਿਸ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ਕ ਪਰਤ ਦੀ ਸੋਜ਼ਿਸ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ (ਜੀਵਾਨੂ), ਵਾਇਰਸ (ਵਿਸ਼ਾਨੂ), ਐਲਰਜੀ ਜਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੱਛਣ : ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਲਾਲ ਹੋਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਢਕਣ ਵਾਲੀ ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਸੋਜ਼ਿਸ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੱਡ੍ਹਾਂ ਆਉਣਾ, ਗਾੜ੍ਹ ਪੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਗਿਸਾਓ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ।

ਕਰਥਾਮ/ਬਚਾਅ : 1. ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਲੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦਾ ਨਾ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।

2. ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਾ ਛੂਹੋ।

ਇਹ ਰੋਗ ਛੂਹਣ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ ਹੈ।

ਘੇਰੇਲੂ ਇਲਾਜ : 1. ਹਰ 2-3 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ, 10 ਸਿੰਟਾਂ ਲਈ, ਕੋਸਾ ਤੇ ਗੱਲਾ ਕੱਪੜਾ ਗਵਾਂਢਣੀ ਵਾਲੀ ਅੱਖ 'ਤੇ ਰੋਂਧ।

3. ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਕਨਟੈਕਟ ਲੈੜ੍ਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਦੇ : 1. ਪੁੰਦਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।

2. ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ।

3. ਪੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਲਾਲ ਹੋਣਾ।

4. ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਰੜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ।

5. ਜੇਕਰ ਤਕਲੀਫ਼ 4-5 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਗਵਾਂਢਣੀ (ਸਾਵਧੀ)

ਗਵਾਂਢਣੀ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਵਾਂਢਣੀ ਇੱਕ ਲਾਲ ਉਡਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਫੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗਵਾਂਢਣੀ ਛੂਹਣ ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਰੱਖੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ।

ਲੱਛਣ : 1. ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਪਲਕ ਵਿੱਚ ਸੋਜ਼ਿਸ ਅਤੇ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

2. ਗਵਾਂਢਣੀ ਵਿੱਚ 2-3 ਦਿਨ ਤੱਕ ਸੋਜ਼ਿਸ ਰੱਖਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

3. ਗਵਾਂਢਣੀ 5-7 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਘੇਰੇਲੂ ਇਲਾਜ : 1. ਹਰ 3-4 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ, 10 ਸਿੰਟਾਂ ਲਈ, ਕੋਸਾ ਤੇ ਗੱਲਾ ਕੱਪੜਾ ਗਵਾਂਢਣੀ ਵਾਲੀ ਅੱਖ 'ਤੇ ਰੋਂਧ।

3. ਜਦੋਂ ਤਕ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਕਨਟੈਕਟ ਲੈੜ੍ਜ਼ ਨਾ ਵਰਤੋਂ।

4. ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਲੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਦੇ :

1. ਜਦੋਂ ਗਵਾਂਢਣੀ ਵੱਡੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੇਖ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਜੇ ਗਹਿਨ ਅਧਿਅਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਜਕ, ਧਾਰਮਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੱਥਿਤੀ ਵਿਚ ਆਏ ਨਿਧਾਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸੇ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਘਰ ਕਰ ਚੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਈ ਅਟਲ ਸਚਿਆਈਆਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਛੱਡ, ਕੇਵਲ ਇਕ ਸਚਾਈ, 'ਖਤਰੀਆਂ ਤਾਂ ਧਰਮ ਛੋਡਿਆਵ' ਦੀ ਕਸ਼ਟੀ ਪੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾਏ, ਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਬਕਦੇ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਇਹ ਬਚਨ ਅਜ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਪੁਰ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਢਕਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ ਹਨ।

ਇਹ ਆਪੋ ਬਣੋ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਥੰਤੀ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਾਂ-ਸੰਤਾਂ ਪੁਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ-ਡੰਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਕਰ, ਉਸਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਆਪ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਕਰ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਖ ਮੰਨਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਕ ਸਮਾਜਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਮਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬਾਹਰਾਂ ਉਲਾਰ-ਉਲਾਰ ਹਵਾ ਵਿਚ ਮੁੱਕੇ ਲਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਅਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾ ਵਿਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਹੀ

ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ

ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਜੋ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਬਰਾਬਰਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਪਾਸ ਹੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮ-ਗ੍ਰੰਥ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ) ਹੈ, ਜੋ ਸੁਚਤਾ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਮਾਰਗ-ਚਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਪੁਰ ਸੁਆਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਆਪ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਕੇ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਉਹ ਸਵੇਰ-ਸ਼ਾਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ 'ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ' ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੰਗ ਪੁਰ ਦਿੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਗਾ ਦੇਣ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾਂ ਦੀ ਚਾਰ-ਦੀਵਾਰੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਰਖ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ?

ਇਹ ਆਪੋ ਬਣੋ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਥੰਤੀ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਾਂ-ਸੰਤਾਂ ਪੁਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ-ਡੰਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਕਰ, ਉਸਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਆਪ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਕਰ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਖ ਮੰਨਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਕ ਸਮਾਜਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਮਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬਾਹਰਾਂ ਉਲਾਰ-ਉਲਾਰ ਹਵਾ ਵਿਚ ਮੁੱਕੇ ਲਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਅਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾ ਵਿਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਹੀ

ਧਰਮ ਦੇ ਸਰਵ-ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਜਸਟਿਸ ਸੌਢੀ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਨਿਧੀ ਜਾਂ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਵਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਮਜ਼ਮੂਨ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਸਿੱਖ ਦੀ ਪਛਾਣ' ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਪਖੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜ ਸੁਆਰਥ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਖ-ਵਖ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਲ

ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਪੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਾਬਾ ਫਿਰੇਂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਚਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿਸ ਜੰਝੂ ਨੂੰ ਪਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਜੰਝੂ ਦੇ ਪਹਿਣਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਚਰਨ ਲੰਘਣ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿਸ ਜੰਝੂ ਨੂੰ ਪਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਜੰਝੂ ਦੇ ਪਹਿਣਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਚਰਨ ਲੰਘਣ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਸੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਸੁਰੂ ਨੂੰ ਲਗ ਰਹੀ ਢਾਹ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, '(ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ) ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕੇਸ-ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲਾ ਭਾਲਸਈ ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਜ਼ੀਨੀ ਨਾਲ ਮੁਕਦਾ ਜਾਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ'। ਇਸੇ ਗਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਛਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੇਵਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਵੇ।

ਸਿੱਖ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀ?: ਬੀਤੇ

ਦਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਵਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਮਜ਼ਮੂਨ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਸਿੱਖ ਦੀ ਪਛਾਣ' ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਕਿ 'ਹਰ ਧਰਮ ਜਦੋਂ

ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਰਗ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਲਖਣ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਧਰਮ ਸਵੀਕਾਰਦਾ, ਉਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਲਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਗਲ ਹੈ ਜੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਬੀਬਲ, ਕੁਰਾਨ, ਗੀਤਾ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਮੂਲ ਤੱਤ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ (ਸਿੱਖ) ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਹਰਲਾ ਰੂਪ ਵੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਕਿ 'ਹਰ ਧਰਮ ਜਦੋਂ

ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਲਖਣ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਧਰਮ ਸਵੀਕਾਰਦਾ, ਉਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਲਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਗਲ ਹੈ ਜੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਬੀਬਲ, ਕੁਰਾਨ, ਗੀਤਾ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਮੂਲ ਤੱਤ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ (ਸਿੱਖ) ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਹਰਲਾ ਰੂਪ ਵੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਆਚਾਰ ਜਾਂ ਚਰਿਤਰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ, ਸੁਭਾ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਲਕੀ ਅੰਦਰਾਜ਼ੇ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਧੀਆ ਆਚਾਰ ਉਸ ਦੀ ਨਿਤ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ਬਿਹਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਉਪ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਮਨੁੱਖ ਅਕਸਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਓਟ ਲੈਂਡੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੁਫਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੂੜੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਂ-ਪਿਛ ਦਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਆਚਰਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਆਦਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਉਹ ਕੁਝ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਦੋਸਤਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੱਹਯੋਗੀਆਂ ਤੋਂ ਕਬੂਲੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੱਚੇ ਉਤੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਪਕਿਆਈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਤਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸੂਚਕ ਹਨ। ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਗਰ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਨਹੀਂ ਦੂਸਰਾ ਕਹੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਬੰਨੇ ਬੇਸ਼ਕ ਸਾਡੇ ਕੌਲ ਅਣਗਿਣਤ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਵਕਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨਾਂ ਭਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਤਲਬ ਦੇ ਚੁਕੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਤਮ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਆਚਰਨ ਸੱਚ ਤੋਂ ਵੀ ਉਚੇਗਾ।

ਕੇਤੇ ਬੰਧਨ ਜੀਅ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਖ ਦੁਆਰਾ ॥

ਸੱਚੁ ਓਰੈ ਸਭ ਕੇ ਉਪਰਿ ਸੱਚੁ ਆਚਾਰੁ ॥ ੬੨ ॥

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪਹਿਲੀ ਗੁੜਤੀ ਮਾਂ ਬਾਪ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਜਾਂ ਮਾਡੇ ਰਸਤੇ ਤੋਨ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਹੱਥ ਝੂਲੇ ਨੂੰ ਝੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉਪਰ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਮਾਂ ਤੋਂ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਡਾਕੂ ਜਾਂ ਸੰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੇ ਮਾ

ਬਾਪ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੁੜਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਡੀਆਂ ਧਰਮਿਕ, ਵਿਦਿਅਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁੰਮੇਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਾਈਦੀ ਕਲਾ ਵਲ ਜਾਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਆਤਮਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਮਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਭੁਲ ਚੁਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੰਗ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਾਜ ਝੂਠੇ ਕੰਮਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਗਰਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਦਰ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਗੁਰਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿੰਦਰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਨਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨਾਲ ਮੈਲ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਪੂਰਮੈ
ਕੌਸਲ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦਾਚਾਰਾ
ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਤ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਦਾਇਰੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਇਦੇ, ਯੋਗ ਵਰਤਾਓ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਸਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਨੁਸਾਸਨ ਲਈ ਲੋਕ ਰਾਏ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਰੇ ਜੁੰਮੇਵਾਂ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਾਡਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵਿਚਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਗਰਿਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀਚਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਫਰਜ਼ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਿਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖਸਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਗਲੀ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ

॥ ਮਨੁੰ ਕੁਸੂਧਾ ਕਾਲੀਆ ਬਾਹਰਿ ਚਿਟਵੀਆਹ ॥ ਗੀਸਾ ਕਰਿਹ ਤਿਨਾੜੀਆ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਦਰੁ ਖੜੀਆਹ ॥ ਨਾਲਿ ਖਸਮੈ ਰਤੀਆ ਮਾਣਹਿ ਸੁਖੀ ਰਲੀਆਹ ॥ ੯੫ ॥ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁਗੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੰਠਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਅਤੇ ਬਚਨਬੰਧ ਹੋਣ। ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪਰਵਾਰ ਹੀ ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਚਾਂਚਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਆਚਰਨ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਨ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਪੇਸ਼ਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਅਤੇ ਹਾਂ ਪੱਧੀ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਹ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖਤਰੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਤਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਹੱਠ ਬੂਧੀ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੇਦਾਂ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਜੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬੰਧਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਕਾਬਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਲਈ ਠੀਕ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਅਪਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾ ਸਕਣ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਚਿਆਰ ਜੀਵਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਓਟ ਵਿਚ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨਹਠ ਬੂਧੀ ਕੇਤੀਆ ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥ ਕੇਤੇ ਬੰਧਨ ਜੀਅ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਖ ਦੁਆਰ ॥ ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭ ਕੇ ਉਪਰਿ ਸਚਹੁ ਆਚਾਰ ॥ ੬੨ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ

ਕਾਪਰ ਪਹਿਰਿ ਭੋਗਹਿ ਭੋਗ ॥ ਆਚਾਰ ਕਰਹਿ ਸੋਭਾ ਮਹਿ ਲੋਗ ॥ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਸੁਗੰਧ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ਸੰਗੀ ਖੋਟਾ ਕੋਧੁ ਚੰਡਾਲ ॥ ੩੭੮ ॥

ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਦਾ ਟੁਟਣਾ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ (morality) ਕਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ (social fabric) ਖੇਤ੍ਰੇ ਖੇਤ੍ਰੇ ਹੋ ਰਿਹਾਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਬਾਂਧੇ ਰਹਿ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਬਾਂਧੇ ਰਹਿ ਕੇ ਰਹਿ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਗਰਿਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀਚਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੁੰਮੇਵਾਗੀਆਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਕ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ (foster parents) ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲਗਣਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਡੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਣੀ ਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਸਾਡਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੁਗ

ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਹਿੰਮਾ

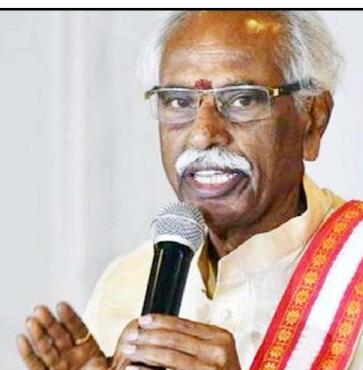
ਸਿੱਖਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੰਡੀਆ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਇਨਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਇੱਕ ਮੀਡੀਆ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓਓ ਚਲਾ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 'ਹਮਲਾਵਰ' ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਘਾਤਕ' ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਮੀਡੀਆ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੱਭਿੰਨ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਖੀ ਗਈ ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਇਹ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਪੋਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੁਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉੱਤੇ 'ਮਨੁੱਝਤ, ਹਮਲਾਵਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਘਾਤਕ ਹਮਲਾ' ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੈਨਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਟੀ ਵੀ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਕੇਬਲ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨੈਟਵਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੇਠ ਪੋਗਰਾਮ

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਗਵਰਨਰ ਨਾਲ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ
ਪਿੱਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੰਜ ਵਿਧਾਇਕ ਸਸਤੈਂਡ

ਸ਼ਿਮਲਾ : ਹਿਮਾਚਲ ਪੁਰੇਸ਼ ਦੇ ਗਵਰਨਰ
ਬੰਡਾਨੂ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਨਾਲ ਕੱਲ੍ਹ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸੀ
ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ
ਪੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪੀਕਰ
ਵਿਧਿਨ ਪਰਮਾਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ
ਮਕੇਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਰਤੀ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਵਿਧਾਇਕਾਂ
ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਜਟ
ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚੋਂ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਜਦੋਂ ਬਜਟ
ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ
ਭਾਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਨ ਮਹਾਰੋਂ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ
ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਚੰਬਰ ਅੱਗੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕੀਤੀ ਸੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ
ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੋਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੁਹੱਲੇ

**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਾਕੀ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਤੇ ਅਖਲਾਇਕਸ ਲਈ
ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਅਕੈਡਮੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ :ਜਗੀਰ ਕੌਰ**

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਿੱਖ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ
ਵਿਚ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
ਸੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ
ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਡ ਡਾਈਰੈਕਟਰੇਟ ਦੀ
ਪਲੇਠੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਹਾਕੀ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ
ਅਤੇ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਲਈ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਥੇਡ
ਅਕੈਡਮੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ। ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਾਣ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ
ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 400
ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ
ਥੇਡ ਅਕੈਡਮੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ
ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਚ ਹਾਕੀ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਅਤੇ
ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਲਈ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਚੌਣ ਕਰਨ
ਵਾਸਤੇ 13 ਅਤੇ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੀ.ਐ.ਪੀ.
ਗਰਾਊਂਡ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਾਈਲ ਲਈ ਜਾਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੰਡਿਆਂ
ਲਈ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚੱਲ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਸਾਲ ਹਾਕੀ
ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਅਤੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲਸਤੀ ਖੇਡਾਂ ਵੀ
ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ
ਥੇਡ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਚ ਅੰਡਰ-15 ਅਤੇ ਅੰਡਰ-
17 ਅਨੁਸਾਰ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਦੀ ਚੌਣ ਕੀਤੀ
ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ
ਚੁਣੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧੀਆਂ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ

ਦੇ ਸਮਾਨ, ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਵਰਦੀਆਂ ਆਦਿ ਸ੍ਰੋਟਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ ਵਧੀਆਂ ਕੌਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉ.ਐਸ.ਡੀ.ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਿਟੈਂਡੈਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਅਜਾਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚੋਣ ਵਿਧੀ ਸਬੰਧੀ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਕੈਪ ਲਗਾ ਕੇ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗਠਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਡ ਡਾਇਰੈਕਟਰੋਟ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਖੇਡ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਨਾਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਡ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਬੀ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਅਰਜੁਨਾ ਐਵਾਰਡੀ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਮੁਤੀ ਕੰਵਰ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਨਮ ਅਰੰਡਾ, ਬੀਬੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਪ੍ਰੋ. ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਦੇ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ : ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਘੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਪ੍ਰੋ. ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਢੇਸੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਖੋਜੀ ਲੇਖਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਢੇਸੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਬਹਿਬਲ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਕੇਸ 'ਚ ਸੈਣੀ ਤੇ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਟਾਂਗੀ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ

ਫਰੀਦਕੋਟ : ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਕੇਸ
ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹੁ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਅਤੇ
ਆਈ ਜੀ ਪੁਰਮਾਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨਗਲ ਦੀ
ਗ੍ਰਿਹਡਾਰੀ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਕੇ ਦੌੜਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁ ਮਾਰਚ
ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ
ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਐਸ ਆਈ ਟੀ) ਨੇ ਸੁਮੇਧ
ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਉਮਰਾਨਗਲ ਦੇ ਥਿਲਾਫ 15 ਜਨਵਰੀ
ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,
ਜਿਸ ਹੋਣ ਮਹਾਰਾਜਾ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੌੜਾਂ
ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌ ਫਰਵਰੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
ਪੇਸ਼ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੋਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ
ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਰੋ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ
ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਗ੍ਰਿਹਡਾਰੀ ਵਾਰਂਟ ਜਾਗੇ ਕੀਤੇ ਸਨ।
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਉਮਰਾਨਗਲ
ਨੇ ਅਗਾਊ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਤ ਫਰੀਦਕੋਟ

ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ 11 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਦੋਵੇਂ ਜਲਿਆਂ ਨੇ ਅਗਲੂੰ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮਾਨਤ ਅਰਜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੱਲ੍ਹੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਸੁਮੇਧ ਸੈਨੀ ਅਤੇ ਉਮਾਰਨਗਲ ਉੱਤੇ ਬਹਿਬਲ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਜੂਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰਟ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹੀ ਇੱਥੋਂ ਚੱਲਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੌ ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ ਦੇਸ਼ਪ੍ਰੇਹ ਨਹੀਂ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸਮੀਰ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ' ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਵੱਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਪੋਹਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀ ਐਮ. ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੂਲਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼ਪੋਹਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਨਤ ਸਰਮਾ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸਮੀਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 370 ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਿਗਾਨਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੂਲਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼ਪੋਹਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੂਲਾ ਨੇ ਦੇਸ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਦੇਸ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਹੈ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਨਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਡਾਰੂਕ
ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 370
ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਰਾਸਟਰ ਵਿਰੋਧੀ
ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਪ੍ਰੇਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ
ਸੰਸਦ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਡਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ
ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰ

**ਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਅਤੇ
ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪੈਂਤੜੇ**

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀ ਬਿਲਾਂ ਵਿਵਰੇਂ ਸੰਪੱਤਸ਼ ਲਈ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕੱਢੀ ਗਈ ਟਰੈਕਟਰ ਪਰੋਡ ਦੌਰਾਨ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰੀ ਗਿੰਜਾ ਦੇ ਮੁੱਖਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਾਠੀਆ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨਜ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਇੱਕ ਦਸਰੇ ਤੋਂ ਉਲਟ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵੱਡੇਆਗੂਆਤੇ
 ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ
 ਪ੍ਰਾਪਨ ਮਨਜ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ
 ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ
 ਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ
 ਮਦਦਹਾਸਲ ਕਰਵਾਏਗੀ ਅੱਜ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ
 ਮਜ਼ਿਠੀਆ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
 ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੇਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮੱਚੱਥਨ ਕਰਦਾ
 ਹੈ। ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਿਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
 ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਦਾ ਗਿਮਾਇਤੀ ਹੈ ਅਤੇ
 ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ
 ਸਰਕਾਰ ਪੱਕਾ ਕਰਦੀ ਪਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ
 ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ

ਦੀਪ ਸਿੱਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ.
ਨੇ ਸਿਰਸਾ ਦੀ ਨੀਅਤ ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ, ਦੀਪ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਜਾਗੋ' ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੱਖ ਜੀਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜੋ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਹਾਂ ਆਈ ਆਰ. ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੱਘ ਜੀਕੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਜਾਗੋ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਕੰਗਨਾ ਰਣੰਤ ਦੇ ਟਵੀਟ ਜਾਗੋ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਡਰੋ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ। ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੱਖ ਜੀਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਥੋਂ ਰਾਸ਼ਨ, ਹੀਟਰ, ਟੈਂਟ, ਡਰਾਈ ਫਰੂਟ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਫੇਸ਼ੁੱਕ ਦੇਖ ਲਵੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੀਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਜ਼ੀਦਰ ਸਿੱਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਟੀਮਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੀਪ ਸਿੱਧੁ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੀਕੇ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਂਦੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਧੁ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਖ੍ਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦੀਪ ਸਿੱਧੁ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿਰਸਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੀਪ ਸਿੱਧੁ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਸਕਲਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਠਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਵਾਲਨਾਂ ਤੇ ਪੁਲਸ ਲੱਭਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲਸ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਫੌਨ ਚੋਈ ਗਲਤ ਮੈਸੇਜ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 307 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਸਾ ਸਾਹਿਬ ਟੀਵੀ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ 15 ਜਮਾਨਤਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਹੀ ਭੜਕਾਇਆ ਸੀ। 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬੱਚੇ 'ਤੇ 307 ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ 'ਚ ਸਿਰਫ ਕੀ ਸਿਰਫ ਸਿਰਸਾ ਨੂੰ ਹੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੀਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ, ਸਿਰਸਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਦਾ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ

ਅਮ੍ਰੀਤਸਰ : ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 2018 ਨੂੰ ਜੋੜਾ ਫਾਟਕ 'ਤੇ ਦਸ਼ਿਗੇ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਵਾਪਰੇ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਦੇ 34 ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਮੈਥਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਮਹਾਰੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਹਿਰਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੁੰਮਾਨ ਮੰਦਰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਅਗੇ ਮਹਾਰੋਂ ਰਾਹਤ ਨਸੀਬ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 59 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੇਲ ਹੇਠਾਂ ਕੁਚਲੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੱਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 70 ਤੋਂ ਵਧ ਵਿਅਕਤੀ ਜਖੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਡਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 34 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ

ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਫਾਈਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੌਂ ਤਿੰਨ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਡਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਚੌਲਾਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ: ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰਗਰਾਈਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਟ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੇਰਚਾ ਨੇ ਬਿਧਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੁਰਚੇ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸਾਨ ਮੇਰਚ ਦੇ ਨੇਤਾ ਬਲਬੀਰ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਝਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਂਠ ਪਾਓ ਜੋ ਬੀਜੇਪੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਲਬੀਰ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵਲੋਂ ਚੌਣ ਸੁਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਥੋਂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ
ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਣਗੇ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ
ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ
ਦਿਓ ਜੋ ਬੀਜੇਪੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕੇ। ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ
ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਰਵੱਡੀਆ ਹੈ।

ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਕੇ ਐਮ.ਪੀ. ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵੇਅ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ
ਤੇ ਸੜਕ ਬੰਦ ਕਰਣਗੇ।

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਯੋਗੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
 10 ਡੇਢ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਬੇਠਕ ਹੋਈ ਹੈ।
 ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਨਿੱਜੀਕਰਣ
 ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ
 ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੜਕ 'ਤੇ
 ਉਤਰਣਗੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾ
 ਕੇ ਪਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਣਗੇ।
 ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚਾ ਵਲੋਂ 12 ਮਾਰਚ
 ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਰੈਲੀ
 ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ
 ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਬੇਤਰ ਵਿੱਚ
 ਬੀਜੇਪੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਲੈ ਕੇ
 ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਣਗੇ।

ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੁ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.
ਐਮ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ... ?

ਮਜ਼ੀਠਾ : ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ
ਗਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ
ਦਮ-ਖਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਿੱਗਜ ਨੇਤਾ ਨਵਜੋਤ
ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ
ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੀ ਹੈ,
ਉਸਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਸਿੱਖੇ
ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਦਿਖਾਈ
ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ
ਇੰਚਾਰਜ ਹਰੀਸ਼ ਰਾਵਤ ਵੀ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ
ਵਿਚ ਬਣਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ
ਅੱਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਰ ਹੀਲਾ
ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਦੀ
ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਅਜੇ ਕੁਝ ਢਿੱਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ
ਕਾਰਣ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵੀ
ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।
ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ
ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ
ਆਫਰ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ
ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ
ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝੇ ਸੁਨਾ-ਅੰਦਰਾਂ ਕੀਤਾ ਗਾਵੇ।

ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਪੈਰ ਧਰਿਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅੱਜ ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਇਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਧੂ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਛੱਕੇ ਛੁਡਾਉਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਮਰੱਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਅਹੁਦਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਕੁਝ ਕਾਰਣਾਂ ਕਾਰਣ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਗਰੀ ਚਲੇ ਰਹੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰਾਗ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤਨਾਮ ਨੂੰ ਰਾਮੀਟ ਕਰਵਾਇਆ ਲੜ੍ਹੀ ਸਿੱਗਾ

ਦੀ ਬੇਡੀ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵਜੋਤ
ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਸਮੇਂ- ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਿਥੇ ਕਾਂਗਰਸ
ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਿਆਂ
ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਾਂ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ
ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵੀ
ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਫਲ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਖਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੂ ਤਾਅਰ ਬਰ ਤਾਅਰ ਹ।
 ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਜਾਈਏ ਕਿ
 ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ
 ਵਿਚ ਇਹ ਚਰਚਾ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ
 ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਡਿਪਟੀ
 ਸੀ. ਐਮ. ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜ਼ਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ
 ਸਿੰਘ, ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਦਾ
 ਅਹੁਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅੜ
 ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਹੋਣ ਜਾ
 ਰਹੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ
 ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
 ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਦਾ
 ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜ਼ ਪਾਏਗੀ ਜਾਂ ਡਿਰ ਮੁੜ
 ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਿਗਸ਼ਾ ਲੱਗੇਗੀ ਇਹ ਤਾਂ ਹੁਣ
 ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ
 ਨੀਂ ਹੋਣਗਾ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਰੁੰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਮਸੀਓਤ ਵਿੱਚ : ਉਧਵ ਠਾਕਰੇ

ਮੁੰਬਈ: ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੱਖ ਰਹੀ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਪਰ ਠਾਕਰੇ ਨੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਧਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬੈਗੀਕੋਡ ਅਤੇ ਕਿੱਲਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੀਨ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਮਹਿਸੂਸ ਥਿਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਅਨੁਸਾਰੀ ਵਿਆਹੀ ਸੀਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

अंदेरेलन 'ते वँख वँख समें 'ते हामाइठ करदे आषे हन ।
हुंदा है । महाराष्ट्र सरकार वलों इक वहदा वी दिली बारडर 'ते संघरस
पर चीर्खला तव त्यो लिपासों दें भाष दैन ऐ प्रियक निधा सी ।

**ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਲਿਆ
ਰਹੀ ਹੈ 'ਲਵ ਜੇਹਾਦ' ਤੇ ਬਿੱਲ**

ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਏ ਸਜ਼ਾ
ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਝੂੰ ਬੋਲ ਕੇ, ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਕਰਵਾਏ
ਗਏ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧ
ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਲਵ ਜੇਹਾਦ : ਲਵ ਜੇਹਾਦ ਦੋ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ
ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਲਵ ਯਾਨੀ ਕਿ ਪਿਆਰ
ਮੁਹੱਚਤ ਅਤੇ ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਜੇਹਾਦ
ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਮਕਬਦ ਨੂੰ
ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਲਾਵ
ਦੇਣਾ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ
ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਜਾਲ 'ਚ ਫਸਾ ਕੇ ਉਸਾ
ਕੁੜੀ ਦਾ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਵ ਜੇਹਾਦ
ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਚੌਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ 'ਤੇ
ਪੰਜਾਬ ਲਿਆ ਕੇ ਖਜਾਨੇ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾਇਆ : ਹਰਜਿਮਰਤ ਬਾਦਲ

ਮਾਨਸਾ : ਝੂਠ ਬੱਲ ਕੇ ਸੱਤਾ ਹਵਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਵਿਰਿ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇਰੋ ਨੂੰ ਕੈਬਿਨਟ ਰੈਕ ਦੇ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਤਰਲੋ-ਮੱਛੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਖਾਲੀ ਖਜਾਨੇ ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਖਜਾਨੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੀਬਿਏ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿਤਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇਰੋ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆ ਕੇ ਖਜਾਨੇ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯਾਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਪੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਹਰਸਿਮਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਾਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਲਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਣ। ਬੀਬੀਆ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜੱਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਚਿਤ ਸ਼ਰਕਾਰੀ ਅਧੀਨ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਰੀਦ ਗੈਸ ਕੁਨੈ ਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਤੇ ਢਾਕਾ ਮਾਰਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਬੀਬੀਆ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਵੀ ਤਿੱਬੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਬੀਬੀਆ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਸਾ ਜਾ ਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਪਾਨਿਕ ਲੀਜਾ ਤਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੱਲ

ਜਨਤਾ ਨੇ 'ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਮ' ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ : ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਨੇ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਿਵਿੰਦ ਕੌਰਗੀਵਾਲ ਨੇ ਵੱਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ 'ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਮ' 'ਤੇ ਵੱਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹੈਂ। ਕੇਸ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਕੰਮ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਮ. ਸੀ. ਡੀ. 'ਚ 15 ਸਾਲ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਜਨਤਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਲੇਕਿ ਹੁਣ ਐਮ. ਸੀ. ਡੀ. 'ਚ ਵੀ 'ਆਪ' ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਤਾਬ ਹਨ। ਜਨਤਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਗਰ ਨਿਗਮ 'ਚ ਵੀ ਕੰਮ ਹੋਵੇ। ਕੇਸ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ 6 ਸਾਲ ਬਾਅਦ

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ
ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ
ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ, ਕਰਦੇ ਰਹੋ।
ਕੇਸਰੀਵਾਲ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦੀ ਵਾਰ ਕਰਦੇ
ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੋਂ
ਐਮ. ਸੀ. ਡੀ. ਨੇ ਗੰਢਗੀ ਫੈਲਾਉ ਰੱਖੀ ਹੈ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਸਟਾਚਾਰ ਕਾਰਨ ਐਮ
ਸੀ. ਡੀ. ਦੀ ਫੁਲ ਫਾਰਮ (ਮੋਸਟ ਕਰਪ

ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ) ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜੋ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੀ ਮੰਗ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੋਸਟਰ ਲਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਤਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਚੁੱਪ-ਚਪ ਵੇਖਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਬਠਨ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਜਨਤਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ 5 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਜ਼ਿਸ਼ਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ 5 'ਚੋਂ 4 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਤ੍ਰਿਲੋਕਪੁਰ, ਰੋਹਣੀ, ਕਲਿਆਣਪੁਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਲੀਮਾਰ ਬਾਗ ਸੀਟ 'ਆਪ' ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਜਦਕਿ ਚੌਹਾਨ ਬਾਂਗੜ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਭਾਜਪਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਦਰਅਸਲ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ 5 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2021 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਮ. ਸੀ. ਡੀ. ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੈਮੀਡਾਈਨਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

**‘ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ’: ਕਿਸਾਨ ਬੋਲੇ, ਦੇਸ਼ ’ਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ
ਦੀ ਨੀਤੀ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਡਲ ਹੋਵੇ ਸ਼ੁਰੂ’**

ਸੋਨੀਪਤ : ਸੰਘ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਇਕੱਠੇ
ਦੇ 94ਵੇਂ ਦਿਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ
ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਗਣਿਆਂ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਢੁਕ ਕੇ
ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ
ਨੂੰ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਸ਼ਾਂ
ਦੀ ਨੀਤੀ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਡਲ
ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘੁ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਮੌਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਢੂਕਿਆ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਪੰਨ੍ਹ, ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰੇ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤੀ ਮਾਡਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਦੰਦੀ ਨੇ ਪੁਤਲਾ ਸਾੜ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਸ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ 3 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਂਸ਼ਾਂਤਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਸਤੀਪਿਤ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੰਘੁ ਤੇ ਕੁੰਡਲੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਹਾਲਾਂ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ

ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੈਂਡਲ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਥੁਤ ਕਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 23 ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਐਮ. ਐਸ. ਪੀ. ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ-ਦੇਸ਼ 'ਚ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਲਾਉਣਾ ਦਾਦੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰ
ਗਾਂਪੀ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਈ ਗਈ 1975
'ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ
ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਪੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ
ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ
ਉਹ ਗਲਤ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹੈ, ਉਹ ਮੂਲ ਰੂਪ 'ਚ ਵੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ
ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲੈਣ
ਸਾਹਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਪੀ ਨੇ
ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ
ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ
ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵੱਕਾਰੀ ਕਾਰਨੇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਕ
ਵਰਚੁਅਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ
ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੌਰਿਜ਼ਕ
ਬਸ਼ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ 'ਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ

ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਮੀਦ
ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ.-ਭਾਜਪਾ ਦੇ

ਕੇ ਲ ਬੇ ਤਹਾਸ਼ਾ
 ਆਰਥਿਕ ਤਾਕਤ ਹੈ।
 ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ
 ਧਿਰ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ
 ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜਤ
 ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
 ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ
 ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਇਹ
 ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ
 ਹਮਲਾ ਹੈ।
 ਐਮਰਜੈਂਸੀ 21
 ਮਹੀਨਾਂ ਲਈ ਸੀ-

ਦੇਖ. ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਸੀ
21 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ
ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ 25 ਜੂਨ 1975
ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 21 ਮਾਰਚ

ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਫਖਰੂਦੀਨ ਨੇ
ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ

A portrait of a man with dark hair and a beard, wearing a light blue shirt, holding a microphone and speaking.

ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ
ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ
ਦੌਰ ਸੀ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣਾ ਮੁਲਤਵੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪੜਾਅ ਵੀ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, 26 ਜੂਨ
ਨੂੰ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਰੋਡੀਓ ਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ
ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ
ਸੁਣਿਆ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ
12 ਜੂਨ 1975 ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਖਿਲਾਫ਼
ਦਿੱਤਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਨੀਂਹ
 12 ਜੂਨ 1975 ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।
 ਇਸ ਦਿਨ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ
 ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਰਾਏਖਰੇਲੀ
 ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸੀਨਤੀ ਦੀ
 ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ
 ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਨਾ
 ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇੰਦਰਾ ਨੂੰ 6 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਚੋਣ
 ਲੜਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ 'ਤੇ

ਬੰਗਾਲ ਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੀ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰੈਲੀ

ਕੋਲਕਾਤਾ - ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੌਂਦਾਂ ਦੀਆਂ
ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਅੱਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ
ਮੇਰਚਾ ਨੇ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ
ਕਿਸਾਨ ਮੇਰਚਾ ਵਲੋਂ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ
ਵਿੱਚ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਚੇਣ
ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਊਂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ
ਕੇ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ
ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਦੀ
ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ
ਕਰੀਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀਂ।

ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਜਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 10 ਟੇਡ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ

ਤੇਮਰ ਸਾਹਮਣੇ ਮੱਝ ਖੜ੍ਹਾਕੇ
ਪੁੱਛੋ ਇਸ 'ਚ ਕਾਲਾ ਕੀ
ਹੈ ? ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ
ਹਨੁੰ ਭਾਨੁੰ ਪੜਾਪ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਖੇਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਬਿਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ
ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੋਦਾਂ ਉਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ
ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ
ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੌਨੋ-ਕੌਨੇ ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਰੂਦਰਪੁਰ ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ

ਕਾਤਾ ਗਈ ਹੈ।
ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ
ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਪ੍ਰਗਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਡਵੋਕੇਟ
ਭਾਨੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਗੱਲਬਾਤ
ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੇਸਿੱਟਾ ਰਹੀ ਤੁਣ ਪੱਥਰੀ
ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਡੈਲਾਕ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ
ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਡੈਲਾਕ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ
ਹੈ। ਅੱਗੇ ਆਂ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ।

ਸਮੇਂ ਲਗਗਾ ਜਾ ਕਢ ਟੁਟਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ
 ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵੱਡੇ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਵਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
 ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਦਿਲ
 ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਨਫਰਤ ਵਸਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਤਥਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਲੇ ਲਿਆਂਦੇ
 ਗਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ
 ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਵੇਂ ਵਸ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
 ਕਿ ਸੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ
 ਜਮੀਨ ਉਤੇ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਜਮੀਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ
 ਖੋ ਕੇ ਪੁੰਜੀਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਲਗਾ
 ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਬੀਜੇਪੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਲੋਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ 23 ਫ਼ਸਲਾਂ ਉਤੇ ਐਮਐਸਪੀ ਦੇਵੇ ਪਰ ਇਹ ਐਮਐਸਪੀ ਸਵਾਲੀਨਾਥਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ-2 ਉਸਦਾ ਜੋ 50 ਫ਼ਿਸਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਯਿਸਤੋਂ ਬਿਆਨਾ ਕੇਤ ਲਭ ਨਹੀਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਜਨਅੰਦੋਲਨ
ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ

ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ
ਜੋ ਨਿੱਜੀਕਰਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ
15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ
ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਉਤਰਣਗੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ
ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
ਕਰਣਗੇ।

ਸੰਗਠਨ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ
ਹਿਆਣਾ ਦੇ ਜੋ 3 ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ
3 ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ
ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੜਗ ਕਾਹਦ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਕਾਲਾ
ਹੈ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੱਝ ਖੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਇਹ
ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਕੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਰੂੰ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਦਾ
ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਦਲਿਤ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੱਜਿਆ ਸਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਇਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਲਿਤ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਜਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂਤ ਵਿਹੋਣੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲਿਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲਿਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਦੁਸ਼ਟ

ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਪਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਖਿਲਾਵ
ਬੋਲਣ ਦਾ ਗਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਏਥੇ ਆਈਸੀ ਟੈਂ
ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਏਮਿਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਤੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਪਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ
ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਲਈ ਨੋਟਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਕੇ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ੁਗਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ ਵੱਡੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸੈਕਟਰ ਤਬਾਹੀ ਕੰਢੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜੋਰਦਾਰ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ। ਸਿੰਘ ਇਥੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਵਰਤੂਅਲ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਉਦਾਘਾਟਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਬੈਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੇਰਲਾ, ਜਿੱਥੇ 6 ਅਪੈਰਿਲ ਨੂੰ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ, ਦੀ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਇੰਕਿਟ ਟੈਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਹਿਰਾਵ ਬੈਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਕੀਤੇ ਆਰਜੀ ਉਪਰਾਲੇ, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਸੰਕਟ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਛੋਟੇ ਤੇ ਦਿਗ਼ਮਾਨੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਏਗੀ। 'ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ 2030' ਨਾਂ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ

‘ਆਪ’ ਅਤੇ **ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ** ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਦਨ ‘ਚੋਂ ਵਾਕਆਊਟ

ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਹੰਗਮਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧਨ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ
 ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਵੱਾਂ
 ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧਨ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ
 ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ ਨੂੰ
 ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ
 ‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਨਾਰੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ
 ਕਰਦਿਆਂ ਸਦਨ ਦੀ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ,
 ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਮ ਕੇ
 ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਦਨ ਤੋਂ
 ਵਾਕਾਉਇਟ ਕੀਤਾ। ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ
 ਦੇ ਸੰਬੰਧਨ ‘ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ
 ਬੋਲਣ ਲਈ ਅਣੇ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ
 ‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ
 ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੜੇ ਬਾਰੇ
 ਗੱਲ ਕਰਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦੋਵੱਾਂ
 ਗੋਲਡੀ ਨੇ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਵਿਰੋਧ
 ਕੀਤਾ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜ਼ਗਾ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਹੁੰਗਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਮਾਈਕ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਲਾਈ ਦੇ ਮਹਿੰਗੇ ਰੋਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹੁੰਗਮਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸੱਤਾਪਾਰੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ 2017 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਨਿੱਜੀ ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਮੱਝਤਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਠੋਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਬੁਰਜਗਾਰੀ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਹੈ ਤੇ ਜਦੋਕਿ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸੈਕਟਰ ਤਥਾਗੀ ਕੰਢੇ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਕਟ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਨੋਟਬੰਡੀ ਦੇ ਮਾੜੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਚੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਡਾਂ ਚੱਚ ਤੀਤੀ ਗੜਬੜ ਕਰਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਵਿੱਖੀ ਬਿਹਾਰ ਤੇ ਨਾ ਸਹਿਯੋਗ ਭਾਰ ਪਿਆ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਸੰਘਵਾਦ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪੱਖਰ ਹਨ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਚੱਚ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਇਦ ਇਹ ਗੱਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ ਭਾਵੇਂ ਕਾਫੀ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਚੱਚ ਹੋਰ ਸੈਕਟਰ ਤਵੱਜੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਅਵਿਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਰ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।’

ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ ਉਘੇ ਵਿਦਵਾਨ

ਪ੍ਰ. ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਢੇਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

86 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ 2950 ਨਾਰਥ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਰੋਡ, ਇੰਡੀਆਨਾਏਪਲਸ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ 1911 ਹੋਬਰਟ ਰੋਡ 'ਤੇ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਤੇ ਸਨੌਰੀ ਜੁੜਨਗੇ। ਪ੍ਰੰਤ ਨਿੰਜਨ ਸਿੱਘ ਢੇਸੀ ਬਹੁਤ ਸਾਦੀ ਤੇ ਉਚ ਫਿਆਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਾਪਾਨ ਰਹੇ। 1971-72 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਟਾਲ ਕਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ ਰਹੇ। 1979 ਵਿਚ ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਡਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਣੇ। ਉਹ 25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ' ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਿੰਨਾ ਸਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਸਾਈ ਟੈਕਨੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜਿਜ'

ਸ. ਜੱਗੀ ਜੱਹਲ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ
ਮੁੰਹ ਵਿਚੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
140 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ...

ਐਸੀ ਮਾਰਟਿਨ ਡੈਕੋਟੀ ਹਿਊਜ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਚ 140 ਸੰਸਦ ਮੌਬਾਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਾਲੀ
ਚਿੱਠੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਭੋਮੀਨਿਕ ਰਾਅਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ
ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਡੋਮੀਨਿਕ ਰਾਅਬ ਨੂੰ
ਭੇਜੀ ਚਿੱਠੀ ਚ ਮਾਰਟਿਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ
ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਗਤਾਰ
ਸਿੰਘ ਜੈਹਲ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ
ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਹੈ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਇਕ ਬਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ
ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ
ਤੇ ਤਸੱਦੂਦ ਢਾਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
ਵੀ ਸੁਣਜਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ
ਚ ਬਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਿਖਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ
ਕਰਨ ਲਈ ਆਪੀਂ ਹਨ।” ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਕੈਨੋਡਾ ਸਮੇਤ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ...

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਛਾਵਦਿਆਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨੀ
ਅੰਦਰਲਨ, ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ
ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ
ਅਹਿੰਸਕ ਅੰਦਰਲਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਨੁਮਾਈਦਿਆਂ, ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ
ਸਲਾਹ ਮਸਵਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ
ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਦਾਹਿਕਾਂ ਤੋਂ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ
ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦੇ
ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ।

ਵਿਰੁਧ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੈਂਕਡੇ ਕਿਸਾਨ ਰਾਸਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਤਮੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਠੰਡੀ ਸਿਖਿਤੀ ਵਿਚ ਵਾਟਰ ਤੋਪਾਂ, ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਅਤੇ ਬੈਣੀਕੋਡਾਂ ਸਮੇਤ ਪੁਲਸ ਦੇ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਖ਼ਤ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟੋਂ 220 ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, “ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਪਾਂਜ਼ਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਜਲਦ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ।

ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਜਾਗ ਪਏ

ਸਾਂਝਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨਵਰੰਗ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ, ਸਮਾਂਟਾ ਹੈ। ਰੋਟੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗੀਤ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦੀ ਇਹ ਕਿਤਾਬ 120 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ 180 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਯਥਾਰਥ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਹਿਤ ਟਾਈਟਲ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੁੜ ਰਹੇ ਸਿਰਜੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਆਰੰਭ ਇੰਕਰਾਲਬੀ ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਗੀਤ - ਦਿੱਲੀਏ ਦਿਆਲਾ ਦੇਖ ਦੇਗ ਚ ਉਬਲਦਾ ਨੀ, ਅਜੇ ਤੇਰਾ ਚਿੱਤ ਨਾ ਠਰੇ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਜਾਬਰ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੰਤ ਚੌਂਕੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿਲਬਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠੇ ਦੀ ਲਲਕਾਰ- ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਨੇਂ ਕਸੂਤਾ ਪੰਗਾ ਲੈ ਲਿਆ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਛੇੜ ਕੇ।

ਮੀਤ ਸਕੌਦੀ ਦੀ ਐਲਾਨੀਆ ਗੱਲ - ਵਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਮੌਤ ਦੇ, ਤੈਂਨੂੰ ਪੈਂਟਗੇ ਪਾਵਨੇ ਸਾਰੇ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਕਰਬਾਨੀ ਦੇ ਜਖਬੇ ਭਰੀ ਲਿਖਤ-ਚੰਗਾ ਬੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ, ਹਾਕਮ ਦੇ ਸਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਮਰਨਾ।

ਰਣਜੀਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਾਂਕਲਾ ਦਾ ਬੁੱਲਦਾ ਨਾਹਰਾ -ਡੱਟ ਜਾਂਦੇ ਯੋਧੇ, ਜਿੱਥੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡੇ, ਲਾਉਂਦੇ ਜੈਕਾਰੇ, ਨਾ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡੇ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਨਾਗਪਾਲ ਸੀਜ਼ਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੀਤ ਸਿਤਾਰ ਦੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀਆਂ, ਦੇਖੋ ਤਦਬੀਰਾਂ ਰੋਗੀਆਂ, ਨਵੀਆਂ ਸਵੇਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇੱਕਮੁੱਠ ਵਹੀਆਂ ਰੋਗੀਆਂ।

ਮੇਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਆਪ ਨਾ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸੂਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੂਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੇਰ-ਪੁਣੇ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਇਹ ਯੋਧੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੌਂਕਾਂ ਦੀ ਭਾਜੀ ਮੌਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।

ਸੂਨੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਾਗੀ ਜਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ ਉਸ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਗੀਤ ਤੇ ਲੋਕ ਥੋੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੱਚ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ। ਪਰ ਤਾਜੀ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਵੱਚੜੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਡਾ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ...!

ਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਉਸਰ ਨਾ ਕੋਈ।

ਲੋਕ ਥੋੜੀ ਆ ਜੋ ਵਿਆਹ ਮੈਂਕੇ ਨਵੀਂ ਵਹੁਟੀ ਦੇ ਮੱਥਾ ਟਿਕਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਥੋੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

“ਅਉਦੀ ਕੜੀਏ ਜਾਂਦੀ ਕੜੀਏ, ਚੱਕ ਲਿਆ ਬਜ਼ਾਰ ਇੱਚੋਂ ਲੋਈ, ਨੀ ਪਹਿਲਾ ਮੁੰਡਾ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ..”

..ਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਉਸਰ ਨਾ ਕੋਈ...”

ਨੀ ਪਹਿਲਾ ਮੁੰਡਾ...।

ਉਸਤਾਦ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਖੁਸ਼ੀਦੀ ਆਖਿਐ ਕਰਦੇ ਸੀ “ਜਿਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਸਮਣ ਵੀ ਬਨਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਦੁਸਮਣ ਬਣ ਕੇ ਡੰਗ ਮਾਰਨਾ ਹੁੰਦਾ”

“ਘਰ ਦਾ ਭੇਤੀ ਲੰਕਾ ਢਾਹੇ” ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁੱਕਲ ਦੇ ਸੱਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ..

ਪਰ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨੀ ਹੁੰਦਾ.. ਬਹੁਤ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲੇ ਹਨ.. ਕਿਉਂਕਿ.. ਕੁੱਝ ਬਦਲਣ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ..

ਤਿਆਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.. ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉਹ ਕੀ ਕਰੁ? ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਏ “ਕੀ ਨੰਗੀ ਨਾਹੁੰ ਤੇ ਕੀ ਨਿਚੋੜ ਲਉ?!”.. ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਨੰਗੀ ਵਾਂਗ ਹੈ?.. ਪਰ ਸੋਈ ਨੇ ਨੰਗੀ ਕਿਹਾ ਏ “ਕੀ ਨੰਗੀ ਕੀਮਤਾ ਹੈ?.. ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਅਰਥ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕੁੱਝ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ.. ਭਾਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ, ਬੋਲ-ਚਾਲ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੇ ਪਹਿਗਾਵਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ... ਪਰ ਕੋਈ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਲੋਕ ਮਨ ਦੇ ਕੋਂਚੇ ਹੋ ਗਏ.. ਸਮਾਜ ਬਦਲ ਵੀ ਰਿਹਾ ਤੇ ਕਿਰੀ ਰਿਹਾ....”

ਖੈਰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ.. ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਦੁਸਮਣ ਹਨ... ਜੇ ਸਹਿਜ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਵਿਰ ਉਹੀ ਦੁਸਮਣ ਹੈ.. ਕਾਮ, ਕਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਤੇ ਹੁੰਕਾਰ...।

ਲਿਖਿਆ-ਪੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਨੇ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ.. ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਅਮਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ਸਮਾਜ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਬੰਦ ਕੰਨ ਖੋਲਣ ਲਈ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਆਏ ਚੜ੍ਹ ਕੇ, ਗੋਡੀ ਤੇਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਲਵਾਉਣਗੇ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੇਟੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਮਸਲਾ ਨਾ ਉਲਝਾ ਦਿੱਲੀਏ,

ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਤੂੰ ਕਹਿ ਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾ ਹੁਣ ਅਜ਼ਮਾ ਦਿੱਲੀਏ।

ਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ ਬੁਲੰਦੀ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਝੰਡੇ ਜਿੱਤ ਵਾਲੇ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹਟਾਂਗੇ ਗੱਡ ਕੇ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੇਕ ਸਲਾਹ- ਮੰਨ ਜਾ ਸਰਕਾਰੇ

ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬੁਲੰਦੀ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਝੰਡੇ ਜਿੱਤ ਵਾਲੇ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹਟਾਂਗੇ ਗੱਡ ਕੇ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਾਗਿਆ ਪੁੱਲੰਦ ਇਹਾਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਚ ਨਾ ਬਿਗਾਨਾ ਪੈਰ ਜਾਰੀ ਦਿੱਲੀਏ।

ਅਸੀਂ ਮਾਨੀਂ ਜਾਂ ਹੁਣ ਮਰਾਂਗੇ ਦਿੱਲੀਏ।

ਮੱਧਰ ਸਿੰਘ ਬੰਗੜ ਦੀ ਵੰਗਾਰ - ਅਜੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਾਉਣੀ ਐ, ਗਲੋ ਗੁਲਾਮੀ ਲਾਹੁਣੀ ਐ।

ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲੂਣ ਬੰਵਿੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕੱਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਫੋਲੇਗਾ ਬਾਪੂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ।

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀ ਚੋਭ ਨਾ ਸਹਿ ਕੇ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਬੰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਜੱਜ ਵਕੀਲ ਤੈਨੂੰ ਅਮਨ ਜੱਖਲਾਂ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ -

ਅਨਾ ਰਾਜਾ ਤਾਣੀ ਉਲਝਾਈ ਬੈਠਾ। ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣੇ, ਖੁਆਬ ਜੋ ਸਜਾਇ ਬੈਠਾ।

ਇੰਝ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਧਰਮ, ਅਣਖ, ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲੇ, ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੁਲਿਆਂ, ਨੋਟਬੰਦੀ, ਧੋਖ, ਫਰੇਖ, ਸਿਆਸੀ ਹੰਕਾਰ, ਜ਼ਲਮ, ਮਹਿਂਗਾਈ, ਨਸ਼ਾ ਸਮੇਤ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਕਗ ਸਿੰਘ ਜਖਮੀ ਦੀ ਟੁਕ ਕਿ “ਕੁਝ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਗੀਆਂ ਹੋਣਿਆ ਆਵਾਜ਼ ਬੁੱਲਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ -ਖੇਤਾਂ

ਚੱਲੀ ਸੱਚੀ ਹੈ!“

ਤੇ ਗੁਰੂ ਹੋਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰੀ ਹੈ...।

ਗੁਰੂ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਰਿਣ ਦੀ ਸੀ..ਜਿਹੜਾ ਰੂੰਜੀ

ਵੰਗ ਵਧਣ ਦੀ ਵਜਾਏ.. ਪੱਤ ਰਿਹਾ.. ਕੋਈ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ.. ਸਭ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪੀਰ ਤੇ ਸਕੇ ਵੀਰ.. ਨੇ ਹੁਣ “ਪੱਗ-ਵੱਡ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਪੈਗ-ਵਟਾ ਯਾਰ” ਨੇ...।

..ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਤੂਤ ਦਾ ਮੇਡਾ ਨਹੀਂ ..ਤੂਤ ਦੀ ਲਗਰ ਹੈ.. ਜਿਹੜੀ ਵਕਤ ਪਵੇ ਤੇ ਲੰਗਾਰ ਵੀ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਜ਼ਜਦੀਆਂ ਹੋਣੀਂ ...।

ਹੁਣ ਫੇਲੇ ਨਹੀਂ ਕੰਬਦੇ ਸਗੋ ਕੰਬਦੀਆਂ ਹਨ ..ਹੁਣ ਅੱਖਾਂ ਬਦਲ ਦੀਆਂ ਹਨ ..ਹੁਣ ਅੱਖਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋ ਅੱਖਾਂ ਪਿਛਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ.. ਪਤਾ ਕੌਣ ਜੀਜਾ ਤੇ ਕੈਣ ਸਾਲਾ ਹੈ.. ਲਾਲਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਈ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਅਕਲ ਦੀ ਅੱਖੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ..

..ਹੁਣ ਅੱਖੀ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ..ਪਰ ਅੱਖੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਮਤਾ ਮਾਰਦੀ ਰੀਹੀ ਹੈ.. ਬਾਪ ਕੀ ਐ? ਉਹਦੇ ਪੁੱਤ ਦਾ ਬਾਪ ਕੈਣ ਹੈ?.. ਪੁੱਤ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤ ਦੇ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਬਾਪ ਕੈਣ ਹੈ?.. ਬੱਚਾ ਜੰਮਣ ਤੇ ਪਾਰਖੂ ਅੱਖਾਂ ਨਕਸ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ...।

ਨਾਨਕਿਆਂ ਦਾ ਜਾ ਵਿਰ ਇਹ ਦਾਦਕਿਆਂ...।

ਦਾ ਮੁੰਦਗਾ ਜਾ...।

ਹੁਣ ਜੇ.. ਭੇਤੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ.. ਲੋਕਾਂ ਦ

ਹਰਿਆਵਲ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਅਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਜਮ ਸੰਪੰਨ ਸੇਵਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਗਲ ਜਾਂਦੀ-ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ

ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ: ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅੱਜ ਇਥੇ ਕਾਰਸੇਵਾ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲੋਂ ਗਿਆਵਲ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਅਗੇ ਵਹਾਉਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਹੂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚੋਂ ਛੋਟੇ/ਵੱਡੇ ਟੁਕੜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੰਗਲ ਲਈ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਸਮੇਤ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਹੋਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਹ ਸੌਖਾ ਆ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗਲ ਪਸੂ ਪੱਛੀਆਂ ਦਾ ਵਸੇਬਾ ਬਣਨਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਧਾਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਸੇਵਾ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਅਕ, ਸੇਵਾ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੱਲਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਥਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੰਗਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੁੱਝ ਬਾਰੁਂ ਮਹੀਨੇ ਤੀਹ ਦਿਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸੱਚ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦੋ ਹੀ ਮਾਰਗ ਹਨ। ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ

ਮਨੁਖ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ
ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅਦਬ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੀ
ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰਦ ਦੇਵ ਕਾਲਜ ਦੇ
ਪ੍ਰਿਣੀਪਲ ਸ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਰਸਵਾ ਖਡੂਰ
ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਚੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਭਾਈ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਸਵਾ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ
ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੰਤ
ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ
ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚੇਣ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੰਤਾ
ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਭੁਗੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਸਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਭੁਗੀ ਵਾਲਿਆਂ, ਸਾਗਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮਵਾਲ,
ਗਿਆਨੀ ਜੁਰੀਂਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਦਾਂਤੀ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ
ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਟਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਬਿੰਕਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਡੂਰ
ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਜੇਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੱਲੀ ਵੱਡੇ ਅਤੇ
ਬਾਬਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਗਵਾਲੀਅਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ
ਹਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਵਦਦ
ਕਲਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਨਿਸ਼ਾਨ-
ਏ-ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਧਰਮ ਅਧਿਅਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜੇ ਆਰ
ਐਫ ਅਤੇ ਨੈਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਮ ਐਲ ਏ ਸ.
ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਬਲਯੁਡੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕੋਟੀ ਮੈਡੀਕਲ
ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਟੇਜ

ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਪ੍ਰ. ਪਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ
ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਯਾਦ ਰਹੇ 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10
ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ
ਦੇ ਭੋਗ ਪੈਣ ਉਪਰਿਤ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ
ਚਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੰਘ
ਅਸ਼੍ਰਿਤ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ
ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮਾਹਾਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ
ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅੜ੍ਹਤ ਵਰਤੇ।

ਪਰਕਸ ਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ ਕਿਰਪਾਲ ਕੌਰ
ਜੀਗਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਛੁੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ
ਸਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ ਲਹਿਅਣਾ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

Immigration Translation Services

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ
ਲਈ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ,
ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ
ਵੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We Are Expert
In Political
Asylum

WEdo
IMMIGRATION
TRANSLATION

All kinds of Immigrations Forms/Political Asylum

ਹੋਰ ਸਾਫ਼ਟਵੇਰੀ ਸਥਾਨ

ਗੁਰਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਪੁਰ

ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ WhatsApp
ਉਪਰ ਫੋਨ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ
+15106578205

INDIA 011 91 9855978485

ਪਿਛੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਤੌਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਤੋਂ ਖਿੱਝ ਕੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਾਗਣਾ ਕਿ ‘ਭੀੜਾਂ ਇਕਠੀਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਜੇ ਜਾਂਦੇ’ ਜਿਥੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੇਹੁਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਉਥੇ ਬੇਸ਼ਗੀ ਬੇਹੁਦਾ ਭਰਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਹ ਦਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਮਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਨਾਂ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੇਦੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਡੰਗੀ ਸਿਸ਼ਾਸ਼ ਵੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਜ਼ਪਾ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੂਰੂਪ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਰੀਆ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਖਾਊਤ ਹੈ “ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਕੋਕੇ, ਉਹ ਜਿਹੇ ਕੋਕੇ ਦਾ ਬੰਦੇ” ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਗੂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਣਾ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਟਾਰਿੰਗ ਉਪਰੋਕਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਲਾਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਦੇਦਰਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਮੁਸਲਿਮ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗਾਹ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਾਣੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੌਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਹਵਾ ਵੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਦਸਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗਾਹ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗ੍ਰਾਹ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਨਿਗਮੂਲ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਹਵਾ ਖੁਆ ਕੇ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚਰਚਾ ਵੀ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਚ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਥੀ ਆਈ ਦਾ ਜੱਜ “ਲੋਇਆ” ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੋ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ (ਭਾਜ਼ਪਾ ਆਗੂਆਂ) ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮੁਸਲਿਮ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਵੀਂ ਚਰਚੇ ਵੀ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਚਾਹੇ ਉਹ ਐਨ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨੱਟ ਬੰਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਾਈਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 370 ਤੋਂ 35 ਦੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹੇ ਮਰਜ਼ੀ ਅੰਦੇਲਨ ਕਰ ਲੈਣ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਮੁਢਲੇ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਬਸ ਇਸੇ ਤਰਜ ਦੀ ਬਿਆਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਤੌਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਆਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਰਨੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਰਗਾ ਬਹਾਨਾ ਲਭ ਕੇ ਕਈ ਅੰਦੇਲਨ ਖਤਮ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਣਾ ਪਿਆ। ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਹੋ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਵਲੋਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ‘ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰੱਖ’ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਚਿੱਤ ਚੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅੰਬਾਨੀਆ, ਅਡਾਨੀਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਤਿੰਨ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ, ਜੋਂ ਜੇਹਾ ਪਿੰਡ ਵਿਖਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**“ਭੀੜਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਜਾਂਦੇ” ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਦਾ
“ਅੰਨ ਦਾਤਿਆਂ” ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਸ਼ਗਰਮੀ ਭਰਿਆ ਬਿਆਨ !**

ਮਹਿਰਾਜ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਲੱਖੇ ਸਿਪਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਣਕ ਭਾਸਨ

ਦੇਣਗੇ। ਮੌਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਇਦ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਹੁੱਣ ਹਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਿਆਈਂ ਮੱਨਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵਖਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੌਤੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਹੁੱਧ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਤਥਕੀਲ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆ ਬਹੂਹਾਂ ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਜਾਂ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਮਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਬਲਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਰੂ ਤੇਰੇਝੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਵੀ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰਾ ਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਪਕੀਆਂ ਗਲਵਕੜੀਆਂ ਪਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ ਵੱਧੀਂ ਵੱਧਦੀ ਨੇ ਹੁਣ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਮੱਧ ਪਰਦੇਸ਼, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਗੁਜਰਾਤ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕੇਰਲਾ, ਉੜੀਸਾ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਮਨੀਪੁਰ ਆਦਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਰ ਦੁਰੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਸਦਰਦੀ ਜੁੜਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ ਅਫਰੀਕਾ ਤਕ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਾਨੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਯੂ ਐਨ. ਓ. ਡਬਲਿਊ. ਐਚ. ਓ. ਅੰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਤਕ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋਰਦਾਰ ਲਫਜ਼ਾਂ ਲਿਖਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕਰੇ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੇਸ਼ਗਮ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਠੀ ਰਵਈਆ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਮੰਣੀਆਂ ਸਨ, ਕਿ ਮੌਤੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੀ ਇਕ ਕਦਮ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਤੌਰ ਨੇ ਉਕੱਤ ਬੋਹੁਦੀਆਂ ਸੁੱਗਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਲਾਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਚਾਂ ਨਾਲ ਵਾਗ ਨਿਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਬੱਖ ਪੱਤ

ਸ:ਜੰਗ ਸਿੰਘ
ਵਟਸ ਅੱਪ ਨੰ
+1 415 450 5161

ਹੈ? ਕਈ ਪ੍ਰਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਾੜੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਾਂ ਅੱਗੇ ਗਹੋ ਦੇ ਢੇਰ ਲਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਕੌਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਾ ਕੇ ਹੀ ਘਰ ਪਰਤਣਗੇ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਤੇ ਹੱਠੀ ਰਵੱਦੀਆ ਅਪਣਾਈ ਰਖਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਦਮ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰੀਨੀ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕੀ? ਇੱਥੇ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਝ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ “ਰੱਸੀ ਤਾਂ ਸੜ੍ਹ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਵੱਡ ਹਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਇਮ ਹਨ”। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਢੀ ਥੋਪਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਚੌਣਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੈ ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸੰਗਾਵਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਬੱਦਲ ਛਾਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਸੌਲੇ ਦਾ ਜਲਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ। ਤਾਜਾ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਾਤਿਆਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਉਜ਼ਬੀਕਿਆ, ਪਾਂਡੀਚਿਰੀ, ਕੋਰਲਾ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੌਣਾਂ 27 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

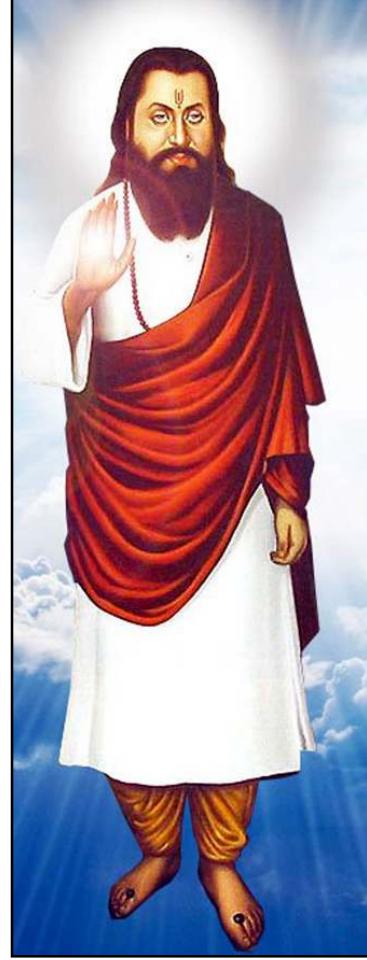
ਕਿਸਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਲੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਹਾ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਦਸ਼ਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਦੀ ਝੂਠੀ, ਮਕਾਰ ਤੇ ਬੈਬੀਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਰਦੀ ਉਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੰਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦਿ ਜਿਹੜੇ ਸੱਬਜ਼ਬਾਗ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣ, ਉਲੰਘਣ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਿਓ? ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਸ਼ਨਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸੱਬਜ਼ਬਾਗ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ 2014 ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕ ਵੀ ਹੁਣ ਤਕ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚਾਡ੍ਹੀਆ ਹੈ? ਮਹਿੰਗਾਈ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰਾ ਤੇ ਬੇਗੁਜਗਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਰੇਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਣ ਪੀਰ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਸਮਾਨ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੜੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਰਤਾਗਾ ਵੇਖੋ ਇਕ ਪਾਸੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਸਮਾਨ ਛੁਹ ਰਹੀ ਹੈ ਦੁਸਰੀ ਤਰਫ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਤ ਦਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਫਰੇਬ ਬੋਲੀ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਕਥਜਾ ਕਰ ਲਉ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਰਕ ਨਾ ਬਣਾਇਓ।

26 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਨੌਜ਼ਾਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਕੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਹੁੰਗ ਦੁਸਣਬਾਜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੌਢਾੜ੍ਹ ਪਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੰਤਵ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਜ਼ਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਰਤੀ ਤੇ “ਮਹਿੰਗਾਜ” ਵਿੱਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਫਿਕ੍ਰ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਅੰਦੇਲਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਗਏ ਪਾਰਮਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸਾਨ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨ, ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਹਨ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਨੌਜ਼ਾਨਾਂ ਆਗੂ ‘ਲੋਖ ਸਿਧਾਣੇ’ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬੜੇ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਸਲਾ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹੋੜ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਦੋ ਫਾਜ਼ੂ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤਕ ਸਭ ਕੁਝ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣ, ਸਮੁੱਚਾ ਨੌਜ਼ਾਅਨ ਵਰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਛੁੱਲ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜ਼ਾਅਨ ਦੀ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਡੱਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਲੜਾਈ ਸਾਰੇ ਰੱਲ ਕੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਘਰ ਪਰਤਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਏਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਵੇਧੀ ਧਿਰ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤ ਸਕਣ। ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਵੱਡੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਨੌਜ਼ਾਅਨ ਆਗੂਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨਿਰਮਲ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਨੌਜ਼ਾਅਨਾਂ ਦਾ ਏਕਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨੌਜ਼ਾਅਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਰਕਾਰ ਦੀ ਦਿੱਲ ਨਾ ਵਰਤਣ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨੌਜ਼ਾਅਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮੌਢੇ ਨਾਲ ਮੌਢਾ ਜੋੜ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਸੰਪਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਦਾਵਕ ਨੇਪੇ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਪਿੱਛੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਇਕੜ੍ਹ ਦੁਕੜ੍ਹ ਆਗੂ ਵਲੋਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 40 ਲੱਖ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਚ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੈਕਟਰ ਚਲਾ ਕੇ ਕਣਕ, ਝੋਨਾ ਬੀਜਣ ਗੇ, ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਵਾਹੀ ਬੀਜੀ ਹੋਈ ਕਣਕ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਵੱਡਾ ਕਣਕ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦੇਣਗੇ, ਬੀਜੀ ਕਣਕ ਨੂੰ ਵਾਹ ਦੇਣਗੇ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਹਗਿਆਣੇ ਦੇ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੀਜੀ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਵਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੰਡ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ ਅਗੋਂ ਇਹ ਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਆਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਘਰ ਜਾਣਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਾ ਦਸ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਕਰ ਆਗੂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੁਗੇਸ਼ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ 26 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗਰਮ ਗਰਮ ਗੀਤਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਅਲੱਭੋਲਤਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਨੌਜ਼ਾਅਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਖ ਕੇ ਉਸਾਰੂ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿੱਗ ਰਸ ਸ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਤਰ ਹੈ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਹ ਤਰਲੇ ਮੱਛੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿੱਤਿ ਘੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਨੌਜ਼ਾਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਚੁਕੰਨੇ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਢੀਠ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਖਾਅ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਲੇ ਸੰਪਰਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਟਰੈਕਟਰ ਮਾਰਚ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਪੈਦਲ ਮਾਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਘਿਰਾਉ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਅਡੋਲ ਤੇ ਅਟੰਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਡਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਛਡਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਤਿੰਨੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਕੇ, ਐਮ. ਐਸ. ਪੀ. ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਵਾ ਕੇ ਰਾਵੀ ਪਾਟ ਰਾਵੀ ਨਾਂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ।

ਬਾਬਾ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਅੰਰਤ ਹੋਣਾ ਜੁਰਮ ਹੈ ?

ਤੁਪੀ ਜੱਤੀ ਦੀ ਹੀ ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਕਰਦਾ ਕਰਾਉਂਦਾ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-ਲੋਗ ਗਠਵੈ ਪਨਹੀ (ਅਪਦ) ਪਲਹੀ
(ਜੁੱਤੀ) ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਹੈ-ਜੋ ਦਿਨ
ਆਵਹਿ ਸੋ ਦਿਨ ਜਾਹੀ ॥ ਕਰਨਾ ਕੁਚ ਰਹਿਣ
ਥਿਰ ਨਹੀ ॥ (੭੮੩) ਪਤੀ ਦੀ ਸਾਰ ਸੁਹਾਗਣ
(ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਵਾਲੀ ਜੀਵ ਇਸਤਰੀ) ਹੀ

510432582

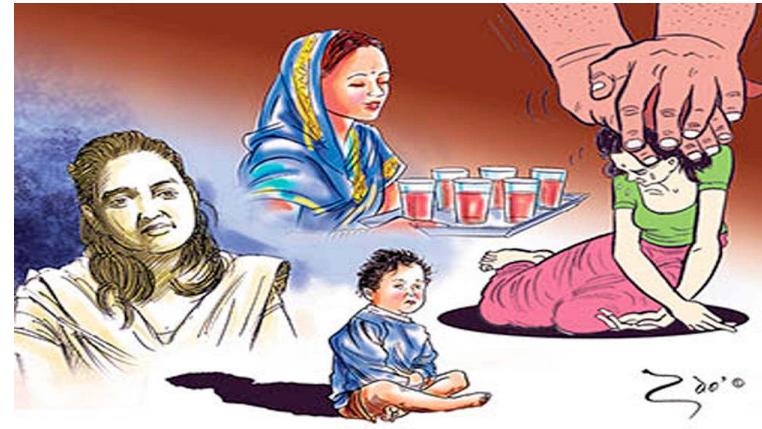
ਭਾਗ ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾ ਕੇਵਲ ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਤੇ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ—ਕਾਲਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਅਧਾਰ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ) ਪ੍ਰਸੂ ਪੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦੋਖ ਪਰ ਇਸਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਇੱਕਠੇ ਹਨ—ਮਿਗ ਮੀਨ ਬਿੰਗ ਕੁੰਚਰ ਏਕ ਦੋਖ ਬਿਨਾਸ। ਪਾਂਚ ਦੋਖ ਅਸਾਧ ਜਾ ਮਹਿ ਤਾਂ ਕੀ ਕੇਤਕ ਆਸ (੪੯੯) ਜਿਵੇਂ ਰੰਦਨ ਦੇ ਨਿਕਟ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਹਰਿਂਦ ਦੋਂ ਵੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਅਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਤਿਵੇਂ ਗੁਣਹੀਂ ਮਨੁਖ ਵੀ ਗੁਣੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋਨੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ—ਨੀਚ ਰੁਹ ਤੇ ਉਚ ਭਏ ਹੈ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਨਿਵਾਸਾ॥ (੪੯੯) ਸਭ ਵਸਤੂਆਂ ਜੂਠੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸੁੱਚਾ ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਦੁੱਧ ਵੱਛੇ ਨੇ ਬਣ ਚੁੰਘਣ, ਢੁੱਲ ਭਵਰੇ ਬਾਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਮੌਢੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਝੂਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ—ਦੂਪੁ ਤ ਭਡੈ ਬਨਹੁ ਬਿਟਾਰਿਓ। ਹਲ ਭਵਰ ਜਲ ਮੀਨ ਬਿਗਾਰਿਓ॥ (੫੨੫) ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਾਵੇਂ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਨੀਚ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਚ ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ—ਖਣੁ ਕਰਮ ਕੁਲ ਸੰਜਗੁਰੂ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਿਰਦੇ ਨਾਹਿ (੧੧੨੮) ਜੇ ਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਪਾਪੀ ਅਜਾਮਲ ਤੇ ਪਾਪਣ ਪਿੰਗਲਾ ਵਰਗੇ ਚੰਗੀ ਸੰਗਤ ਕਰ, ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਤਰ ਗਏ ਫਿਰ ਚਮਾਰ ਅਦਿਕ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਰਵਿਦਾਸ ਕਿਉ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ?—ਅਜਾਮਲ ਪਿੰਗਲਾ ਲੁਭਿਤ ਕੁੰਚਰ ਗਏ ਹਰਿ ਕੈ ਪਾਸ। ਅਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਨਿਸਤਰੈ ਤੂ ਕਿਉਂ ਨ ਤਰਹਿ ਰਵਿਦਾਸ॥ (੧੧੨੮) ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਦਰਦ ਕਿਵੇਂ ਪਹਿਜੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਜਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਦਰਦ ਨ ਪਾਈ॥ ਸੋ ਕਤ ਜਾਨੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ(੨੬੩) ਚੰਮ ਤੋਂ ਬਣਿਆਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਚਮਾਰ ਹੈ ਫਿਰ ਵਖਰੇਵਾਂ ਕਾਹਦਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਸਰੀਰ ਵੀ ਚੰਮ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਸੋਨੇ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਮਾਇਆ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ—ਜਿਉਂ ਕਮਲ ਰਹਹਿ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੋ (ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ) ਮੋਹਰੀ ਚ ਫਿਸਿਆ ਜੀਵ ਸਰੀਰ

www.nature.com/scientificreports/

ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਐਲਖ
9876888177

ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੰਗਰਾਂ ਦ
ਦੀਆਂ ਦੇਗਾਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਮਜੀਤ ਨੇ
ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਅਮਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਚੱਲ ਪੁੱਤ
ਆਪਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਾ ਆਈਏ। ਪਰ
ਅਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੰਮੀ ਪਲੀਜ ਤਸੀਂ

ਫਰਵੇ ਫੜ੍ਹਾਲ ਹਨ-ਮਾਪਵੇ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਭ੍ਰਾਮ
 ਐਸਾ |ਜੈਸਾ ਮਾਨੀਐ ਹੋਇ ਨਾ ਤੈਸਾ || (੬੪੯)
 ਐਸਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਫਿਕਰ ਰਾਮ
 ਖੌਫ ਆਦਿਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਭ ਦੇ ਹੱਕ ਬਾਬਰ ਹੋਣ,
 ਕਿਸੇ ਬੇ ਕਸੂਰ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਨਿਯਮੇ
 ਸਭ ਦੀ ਬੈਰ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਗੁਲਾਮ ਨਾਂ
 ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਹਰੇਕ ਅਜਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਧ ਮਾਣ ਸਕੇ,
 ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਾਲ ਮਿਤਰਤਾਭਾਵ ਵਾਲਾ
 ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਨ
 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਕੰਮ ਭਾਵ
 ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ
 ਆਦਿਕ ਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ-ਬੈਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋਈ
 ਨਾਉ || ਪ੍ਰਥਮ ਅੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਾਂ ਨਾਉ || ਉਹਾ ਬੈਗਿ
 ਸਦਾ ਮੇਰ ਭਾਈ || ਤਿਉ ਤਿਉ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ
 ਭਾਵੈ || ਮਹਿਸੂਸ ਮਹਲ ਨ ਕੋਈ ਅਟਕਾਵੈ || ਕਹਿ
 ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ || ਜੋ ਹਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੋ
 ਪੀਤੁ ਹਮਾਰਾ || (੩੪੫) ਹਠੀ ਗੁੰਹੀ ਹੀਰੇ ਨੂੰ ਛੱਡ
 ਕੇ ਰੋੜਾਂ ਤੇ ਆਸ ਲਾ ਲੈਣੀ ਭਾਵ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ
 ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੰਕਾਰੀ-ਵਿਕਾਰੀ-ਮਕਾਰੀ
 ਸਾਧਾਂ ਪੁੰਹੀ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਮੱਗਰ ਲੱਗੇ ਫਿਰਨਾ ਹੀ
 ਦੋਜ਼ਕ ਦੀ ਅੱਗ ਚੰ ਸੜਨਾਂ ਹੈ-ਹਰਿ ਸੋ ਹੀਰਾ
 ਡਾਡਿ ਕੇ ਕਰਹਿ ਆਨ ਕੀ ਆਸੂ || ਤੇ ਨਰ ਦੋਜ਼ਕ
 ਜਾਹਿਰੇ ਸਤੁ ਭਾਖੈ ਰਵਿਦਾਸ || (੧੩੭੭) ਚਮਾਰ
 ਹੋਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਇਨਸਾਨ ਦਾ
 ਜਿਸਮ ਚੰਮ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਸੋਨੇ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਚਮਾਰਾਂ
 ਨੂੰ ਸੂਦਰ ਕਰਿ ਕੇ ਦੁਰਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੰਕਾਰੀਆਂ
 ਨੂੰ ਮੌਜਵਾਂ, ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਗਹਿਰਾਈ ਭਰਿਆਂ
 ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੂਬ
 ਖੁੰਬੁੰ ਠੱਪਦੇ ਹਨ-ਚਮਰਟਾ ਗਾਂਠ ਨ ਜਨਈ || ਲੇਗੁ
 ਗਠਾਵੈ ਪਨਹੀ ||੧|| ਰਹਾਉ || ਆਰ ਨਹੀਂ ਜਿਹ
 ਤੋਪਦ੍ਵਿ || ਨਹੀਂ ਰਥੀ ਠਾਉ ਰੋਪਦ੍ਵਿ ||੧|| ਲੇਗੁ ਗੱਠਿ
 ਗੱਠਿ ਖਰਾ ਚਿਗੂਚਾ || ਹਉ ਬਿਨ ਗਾਠੇ ਜਾਇਆ
 ਪਹੁਚਾ || ਰਵਿਦਾਸ ਜਪੈ ਰਾਮ ਨਾਮਾ || ਮੋਹਿ ਜਸਮ
 ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਕਾਮਾ ||੩||੭|| (੬੪੮) ਲੇਕ ਆਪਾਮ
 ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਪੁੰਹੀ ਜੁੜੀ ਹੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਗੰਢਾਈ ਜਾ
 ਰੇ ਹਨ ਭਾਵ ਮੇਰ ਮਾਇਆ ਗ੍ਰੇਸ ਲੋਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ
 ਸਦਾ ਚੰਗੀਆਂ ਖੁਗਕਾਰਾਂ, ਪੁਸ਼ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ
 ਦੇ ਗਾਂਢੇ-ਤੋਪੇ ਲਵਾਉਂਦੇ ਰੱਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਮੋਹਰ
 ਮਾਇਆ ਗ੍ਰੇਸ ਹੀ ਚਮਾਰ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹਾਂ
 ਅਗਿਆਨੀ ਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਮੈਂਨੂੰ ਚਮਾਰ-ਚਮਾਰ ਕਹਿ
 ਕੇ ਕਿਉਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ?

ਐਜ਼ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਐੱਰਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਐੱਰਤ ਸ਼ਕਤਿ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿੱਥੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਜ਼ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਭਾਵ ਕਿ ਜਵਾਨ ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਐੱਰਤ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਟੀ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ। ਅਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਐੱਰਤਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਐੱਰਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹਨ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਪੁਣਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਹੁਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਪੁਣੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨਾ ਦਿੱਤੇ, ਆਖਰ ਇੱਕ ਐੱਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੇ ਅਠਸਾਰ ਕਦੋਂ ਜਿਊਣੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਐੱਰਤਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਐੱਰਤ ਹੋਣਾ ਇੱਕ

ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ
977918066

— ਕਾ ਅਗਤ ਹਣਿਆਂ

ਜੁਮਹ ?
ਇਸ ਸੌਂਕੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ
ਐਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੌਂਕੀ ਸੌਚ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ
ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੌਚ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ

ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਮਾਪੇ ਅਤੇ
ਅਧਿਆਪਕ। ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ
ਆਪਣੇ ਬੇਟਿਆਂ ਨੂੰ ਐਰਤਾਂ ਦੀ, ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ
ਇੱਜਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਘਰ
ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਐਰਤ ਨਾਲ ਇੱਜਤ ਨਾਲ ਪੇਸ਼
ਆਇਆ ਜਾਵੇ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਐਰਤ ਨੂੰ ਗੱਲ ਗੱਲ
ਤੇ ਤਾਅਨੇ ਮਿਹਣੇ ਦੇ ਕੇ ਜਲਾਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
ਮਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਦੀਆਂ ਸੱਸਾ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਲਈ
ਲੱਭਦੀਆ ਹਨ ਉਵੇਂ ਦੀਆਂ ਸੱਸਾ ਆਪਣੀਆਂ
ਨੂੰਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਬਣਨ। ਨੂੰਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਦੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਖੁਦ
ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ ਧੀਆਂ ਬਣ ਕੇ
ਦਿਖਾਉਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ
ਵਿੱਚ ਐਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਲੈਕੇ
ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ
ਅਮਲੀ ਜਾਮਾਂ ਪਹਿਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ।

ਪਦਾ ਹੂ ਸ਼ਾਬਤਾਲੀ ਜੋ ਪਦ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਰੂਪ ਮੁਹੱਲਾ
ਪਾਲਣਾ, ਸਿੱਖਿਆ, ਤੁਸ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਤੰਦਰਸਤ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ
ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ
ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਫਲ ਇਨਸਾਨ
ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ
ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਲੈਣੇ ਪੈਂਣਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਵੀ
ਸਾਨੂੰ ਚੁਕਣੇ ਪੈਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਪੀਆਂ ਨੂੰ
ਅਸੀਂ ਸੁਖਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸਕੀਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ
ਕੇ ਉਹ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਕੀ ਐਂਤਤ ਹੋਣਾ ਇੱਕ
ਜ਼ਰੂਮ ਹੈ?

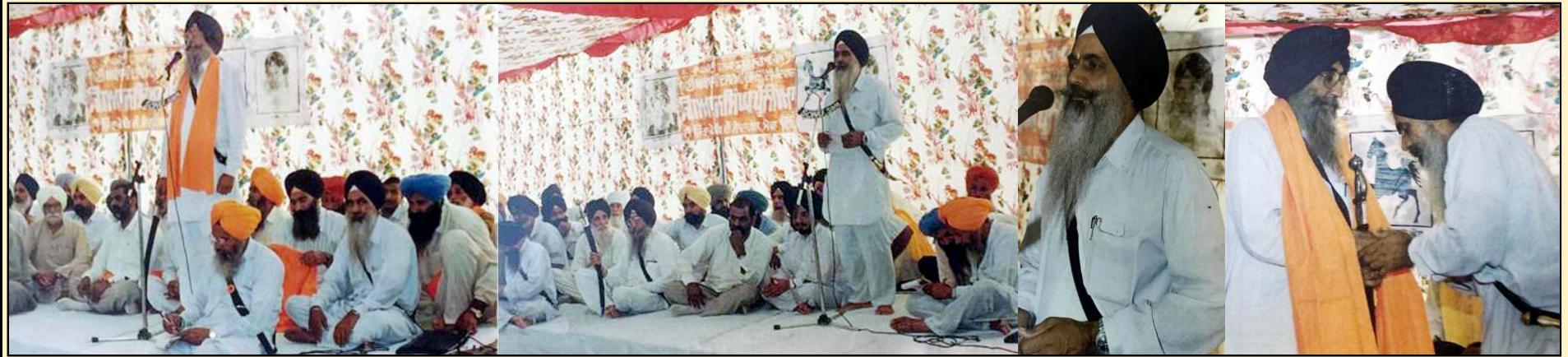
ਮਤਲਬ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਕਵੈਸਟ ਹੁੰਦੇ ਬਸ
ਇਹ ਵੀਜਾ ਹੀ ਹੁੰਦੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ
ਅਰਦਾਸ ਸੁਣ ਲਈ ਬਸ ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ
ਜਣੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ
ਦੇਗਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ। ਗੁਰਸੇਵਕ
ਆਪਣੀ ਬੋਟੀ ਅਮਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ
ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਫ਼ ਦੇਖ
ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ
ਇਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਮਾਪੇ
ਲੱਖਾਂ ਖਰਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜਦੇ ?

ਅਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ

ਜਾ ਆਓ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਹੀਂ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ
ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਲੈਟਸ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ
ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਮੱਥਾ
ਟੇਕਣ ਦਾ ਰੁਟੀਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ
ਦੇ ਸਟੱਟੀ ਵੀਜਾ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਵਾਰ ਵਾਰ
ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਗੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਨੋਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਉਹ

ਅਕਸਰ ਉਦਾਸ ਰਿੰਦੀ ਬਸ ਯੂਟਿਊਬ ਉਤੇ
ਸਟੱਡੀ ਵੀਜਾ ਬਾਰੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਖੰਗਾਲਦੀ
ਰਿੰਦੀ। ਅਮਨ ਦਾ ਪਿਤਾ ਗੁਰਸੇਵਕ ਬਾਹਰੋਂ
ਘਰ ਆਇਆ ਪਰਮਜੀਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ
ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਫੜਾਇਆ ਅਤੇ ਦੌਵੇਂ ਬੈਠ ਕੇ
ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇੰਨੇ
ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕਦਮ ਭੌਜੀ ਭੌਜੀ

ਸਿੱਖ ਪੰਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 1937 ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਪੂਨੀਆਂ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਧਨ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਥੋਂ ਸ੍ਰ. ਜੀਵਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਕਲਗੀਧਰ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਯੂਲਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉਚਿਆਂ ਉਚਿਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਹੱਥ ਵਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਆਪ ਨੇ ਕਲਕੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਟਰੱਕਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਬਲਡੋਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਾ ਕੇ ਬੰਬਈ ਵੀ ਲੈ ਆਏ। ਆਪ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚੰਬੂਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

1976 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਕਾਲ ਪਿਆ ਤਾਂ ਆਪਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਪ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ (Executive Magistrate) ਐਗਜੈਕਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਪਦਵੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪ ਦਾ ਸੰਪਰਕ

ਦਮਦਮੀ ਟਸਕਾਲ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹਰਾਲੂ ਬਣੇ।

1978 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਨਰਕਪਾਰੀਆਂ ਨੇ 13 ਸਿੰਘ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ, ਨੇ ਉਲਟਾ ਨਰਕਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਉਤੇ ਗਹਿਰੀ ਸੱਤ ਵੱਜੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਰਕਪਾਰੀਆਂ ਦੇ

ਬਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਪੰਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ 'ਪੂਨੀਆਂ' ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ 38 ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਣਗਿਣਤ ਮਨੁੱਖੀ

ਟਾਈਰ ਪੁਆ ਕੇ, ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪੈਟਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਤੇ ਆਪ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ।

ਇਸੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਾਮਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਰੱਕ ਤੇ ਬਲਡੋਜ਼ਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਈਆ ਬਣਦੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿਖੇ 28 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਦੇ ਭਾਈ ਭਤੀਜਿਆਂ, ਬੱਚੇ ਤੇ ਭਰਜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਭੁਲੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ, ਵਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਅਵਤਾਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਲੰਚਾ ਕੌਠੀ ਵਿਚ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੋ ਬਖਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿਚ ਮੇਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮਟਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਤਸੋਵਦ ਆਪਣੀ ਅੱਖਾਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਲਵਾਈ ਸੀ।

ਆਪਦੇ ਭਗ ਸ੍ਰ. ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਖੰਨਾ ਸੀ. ਆਈ. ਏ. ਸਟਾਫ ਨੇ ਲੱਤਾਂ ਤੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਅੰਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰਸਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ।

ਆਪਦੇ

ਭਤੀਜੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ 13-14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਕਈ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ।

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ

ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਗਏ ਤਾਂ ਜਾਲਮ ਡੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸ੍ਰ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਲਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਸੀ ਪਰ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਸ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਫੀਅਟ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਕੇ 22 ਘੰਟੇ ਅੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1984 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਇੰਦਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਲਹੂ ਡੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸ੍ਰ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਲਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਕਲਕੱਤੇ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀਆਂ ਕੋਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਥੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜਾਲਮ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੀਵ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਕੰਮ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਬੱਚੀਆਂ, ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ

ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਲਹੂ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੋਈ।

ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਲਮ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਵੜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਮੈਂਬਰ ਕੌਮ ਦੀ ਆਬਹੂ ਤੇ
ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ-ਲੜਦੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਰੋਂ ਚੱਕਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਕਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਪਰਤੇ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਵੜ

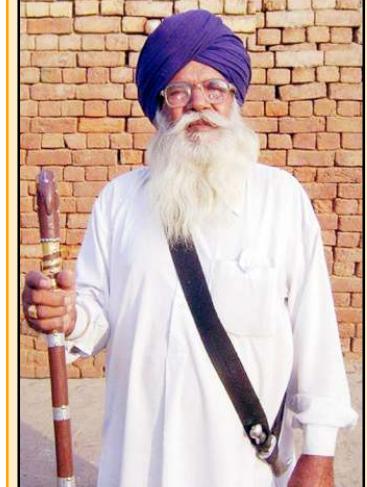
ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਅਣਗਿਣਤ
ਵਧੀਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ
ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਘੇਰੇ ਪਾ
ਕੇ ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੂੰ ਸੰਨ 91 ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ
ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਮਾਤਾ
ਜੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਛੇਟੇ ਭਾਈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ
ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ
ਚਾਰ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ
ਕਰਕੇ ਝਾਲ ਥਾਣੇ ਦੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।
ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ
ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹੂਰੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਰਬਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹੂਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਹੂਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਤਕਰੀਬਨ ਇਥੇ 7-8
ਮਹੀਨੇ ਰੱਖਿਆ।

ਇਹ ਸੰਨ 91 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਾ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਆ ਜੀ
ਕੈਲਾਸ ਕੌਰ ਪਿੰਡ ਠੁਹੁ ਤੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ
ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜੋ ਝਬਾਲ ਬਾਣਾ ਤੋਂ
ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਅਸ਼ਿਆ ਅਤੇ ਅਕਿਹ ਤਸ਼ਿਗੇ ਦਿੱਤੇ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ
ਉਮਰ ਤਕਰੀਬਨ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸੀ।
ਬਜ਼ੁਹਰਗ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ

ਬਖਸ਼ਿਆ।
ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਰ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ।

ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ 6 ਮਹੀਨੇ ਚੌਕੀ
ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਬਣਾਈ
ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਕਾਲੂ
ਟਾਊਂਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੀਲ੍ਹੁ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ

ਬਾਬਾ ਰਸਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਵੜ

ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਵੜ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਨਾਲ

ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਨ ਜਿਹੜਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਬਾਣਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ।

ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ 6 ਮਹੀਨੇ ਚੌਕੀ ਵਿਚ ਰਹੀ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾਬੰਦੀ ਬਣਾਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਕਾਲੂਟ ਟਾਊਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੀਲੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਾਂ ਨਾਲ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪੁਲਿਸ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਦਾ ਦੋ ਕਿਲਾ 'ਚ ਕਮਾਦ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਕਾਮ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਕਮਾਦ ਕਰਾ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸੀ। ਤਕਰੀਬਨ

ਭਾਬੀ ਬਲਜੇਹ ਸਿਆ ਪੰਜਾਬ

ਦੇ ਢਾਈ ਸੌ ਸਫੈਦਾ ਸੀ ਜੋ ਖੇਤੀ ਵਿਚ
ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਉਹੀ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ
ਸਾਰਾ ਕੱਟ ਕੇ ਤੇ ਵੇਚ ਕੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਗਏ।
ਮਾਤਾ ਤੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚੱਕਿਆ। ਨਾ
ਹੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ
ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਿਥੇ ਹਨ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮਾਤਾ
ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਘਰ ਬੈਠਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ।
ਭਾਈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਜੋ ਬਿਜਲੀ
ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਪੁਲਿਸ ਬਾਣਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਮਾਨ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਮੁਕਾ
ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉਜੜ
ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਝ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ।
ਇਥੇ ਇਹ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਬਾਪੂ ਕਸ਼ਮੀਰ
ਸਿੰਘ ਪੰਜਵੜ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ
ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੰਭੇ ਸਿੱਖ
ਸੰਘਤਸ ਦੰਤਾਨ ਸਿੱਖ ਕੰਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ

ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਕੀ

100

ਸ਼ਹੀਦ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੀ ਜਿੰਦਜਾਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਆਹ ਨਹੀਂ ਭਰਦੇ ਜਦੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
 ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਨੋਚਾਹਲ
 ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਵੜ
 ਸੌਜਦਾ ਦੌਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਜਥੇਦਾਰ
 ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਵੜ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੌਮ ਦੀ ਅਣਥ ਅਤੇ ਅਜਾਦੀ
 ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦਸ਼ਮਲਾਂ ਨਾਲ ਲਡਦੇ-ਲਡਦੇ ਕਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ

ਅਗਵਾਈ ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੜੇੜ੍ਹ ਨੇ ਕੀਤੀ।
 1986 ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਵਿੱਚ
 ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੇ ਮਤਾ ਰੱਖਿਆ ਕਿ
 ਖਾਲਸਤਾਨ ਨਾਂ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ
 ਦੀ ਪੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਤੇ ਉੱਤੇ
 ਪਹਿਰਾ ਢੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ
 ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨੋ ਚਾਹਲ ਵਿਖੇ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੈਜ਼ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ।

1978 ਵਿਚ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਖਾਂ ਭਾਲਸਾ ਵਰਗੀਆਂ ਜਥੇ ਬੰਦੀਆਂ ਦੀ

ਵਿਚਾਲ ਝੜਪਾਂ ਦਰਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ 13 ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਨਿਰਕਾਰੀਆ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉਪਰ ਕੀਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਗੱਲੀ ਕਾਢ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਵਿੱਚ ਗੱਲੀ ਲੱਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮਰਿਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘੁੜ੍ਹਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਗਠਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਚੋਂ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਟਾਈਗਰ ਫੌਰਸਿਜ਼ ਆਫ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜਿਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਬਾਬਾ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੇ ਫੌਰਸ ਜਿਸਦੀ

ਕੌਮ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹਨਾ
ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਹ
ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੋਂ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰਕ ਯਾਤਰਾ
ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਹੇਮਸ਼ਾ ਲਈ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦੇ ਚਰਨਾਂ
ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਯੋ ਹੈ।

ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਗਾਜ ਸਨ।
ਗੁਰਪੁਰਵਾਸੀ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਸ
ਸਿਆਟਲ ਵਾਲਿਆ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਵਿਤਾ
ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ
ਲਿੰਮੀ ਸੀ।

ਤੇ ਕਜ਼ਕਾ ਨੂੰ ਕਾਹੇਅ ਤੱਤ ਜਾਣ ਮਗਰ।
ਖੁਸ਼ੀਏ ਤੇਰੇ ਲਾਲ, ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਾਰ੍ਗੀ,
ਹੱਕ ਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ, ਹੈ ਬੇਚੈਨ ਫਿਰਦਾ।
ਹੈ ਕੌਮੀ ਇਮਾਰਤ, ਤੱਤੇ ਕੌਮ ਖਾਤਰ,
ਪ੍ਰਾਤ ਨੀ ਮੁਲੈਖਿਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਤਾਵੇ।

ਲਾਗ ਸੀ
ਕਈ ਚੇਤ ਗੁਜਰੇ ਤੇ ਸਾਵਣ ਵੀ ਆਏ,
ਇਹ ਦਿਲ ਨਾ ਖਲੋਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ।

ਘਰ ਨਾ ਪਲਣਾ ਤੇ ਜਾਣ ਸ਼ਹਿਰ।
ਤੁੰ ਆਵੋਂ ਤਾਂ ਨਹਿਰਾਂ- ਚੌਥਾਇਆਂ ਨੇ ਦੇਸਣਾ,
ਕਿ-ਕਿ ਹੈ ਰਹਿਆ, ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ।

ਛੁਲ ਦੇ ਆਂ...

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਾਗ ਵਿਚ
ਸੈਰ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਆਗੋਸ਼ 'ਚ ਲੋਕਾਂ
ਦੇ ਮੁਖਵੱਤੇ 'ਤੇ ਸਕੂਨ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੇ ਸਹਿਜਤਾ ਦੀ
ਝਲਕ। ਕਾਰਤ ਦੇ ਅਸੀਮ ਤੇ ਅਜੀਸ ਪਾਸਾਰੇ
'ਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਬੋਲ, ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੁਮਕਣੀ
ਬਖ਼ਸ਼ਦੇ। ਨਿੰਮੀ-ਨਿੰਮੀ ਲੋਕ 'ਚ ਕਲੀਆਂ ਦੇ ਤੁੱਖਾਂ
ਅਤੇ ਹੁੱਲਦਾਰ ਬੂਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿੜੇ ਹੋਏ ਛੁੱਲ,
ਅਧਿਖਿੜੇ ਤੇ ਛੇਡੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਨ 'ਚ ਤੁੱਝੇ ਹੋਏ
ਕੁਝ ਲੋਕ। ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ
ਛੁੱਲਦਾਨ 'ਚ ਸਜਾਉਣ ਲਈ, ਟਾਹਣੀ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੇ
ਜਾ ਰਹੇ ਛੁੱਲਾਂ ਦਾ ਫਿਜ਼ਾ 'ਚ ਫੈਲਿਆ ਰੁਦਨ।
ਕਿਸਨੂੰ ਤੌਫ਼ੀਕ ਏਂ ਇਹ ਰੁਦਨ ਸੁਣਨ ਦੀ? ਕੌਣ
ਜਾਣਦਾ ਏ ਪੀੜ ਪਰਾਈ? ਕੌਣ ਸਮਝਾਵੇ ਕਿ
ਛੁੱਲ, ਮਹਿਕਾਂ ਬਿੰਡਾਉਣ ਲਈ, ਚੌਗਿਲਦੇ 'ਚ
ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸੰਧਾਰਾ ਵੰਡਣ ਲਈ, ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ
ਅੱਖ 'ਚ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ੱਸਮਾ ਧਰਨ ਲਈ ਅਤੇ
ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਮਨਾਂ 'ਚ
ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚਮਨ ਦਾ ਛੁੱਲ,
ਕਮਰੇ 'ਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਮੁਰਖਾ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਪਲ
ਭਰ ਦੀ ਮਸ਼ਨੀ ਅਰਪਣਾ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ,
ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਛੁੱਲ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ
ਤਸ਼ਬੀਹ ਦਿਉਗੇ? ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ
ਚਿਰਾਗ ਮਸਤਕ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਜਗਾਉਗੇ? ਛੁੱਲ
ਤੇਜ਼ਨ ਲਈ ਤੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਚੰਬੜੇ ਹੋਏ ਇਹ ਲੋਕ,
ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਕਰੂੰਬਲਾਂ 'ਚੋਂ ਛੁੱਟੇ ਨੀਰ ਨੂੰ
ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ।

ਛੁੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ 'ਚ ਹੋਵੇ, ਉਸਦੇ ਬੇਵਕਤੀ
ਟੁੱਟਣ 'ਤੇ ਪੈਂਣ ਹਟਕੋਰਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ
ਡੋਡੀ ਹੋਵੇ, ਅੱਪ-ਪਿੜਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰੀ ਰੁੱਤ
ਹੰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਛੁੱਲ ਹੋਵੇ।
ਜਦੋਂ ਛੁੱਲ ਟੁੱਟਦਾ ਹੋ ਤਾਂ ਚਮਨ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਸ਼ਿਖ ਦੇ ਹਾਸੇ ਸਰਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਉਸ ਦੀਆਂ
ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਲੇਰਾਂ ਤੇ ਹਾਉਕਿਆਂ ਦੀ ਪਿਉਦ
ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਦੇ ਕੋਈ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਝੀਲ
ਬਣਦੇ ਨੇ। ਉਸਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਤੇ
ਮਿਹਨਤ ਅਜਾਈਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਰ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿੜਿਆ, ਟਹਿਕਦਾ
ਤੇ ਮਹਿਕਦਾ ਚਮਨ ਦਮ ਤੋੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਲਾ!
ਟੁੱਟੇ ਜਾਂ ਤਿੜ੍ਹੇ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਅਰਜੋਈ ਕੌਣ ਸੁਣਦਾ
ਹੈ? ਵਕਤ ਦੀ ਸਰਦਲ 'ਤੇ ਇਕ ਰੋਣ ਪਹਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿੜਾ ਨੂੰ ਇਕ ਹੁਕ ਵਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਅਤੇ ਕੰਠਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਨਾਂਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਖਿੱਜਨ ਰੁੱਤ ਦੇ ਨਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਪੱਤੇਸ਼ ਰੁੱਤ ਲਿਖੀ
ਜਾਵੇ, ਜਿਉਣ ਰੁੱਤ ਉੱਤੇ ਮਰਨ ਰੁੱਤ ਉਕਰੀ
ਜਾਵੇ, ਮੌਲਣ ਰੁੱਤ ਦੇ ਨਾਵੇਂ ਮਸਲਣ ਰੁੱਤ ਲਿਖੀ

ਵਿਪਸਾ ਦੀ ਮਾਸਿਕ
ਲਜ਼ ਨੌਲਮ ਸੈਣੀ: ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ
ਕੰਬੋਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਵਿਪਸਾ ਦੀ
ਮਾਸਿਕ ਮਿਲਣੀ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਅਮਿੱਟ ਸਾਹਿਤਕ
ਪੈਂਡ ਛੁੱਡ ਗਈ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ
ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ
ਕੰਬੋਜ ਨੂੰ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਲਈ ਸੌਦਾ ਦਿੱਤਾ।
ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਉਤੇਜਾ ਭਰਪੂਰ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਜਾਣ-
ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਚਰਨਜੀਤ ਪੰਨੂ ਨੇ ਪਿਛਲੀ
ਮਿਲਣੀ ਬਾਰੇ ਅਭਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਬਰਾਂ ਦਾ
ਉਥਸਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀਕਰਲਾ ਟਾਈਮ
ਟੀ.ਵੀ ਤੇ ਅਭਿਆਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਤਿਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ, ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ
250 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਸਾਕਾ ਨਨਕਵਾਣਾ
ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਪਸਾ ਦੀ
ਸਰਗਰਮ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਲਾਜ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ
ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂ ਦਾਤਾਰ
ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ
ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ
ਸਾਂਤੀ ਲਈ ਦੇ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੈਣਨ 'ਲਾਜ਼ ਸੈਣੀ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ' ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਜੀਵਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗਿਸ਼ਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਗਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਠੋਸਵਰਤ ਸਿੰਘ ਸੁਗਾਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਜ਼ ਸੈਣੀ ਨੇ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਦੀ ਸਾਹਿਜਕ

ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਕਤ, ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ ਮਰਦਾ ਏ।
ਬੇਸ਼ਗਨੀ ਦੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ, ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਸਗਾਪ
ਬਣਦੀਆਂ ਨੇ।

ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ ਉੱਪਰ,
ਭੋਗ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ
ਚੁਗੁਆਚਿਆ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਸਤਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ
ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੜਕ ਤੇ ਚੜਿਆਂ
ਤਾਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਕਿਸ ਰੂਪ ਚੁਨ੍ਹ ਮਿੱਤਰ ਦੇ
ਪਿੰਡ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸੜਕ ਉਦਾਸ ਏ। ਬਿਖ
ਉਦਾਸ ਏ। ਕਿਰਦੀ ਉਮਰ ਸੀ, ਅਣਜਾਣੇ ਰਸਤੇ
ਤੁਰਨ ਦੀ ਜਿਥੋਂ ਕੋਈ ਵਾਪਸ
ਨਹੀਂ ਪਰਦਾ। ਮਰ ਗਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਕਾਛਲਾ
ਹੀ ਸਾਡਾ ਇਕ ਕੀਮਤੀ
ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਏ ਜੋ
ਬੀਤੇ ਪਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ
ਕਰਦਾ ਏ। ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ
ਸੜਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜੋ ਕੇਦੇ ਸੁਗਮੇ
ਵਰਗੀ ਸੀ ਅੱਜ ਅੱਖਾਂ ਚੁ
ਕੁੱਕਰੇ ਬਣ ਰੜਕਰੀ ਏ। ਇਹ
ਪਿੰਡ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅੱਜ ਤੋਂ
ਕਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ

ਭੈਣ ਦੀ ਰੱਖੜੀ, ਡੇਲਿਓ 'ਟੁੱਟਦੀ ਏ ਬਾਹੋ,
ਇੱਛਰਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਏ ਮਾਂ, ਖੁਆਰ ਹੁੰਦਾ ਏ
ਬੁਢਾਪਾ, ਰਾਖ ਬਣਦਾ ਏ ਮਾਂਗ ਦਾ ਸੰਧੂਰ, ਖੁਸ਼
ਜਾਂਦੀ ਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਸੰਘਣੀ ਛਾਂ,
ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੀ ਜੂਨ ਹੰਦਾਉਦਾ ਏ ਨਾਂ ਅਤੇ
ਸਿਸਕੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਏ ਘਰ, ਗਰਾਂ।
ਕੁਝ ਛੁੱਲ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਨੇ, ਕੁਝ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਦਾ
ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਹਾਦਸੇ ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਦੀ
ਕਬਰ 'ਚ ਦੱਥੇ ਛੁੱਲਾਂ ਦੀ ਕਰੁਣਾਮਈ ਗਾਥਾ,

ਸਮਾਰਾਮ ਨਹੀਂ। ਅਜੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸੁਪਨਾ
ਲੈਣਾ ਸੀ, ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਮਾਂ-ਪਿਛਾ
ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਤਾਤੀਰਦਾਰੀ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਭੈਣ-
ਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣੀ ਸੀ
ਇਹ ਉਸ ਸੁਪਰੋ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦਾ ਸੋਗ ਏ। ਮਰ
ਗਏ ਸੁਪਨੇ ਲਈ ਅਕਲੀਤ ਦੇ ਛੁੱਲ ਨੇ ਜੋ ਅਸੀਂ
ਭੇਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਪੂਰਨ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭੇਟਾ
ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?” ਵਕਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਰ ਗਏ
ਹਿੱਕ ‘ਚ ਚਿਖਾ ਬਾਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਿਸਦੇ ਸੇਕ ‘ਚ

ਹਰ ਸਖ਼ਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁ
ਝੁਲਸਦਾ ਏ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਨੇੜ
ਹੋਵੇ, ਮੋਹ ਹੋਵੇ, ਅਪਣੱਤ
ਹੋਵੇ। ਛੱਟੀ ਉਮਰੇ ਤੁਰ
ਗਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਰੋਂਦੇ ਨੇ,
ਕਿਤਾਬਾਂ ਰੌਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਅੱਖਰ
ਰੋਂਦੇ ਨੇ, ਖੇਡਾਂ ਰੌਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਵਾਹੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ

ਨਿਰਸ਼ਾਆਰਥ ਵੰਡਣਾ, ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਦੇ
ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠੇ, ਹਰ ਮਸਤਕ 'ਚ ਸੁਹਜ
ਉਪਜਾਉਣਾ, ਹਰ ਮਨ ਦੀ ਬੀਗੀ 'ਚ ਕੋਮਲਤਾ
ਦਾ ਗੇੜਾ ਲਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਜਾਂ
ਉਪਰਮਤਾ ਦਾ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ, ਸੋਗ ਦੀ ਮੁੱਠ
'ਚ ਚਾਅ ਧਰਨਾ, ਫਿਕਰਮੰਦੀ 'ਚ ਵੀ ਵਕਤ
ਦੇ ਨਾਮ ਛਕੀਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੀਣੀ ਤੁੱਤ ਦੇ
ਨਾਵੇਂ ਸੰਘੂਰੀ ਰੁੱਤ ਕਰਨਾ।

ਕਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ, ਆਪੇ 'ਚ ਗਵਾਚੇ
ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੋਹ ਨਾਲ ਨਿਹਾਰਿਓ। ਉਸਦੀਆਂ
ਬਚਕਾਨਾ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚਿਓ। ਉਸਨੂੰ
ਕਾਇਨਾਤ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਵਾਦੀ 'ਚ ਗਵਾਚੇ ਨੂੰ ਗਹੁ
ਨਾਲ ਵੇਖਿਓ। ਉਸਦੇ ਮੁੱਖੜੇ 'ਤੇ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਨੂਰ,
ਸਕੂਨ, ਚਾਅ ਤੇ ਸੰਤਸ਼ਸਟੀ ਚੌਂ ਤੁਸੀਂ ਅਸੀਮ ਤੇ
ਉਚਤਮ ਸੁੱਖਨ ਤਲਾਸ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ
ਛੁੱਲਾਂ ਦਾ, ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ 'ਚ
ਰਚਾਇਆ ਸੰਵਾਦ, ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ ਕਦੇ ਪੱਲੇ
ਪੈਂਦਾ ਏ?

ਖਦਾ ਕਰੋ! ਕਦੇ ਕੋਈ ਛੁੱਲ ਲਾਦੀ ਰੱਤ ਨਾ

ਇਬਾਰਾ ਟਾਹਣੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਦਰਦਾ। ਛੁੱਲ ਵਿਤੁਣੀ ਟਾਹਣੀ,
ਚੰਚ ਹਰ ਸਾਹੇ ਸੋਗ ਦਾ ਵਣਜ
ਨੂੰ ਟੁੰਡੇ ਹੋਏ ਛੁੱਲ ਦੀ ਡੱਡੀ
ਈ ਲਗਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਏ।

ਹੋਏ ਛੁੱਲ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਰਿਆਅ ਨਹੀਂ
ਹੰਦਾਵੇ। ਪੱਤੜਣਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਮਸਤਕ 'ਤੇ ਨਾ
ਉਕਰਾਵੇ। ਸੋਚਾਂ 'ਚ ਸੋਗ ਨਾ ਉਪਜਾਵੇ। ਸਾਹਾਂ
ਚ ਮਹਿਕ ਦੀ ਅਰਥੀ ਨਾ ਟਿਕਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ
ਛੁੱਲ ਦੇ ਉਦਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ
ਬਹਾਰ, ਭੁਸ ਜਾਂਦੀ ਏ ਗੁਲਜ਼ਾਰ, ਵਿੱਠਰ ਜਾਂਦੇ
ਨੇ ਸੱਭ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਤਿੱਤਰ ਜਾਂਦਾ ਏ ਰਾਂਗਲਾ

ਰਿਝਾਉਣਾ ਏਂ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਦਰ
ਕੇ ਹੋਏ ਕਮਲ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ,
ਨੀ ਤੇ ਸਮਗਪਤਾ, ਅਰਪਤ ਕਰੋ।
ਗਰ ਕਬੂਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਨ ਦੀਆਂ
ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਉਗੇ। ਉਹ ਤਾਂ
ਗੰਗਾਤ ਚੌਥੇ ਨੇ। ਉਹ ਤਾਂ
ਸੁਪਨ ਸੰਸਾਰ।
ਛੱਲ ਨੂੰ ਛੱਲ ਦੀ ਜੂਨ ਹੰਢਾਉਣ ਦਿਓ। ਸੱਖਨ,
ਸਕੁਨ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਸੁਹਜਤਾ ਤੇ ਸੁਚਮਤਾ ਵਰਗੇ
ਅਹਿਸਾਸ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨਾਂ ਚੈ ਉਪਜਾਉਣ ਦਿਓ ਅਤੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਦੀਵਤਾ ਚੌਂ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਦੀਵਤਾ
ਦਾ ਨਗਰਾਂ ਬੁੱਲੀਂ ਗਣਗਣਾਉਣ ਦਿਓ।

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਾਰਖਕ ਚਰਚਾ

ਸੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਠਿੰਡਾ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹੂ ਦੀ ਰਾਗਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਪੇਪਰ ਪੁੰਨ੍ਹ ਦੀ ਕਥਾ ਦਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੌਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹੂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਜੇ ਦਿਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਹਿਬਕਾਰਾਂ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹੂ,

ਭਾਵਪੂਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਪਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗਾਰੇਜ਼ੀ
ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
ਦੀ ਲੇਖਕ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹੁ
ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ
ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹੁ ਦੀਆਂ
ਕਹਾਣੀਆਂ ਯਥਾਰਥ ਦੇ
ਨੇੜੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਤਾਂ
ਚੌਂਕਵੇਂ : ਤੇ

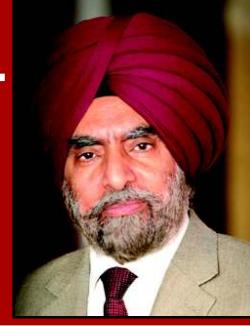
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਿਤ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਅ ਅਤੇ ਲਾਜ
ਨੀਲਮ ਸੈਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ
ਪੇਪਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਨਾਲ
ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛੇ। ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹੁ ਨੇ
ਵਿਸ਼ਾ ਦਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ
ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਵਲ
'ਸਪਾਲਿੰਟਡ ਵਾਟਰਜ਼' ਅਜਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ
ਸੰਬੰਧਿਤ (ਪੰਜ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ
ਵੇਦਨਾ), ਮਾਰਚ 21 ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ
ਲੋਕ ਅਗਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨਾਲੀ

ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਹਨ। ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹੂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਵਿਲੱਖਣ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਣ-ਸੈਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਘੜ੍ਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਭਸਮ ਭੱਠੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਨ੍ਹੂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਨ੍ਹੂ ਕੋਲ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਡਾ. ਸੁਹਿੰਦਰਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪੰਨ੍ਹੂ ਦੀ ਕਥਾਕਾਰੀ ਵਿਚ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਮੰਨ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੜਾ, ਐਸ਼ਕਮ ਐਸ, ਸੁਖਪਾਲ ਸੰਘੜਾ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਾਮੈਟੇ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੈਨੇਡਾ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੇਵਾਲ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹੂ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਅ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਪੁੱਗਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਥੀ ਅਤੇ ਕੁਲਿੰਦਰ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਕਾਵਿਕ ਤੰਤ੍ਰਗਾ ਭਰੀਆਂ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਵਿਚ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਵੈਚਾ ਨੇ ਉਚੇਚੀ ਸਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਜ਼ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਘਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ

(ਨਿਬੰਧ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 2005)

ਡਾ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ

ਸ਼ਬਦੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਵਧੀਆ ਪਾਠਕ, ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰੇ ਵੱਖਿਆ ਹੈ। ਲਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਨਿੱਘੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਭਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਿਸ਼ਾਲਹ ਸੈਂਟਰ ਬ੍ਰਿਥਿੰਡਾ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹ ਦੀ ਦਿੱਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਸ਼ਬਦੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ
ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਵਧੀਆ ਪਾਠਕ, ਸੋਤਾ ਅਤੇ
ਅਲੋਚਕ ਸੀ। ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਮਿਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਲਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿੱਘੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਉਸਦੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹਨ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕਬੈਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਿੱਘੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹਨ।

ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਰਿਜ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨ੍ਹ ਦੀ
ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਪੇਪਰ

ਸੁਰਜੀਤ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਜ਼ ਸੈਣੀ ਇਕ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ
ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਜ਼ ਨੇ ਨੀਲਮ
ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਵਿਚ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਨੀਲਮ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਸਾਹਿਤਕ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਲਾਜ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਜੱਡ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲਾਜ਼ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਵਿਪਸਾ ਉਸਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਲਾਜ਼
ਦੇ ਸੁਤੀਤਕ ਵਿਛੋਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਪਸਾ ਵਲੋਂ

ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼
ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਜ ਸੈਟੀ, ਨੀਲਮ
ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਵਿਪਸਾ ਦੀ ਮਿਲਣੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ
ਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਸੱਚਭੁਚ ਉਸ ਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।”
ਤੀਜਾ ਸੈਸ਼ਨ ‘ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨੂੰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਗੁਲਸ਼ਨ
ਦਿਆਲ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸੁਣੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਦਾ
ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਰੋਏ ਤੰਜਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ USA

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀ ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੇ ਕੰਟੈਨਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

**ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੋਰਚਾ ਚੱਲੇਗਾ ਇਕੱਠ ਕਿੰਨਾ ਦੀ ਵੱਡਾ
ਹੋਵੇ ਬਦਾਮਾਂ ਤੇ ਸੌਹੜੀ ਦੇ ਲੰਗਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।**

ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 'ਚ ਪ੍ਰਦਸ਼ਣ

ਬਾਰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਦਲ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਅਨੁਕੂਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇਕੇ ਹਾਲਾਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੇ ਇਲਾਕਾਈ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗ਼ਾਂਹਵਧੂ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਉਣ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸਾਰਥਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਤਾ ਲਈ ਬੋਹੁਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਵੱਲ ਯੋਗ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਹਨ ਜਨਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਰਜਿਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸੀ, ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈਣਾ ਬੋਹੁਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਨੇਹੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬੋਹੁਦ ਦੁਖਦਾਈ ਮਸਲਾ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਲਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰੋ ਕਿ ਪਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਪੈਲਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੜਿਆ ਘੜਾਇਆ ਜਵਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪਾਰਮਿਕ ਮਸਲਾ ਹੈ ਜਾ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਹੈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਚੱਲ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਪੜਾ ਨੀਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਮਕ ਤੇ ਵਿਹੁਪਾਰਕ ਜਥੇਦੰਦੀਆਂ

ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ, ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੈਂ ਖੁਦ ਹੁੰਦਾ ਇਆ ਹੈ। ਸੰਨ 1970, 1980 ਦਹਕੇ ਤਕ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਵਗੈਰਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਸੰਗਿਆਨੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਬਾਕੀ ਦਿਨ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਓਂ ਪਰ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਵਸਾਈ ਸਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੋਂ ਮਿਨਿਟਾਂ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਹਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੜੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਨਾਲ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਗੋਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਾਵਾਹ ਪੈਦਾ ਹੈ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਨੀ ਮੁਸਕਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਜਨਤਾ ਤੇ ਭਾਗੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਆਵਾਜ਼ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਸਤਿਕ ਤਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹੀ ਹਨ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੋਲ ਚਾਲ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੱਸ਼ਣ ਤੇ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਕਾਨੂੰਨੀ “ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੱਸ਼ਣ” (ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤਰਣ) ਨਿਯਮ, 2000” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਰਾਤ ਦਸ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਧੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ

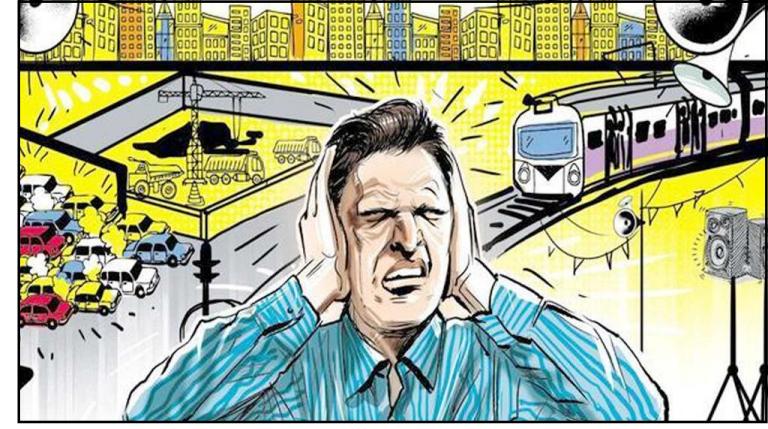

ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ
ਪਟਿਆਲਾ
991488039

ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ
ਰਹੀ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਚੁਪੈ ਹੈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ ਤੱਕ ਆਮ ਆਦਮ
ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਤੇ ਪ੍ਰਲੀਵ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਡੀਗਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ
ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹਨ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ
ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁਕੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦ
ਇਕ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਤ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵੱਲ
ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਦਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ
ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਖਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ
ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਧਰੀਆਂ ਧਰਾਈਆਂ ਹੀ ਰਹਿ
ਗਈਆਂ। ਹਰ ਸਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਫਿਕਾਵਾਂ
ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ
ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੂਪੀ ਚਿੱਠੀਆਂ
ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ

لائیڈ سپیکر چال لے کر ان دی سماں تک ملنا ہے
ہے اس توں بھاگ دے دے جسے توں رات دئے
جسے تک جسے ملنا چاہی پڑھاں توں لایی ہے
ہے، لائیڈ سپیکر چال لے کر سکدے ہو پا
ਜیس سان تو پੋگراہم ہے ریہا ہے، جسے ایما رار
ہے توں آواز کنپانے دے اندھر رہے جسے بھلکو
پٹال لے ہے توں کوچ سیماں ایسا کے تک ہو
آواز جا سکدی ہے۔ جسے سرکاراں کوئے کوئے
بھینی آدا کرنی ہوئے میرداد اس لئے لائیڈ
سپیکر جسے ایسا ہے دی ہے ہے۔ پنجاب سرکاراں
کوئے کوئے آواز پڑھاں نہ کر کر دا کر دا
1956 پنجاب ایسٹ سٹریٹ میٹ کنٹرول آتا
ناجایاں پاگا 3,4 ہے جس دے تھیں
پڑھاں دی ایسا جاں لے لئے بھئے جس کوئی ہے
پر سرو ایسا میریں پلے مس تو پاگریں سماں

ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਮੀਬ ਹੋ ਸਕੇ

ਫਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਾਡੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ ਹੋਰੇਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਪਤੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਢਾਣੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਸੌ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੇਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਜਾਂ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਚੌਥੇ ਜਿੱਥੇ ਬੱਣ ਰਿਹਾ ਲੋੜ ਸਪੀਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੌਣ ਜਾ ਕੇ ਚੌਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਰੋਗਾ ਜਦ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਫੇਨ ਨੰਬਰ 181 ਹੈ ਜੋ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਿਸ਼ਨ ਕੱਸਿਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਜੜ੍ਹਰ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖੀ ਸੀ ਕਿ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰਾਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਓ, ਪਰ ਕੌਣ ਕਰੋ ਗਣੀ ਅੱਗ ਢੱਕ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਇਲਾਕਾਈ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੰਦਾ ਜਨਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੇਸ਼ਾਨ ਹੰਦੀ ਹੈ।

**ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਜੁਝਾਰੂ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ:
ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਸਾਂਝਾ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਜਾਗ ਪਏ’ ਹੋਇਆ ਲੋਕ ਅਰਪਣ**

ਸੰਗਰੂਰ, (ਰਮੇਸਵਰ ਸਿੰਘ)- ਮਾਲਵਾ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਰਜਿ:) ਵੱਲੋਂ ਕਾਪੇਰੇਡ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੁਤੰਤਰ ਭਵਨ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਲ ਸਾਬਕਾ ਡੀਨ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਣਗੀ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਜਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਾਦਿਤ ਸਭਾ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹੀ 'ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤੇ ਜਾਗਾ ਪਏ' ਲੇਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਜਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਉਘੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁੰਜੀਵਤ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਜੁਝਾਰੂ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸੰਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਲਮਕਾਰ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੁਪ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੁਗਾੜ੍ਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਪ੍ਰੋ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਰ ਸਾਬੰਧੀ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜਪੂਰਨ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਚੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਸਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਥਾਰੇ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਮਾਲਵਾ ਲਿਖਾਂਗੀ ਸਭ ਸੰਗਰੂਰ ਸੱਚਾਮੁੱਚ ਵਧਾਈ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਾਦਿਕ ਕੀਤੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਹੋਰਨੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਸਬੰਧੀ ਪੁਸਤਕ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਮੌਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਡੂਲਤਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਪਾਏ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ

ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਵਿੱਛੜ ਚੁੱਕੇ ਗਾਇਕ ਸਰਦੂਸ਼ ਸਿਕੰਦਰ, ਲੇਖਕ ਜਗਜੀਤ ਜੀਰਵੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਦਾਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੈਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ਰਪਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਗ੍ਰਹ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਿਦਾ ਆਪਣਾ ਢਡਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਨਿਧੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਲਵੰਤ ਖਨੌਰ ਨੇ ਗੀਤ ‘ਅੱਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਲਾਰਾ ਲਾਇਆ’ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਸਮਾਨੀ ਨੇ ਗੀਤ ‘ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਰਿਸ਼ਿਤ ਸਿਰ ’ਤੇ ਤਾਜ ਸਜਾਉਣਾ’, ਮੁਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮ ਨੇ ਗੀਤ ‘ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਮੇਰੇ ਸੁਪਰਾਈ ਵੇਂ ਵਿੱਚ ਆਈ’, ਕੁਲਵੰਤ ਕਸਕ ਨੇ ਗਜ਼ਲ ‘ਮੇਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਸੰਜੇ ਲਹਿਰੀ ਨੇ ਗਜ਼ਲ ‘ਪਿਆਰ ਮਨੁਖਤਾ ਦਾ ਰਣਜੀਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਾਂਸ਼ਲਾ ਨੇ ਗੀਤ ‘ਡਟ ਜਾਂਚ

ਯෝ සිංහ ඇඟිල් ගෙදා’, දලභාර සිංහ නේ ගිට
‘ප්‍රේරා මෙයි නේ කුසුතා ලැ ලිඛා’, ණා.
මනසීදර සිංහ නේ ගාස්ල ‘න්දරත මිටාචි
දෙස්ටෝ’, දිලභාර සිංහ නේ ගිට, සුජවිදර
සිංහ ලොටේ නේ ගාස්ල ‘ලොකාන දා තුගාර
කිසාන් කරකේ තේ’, සේගි මාන නේ ගාස්ල,
ස්ථානික සිංහ නේ කවිඩා, බරම සිංහ
ස්ථානි නේ ගාස්ල ‘ඛ්ංදා-රාගාන නාල සිංගාරී
මා බෙලී ප්‍රාසාධී’, ස්ථානි සිංහ ලේඛා නේ
ගිට ‘රුක ජා ඉ පෙතෙක් සියාන් ගෙ දඩී
ඇයේ’, සේගි සිංහ රතන නේ ගිට ‘භාස්ං නු
කර ති ති ගුණ බාජ ආවෘත කි සිංහාන් නේ
ස්ථානි පැහැ ලා ලදා තේ’, රමන සිංගලා නේ
සිංහා කවිඩා, ර්‍යාංචර සිංහ රාජන නේ ගිට
‘ධේතා දේ යුතු පාග පදේ’, සාහිල ඡේලා, පෙනු
සුජවේ සිංහ යුතු නේ ගිට ‘සුබ සාරිභ දේ
ර්ංග නේ’, ස්ථානි සිංහ ලේඛාවාල කිසාන දෙස
දා අන්දාඤා තේ’, මේය ගොඹිල, සුජවිදර කේර
සිංහ නේ ගිට ‘දිංලී නු වැහිරාන යුත්’,
රෘමව්වීර සිංහ නේ ගොඹිල සිංහ, මුරිදරපාල

ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਸਿੰਘਾਪੁਰ 'ਚ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਅਤੇ ਭਰ ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਆਣ ਵਸੇ। ਭਾਰਤ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅਣਜਾਣ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਨੌਜਵਾਨ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਜੂਨ 1984 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਟੈਂਕਾਂ, ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 1984 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਅਮ ਨੇ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਛਾਪ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ Patrick J Nevers ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ The Face of Terror in India ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਏ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਾਹਿਤ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖਾਂ ਉੱਤੇ 1985 ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਫਲਾਈਟ 182
ਨੂੰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ

ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੋਈ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਇੰਦ੍ਰਾ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਕਸਰ ਸੁਆਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਚਾਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਚਾਹੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲੇ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਖਵਾਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜੇਝ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਣੇ' ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਸੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖਧਾਰਾਈ ਸਿੱਖਾਂ ਭਾਵ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਗੂਆਂ ਸਰਬਹੁਉਂਚਤਾਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪੁਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਸੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਭਾਈਬੰਦੀ ਪੱਤਰਨਾਕ ਸਾਥਤ ਹੋਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹੇਂ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਏਂਜੰਡੇ ਨੂੰ ਬੇਉਜ਼ਰ ਹਮਾਇਦ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਗਉਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ
ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਦਰਾ
ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਹਿੱਲ ਗਈਆਂ
ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚਾਰ
ਸਮਝਣ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜਾਣ-ਬੁੱਝਣ
ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਸੀ, ਨਾਲ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਸਿਰ ਮੜਨਾ
ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੰਠਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਾ
ਘਰਨਾ ਪਿਛਲਾ ਸੱਚ 1970ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1990ਵਿਆਂ
ਤਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੁਹੱਿਮ ਪ੍ਰਤੀ ਢੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ
ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ
ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਭੜਕਾਉ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਕਿਤੇ ਸਿੱਖ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ
ਲੀਂਦੇ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਕਰਵਾਈਆਂ
ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ? ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ
'ਹਾਂ' ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਤਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ 'ਝੂਠੇ ਝੱਡੇ' ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ? ਦਰਅਸਲ, ਇਤਿਹਾਸ ਖੁਲਾਸਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਗਊਆਂ ਦੇ ਸਿਰ'
ਚੋਰੀ ਛਿਪੇ ਰੱਖਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜ
ਵਿਧੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਗਉਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ।

ਮੁਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਜਾਣੂ ਗਏ ਦਾ ਹਿੱਤਾਂ ਪਾਓ।
 ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਭਾਈਚਾਰਾ
 ਇਹ ਗੱਲ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ
 ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਖੜ੍ਹੀਆ ਏਸ਼ਮੀਆਂ
 ਦੇ ਐਮ.ਕੇ. ਧਰ ਜਿਹੇ ਏਸੰਟ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ
 ਵਿੱਚ ਦੱਸਲਾਂਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਕੈਨੇਡਿਆਈ
 ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ 'ਸਾਫਟ ਟਾਰਗੇਟ' ਦੇ ਲੇਖਕ ਜੂਹੈਰ ਕਸ਼ਮੀਰੀਗੇ
 ਅਤੇ ਬਰਾਇਨ ਮੈਕਾਊਡਰਿਊ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਨਵੇਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ - ਭਾਵ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਝੱਲੇ ਗਏ ਅੱਤ ਦੇ ਅਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਕਈ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੰਗਤ ਅਤੇ ਕੁਰੂ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੁੱਝਿਆਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਖੁੜੀਆ ਸੇਵਾ ਵੱਲੋਂ

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕੈਨੋਡਿਆਈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦੂਜੈਲ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਊਂ ਦਾ ਵਿੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸਿਰ ਗੁਪਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਉੱਤੇ 1985 ਵਿੱਚ ਏਰੇਬ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਫਲਾਈਟ 182 ਨੂੰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੁਖਾਈ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ-ਕੈਨੋਡੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੜੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੱਖੀਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘੜੀਸ ਲਿਆ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਗਊਂਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੇ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਗੇ ਉੱਤੇ 'ਨਾਜ਼ਾਇਕ ਕੰਮ', ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਝੰਡੇ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਾਲੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਮ.ਕੇ. ਧਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੋਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸਾਨ ਹੈ।

ਕਾਸਪਨ ਵਿਚ ਤਾਣਾਤ ਸਾ।
 ਇਸ ਖੱਡਨਾਕ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ
 ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 329 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ
 ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਦੌਸ਼ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ-ਪੱਧੀ ਸਿੱਖ
 ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ
 ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਨਤੀਜਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸੁਖਾਲਿਆ
 ਕਿਆਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਉਂਅਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲੀਂ
 ਘਟਨਾ ਵਾਂਗ ਇਸ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੁਖਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ
 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖਧਾਰਾਈ ਸਮਾਜ ਨਾਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲਹਿਰਾ
 ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ
 ਉਲੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ
 ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਖੋਗ ਲਾਇਆ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਮੈਕਐਂਡਰਿਊ

ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸਦੇ ਹਨ

ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਇੱਕ ਝਟਕੇ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਅੰਟਵਾ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਲੌਥੀ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਜੈਸੀ ਹੈਲਮਜ਼ ਜਿਹੇ ਕੇਂਟੱਡ ਸੰਜੋ-ਪੰਖੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਲਾਂਟਰਿਕ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਯੂ.ਕੇ. ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ਤ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਲਾਜ਼ਮ ਤੋਂ ਤੋਂ 'ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਬੇਠ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਏਥਰ ਇੰਡੀਆ ਬੰਬ ਧਮਾਰ ਦੇ ਮੁਜ਼ਰਿਮ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਸ਼ੁਭ ਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਅੱਜ ਮੈਂ ਕੈਂਡਿਡਰਿਊ ਸਮੇਤ ਕੈਨੈਂਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਅਦਾਮੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕਸ਼ੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੱਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ' ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਕੈਨੈਡਿਆਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੁੱਫੀਆ ਸੇਵਾ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ

ਪੇਤਰਕਾਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:
 ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਖੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ
 ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਬੈਠਕ
 ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ, ਜਾਨੁਸੀ, ਖੁਫ਼ੀਆ ਅਤੇ
 ਦਹਿਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੀ
 ਇਕੱਠ ਸਨ। ਹਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪੜ੍ਹੋਲ ਕਰਨ ਵੇਂਦੀ
 ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖੀ ਪ੍ਰਯੋਗਟਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੰਦਿਆਂ ਵਰਤਿਆਂ
 ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਏਜੰਟ ਪੈਟ ਓਲਸਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਉਲਸਨ ਨੇ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ ਕਿ 1983 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਫਸਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਖਾਸਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਰਾਹੀਂ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਪੈ ਜਾਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਚੋਖੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਤਰਕਸ਼ੇਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?

ਸਾ ?
ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸ਼ੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮੰਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਹਮੀ ਲਿਖਤ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਫੇਬਰਿਸ ਡੀ ਪੀਅਰੇਬਰਗ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਿਆਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੁਫੀਆ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਏਜੰਟ ਮਿਸ਼ੇਲ ਜੂਨੋ-ਕਤਸ਼ੂਆ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ 'ਏ ਨੈਸਟ ਆਫ ਸਪਾਈਜ਼' ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਨਸਨੀਬੇਜ਼ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 21 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੱਡਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਲੇਖਕ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖੁਫੀਆ ਸਰਗਰਮੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਛੋਹਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਫਲਾਈਟ 182 ਦਾ ਮੱਦਿਆ ਵੀ ਸਿਕਾਵਦੇ ਹਨ।

(ਚਲਦਾ)

ਸੰਸਦ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਮੇਂਦੀ ਜੀ 17.9.1950 ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਾਦਨਗਰ ਕਸਬੇ 'ਚ ਪੈਂਦਾ ਹੋਏ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੰ ਆਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗਰ ਸਨ, ਪਰ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ 'ਚ ਮਾਹਰ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵੇਕਾਂਦ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ। ਉਹ ਸਤਾਰਾਂ ਵਿਖੁਆਂ ਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਸੋਣਾ ਬੈਨ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਕੱਲੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਿਰਵਾਹ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਕਿਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬਹੁਤ ਕੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਹਰ ਟੈਂਕ ਰੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੁੱਤਰ ਬਿਰਹੋ 'ਚ ਅੱਖਰੂਆਂ ਦਾ ਦਰਿਆ ਬਹਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੋਏਗਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਪੱਕੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਇਨਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2016 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਨੋਟਬੈਂਡੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਭਗਦੂਰ ਮਹ ਗਈ। ਆਪਣੇ ਜ੍ਞਾਨੀ ਕੀਤੇ ਧਨ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬੈਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਈਨਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਚਮਕਾਉਣ ਲਗ ਪਈਆਂ।

ਦੇਣਗੇ। ਪਰ ਕਾਲਾ ਧਨ ਤੰਤ ਬਾਹਰ ਕੀ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ, ਕਾਰਾਨੇ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੰਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਬੇਹੁਜ਼ਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰਥਾਤਾ ਛਿੱਕੇ ਡੋਲੇ ਖਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੇ ਪੁਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਤੰਤ ਦੇਰ-ਗਤ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ ਬਣੇ। ਹੋਰ ਤੰਤ ਹੋਰ ਨੋਟਬੈਂਡੀ ਦੌਰਾਨ 114 ਲੋਕ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਚੰ ਬੜੇ ਮੌਤ ਦਾ ਗਗਨ ਬਣ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੰ 14 ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਸਨ। ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਪਾਰ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਐਸ੍ਮਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਸੇਜਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤੰਤ ਕੀ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਚੰ ਸ਼ਰਪਾਂਜ਼ਲੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਈ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੜਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੁੰਬਵਾਂ ਵਾਕਿਆਂ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਲਾਮ ਨਈ ਆਜਾਦੀ ਦੀ ਵਿਦਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕਈ ਵਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਰੋਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਬਰੇ ਉਹ ਤਵਸੀਲ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਉਹ 1999 'ਚ ਉੜੀਸਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ੁਨਾਈ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ 'ਚ ਤਰਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਾਬਾਤ 'ਤੇ ਕਾਢ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 2005 'ਚ ਉਹ ਪੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਗਏ ਸਨ। ਅੱਤੇ ਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਮਦ 'ਤੇ 40 ਗੁਜਰਾਤੀ ਵਸੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁੰਮਣ ਆਏ ਸਨ, ਦੀ ਬੱਸ 'ਤੇ ਗਰੋਨੰਡ ਨਾਲ ਹਮਲਾ

ਮੇਦੀ ਜੀ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਬੈਂਕ ਚੌਂ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਈਆ ਕਢਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਸਾਹਮਣੇ ਕਤਾਰ ਚੋਂ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਕਮੀ ਸੱਟ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਘਟਨਾ ਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਇੱਕ ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਜੇ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਈਆ ਬੈਂਕ ਚੋਂ ਕਢਾਉਣ ਲਈ ਕਤਾਰ ਚੋਂ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਆਸ ਮੁਤਾਬਕ ਘਟਨਾ ਫਿਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨ ਇਹ ਅਸ਼ਵਿਧਾ ਸਹਿਣ ਦੀ ਬੰਨੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਭੜ੍ਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਛਿਪਿਆ ਸਾਰਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਨਰੋਈ ਕਰ ਕਰਿਦਾ ਅਤੇ 12 ਗੁਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਬਸ਼ਿਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਲਾਮ ਨਥੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁੰਜ਼ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਲਿਪਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਦੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਕਹਿਦਿਆਂ ਗੁਲਾਮ ਨਥੀ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਅੱਖਰੂਆਂ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਵਹਿ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਘਟਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਨਥੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨਾਗਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੱਖਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਜਾਹਜ਼ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗ਼ਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਤ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਦੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰਾਂ ਆਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਹ ਮੁੰਹ ਬੱਲੇ ਕਰਕੇ ਚੁੱਪ ਰੱਖਿਦੇ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ

ਮੇਦੀ ਜੀ 17.9.1950 ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਾਦਨਗਰ ਕਸਬੇ ਚੈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹੀਏ ਚੈ ਆਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗਰ ਸਨ, ਪਰ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਚੈ ਮਾਹਰ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਵੇਕਾਂਦ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ। ਉਹ ਸਤਾਰਾਂ ਵਕਿਆਂ ਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜੋਦਾ ਬੈਨ ਮੇਦੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਚੈ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਾਗੇ ਉਮਰ ਇਕੱਲੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਿਆਪਕਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਿਰਵਾਹ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਕਿਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮੇਦੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬਹੁਤ ਰੋਧੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਹਰ ਜੋੜ ਰੋਧੀ ਦੇਣਗੇ। ਪਰ ਕਾਲਾ ਧਨ ਤੰਡ ਬਾਹਰ ਕੀ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ, ਕਾਰਾਨੇ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੰਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ, ਲੱਭਾਂ ਲੋਕ ਬੇਹੁਜ਼ਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰਥਾਤਾ ਛਿੱਕੇ ਛੋਲੇ ਖਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਦੇਰ-ਗਤ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ ਬਣੇ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਨੋਟਕੰਪਨੀ ਦੌਰਾਨ 114 ਲੋਕ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਚੱਖੇ ਮੌਤ ਦਾ ਗਰਸ਼ ਬਣ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੱਕ 14 ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਸਨ। ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਗਿਆਕਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਸੇਜਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਚੱਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

**ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ
ਸਾਡੇ ਲੋਕ**

ਹੁਣ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੜਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਬਵਾਂ ਵਾਕਿਆ
ਗਜ ਸਭਾ ਚੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਲਾਮ ਨਥੀ ਆਜ਼ਾਦ
ਦੀ ਵਿਦਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚੰ ਕਈ ਵਾਰ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ
ਕੋਈ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਬਚੇ ਉਹ
ਤਵਾਸੀਲ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਉਹ 1999 ਚੰ
ਉੜੀਸਾ ਵਿਖੇ ਸੁਨਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ
ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਚੰ ਤਰਦੀਆਂ ਲਾਗੂਆਂ
ਵੇਖੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਾਤ ਤੇ ਕਾਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਸਨ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ
2005 ਚੰ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮਿਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਏ
ਸਨ। ਅੱਤਵਾਈਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਮਦ ਤੇ 40
ਗੁਜ਼ਾਤੀ ਵਸੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁੰਲ

ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਚਮਕਾਉਣ ਲਗ ਪਈਆਂ। ਮੌਦੀ ਜੀ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਬੈਕ ਚੌਂ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਈਆ ਕਢਾਉਣ ਲਈ ਬੈਕ ਸਾਹਮਣੇ ਕਤਾਰ ਚੰ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮੀ ਸੱਦ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਘਟਨਾ ਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਇੱਕ ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਜੇ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਈਆ ਬੈਕ ਚੌਂ ਕਢਾਉਣ ਲਈ ਕਤਾਰ ਚੰ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਆਸ ਮੁਤਾਬਕ ਘਟਨਾ ਫਿਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨ ਇਹ ਅਸੁਵਿਧਾ ਸਹਿਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਭੋਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਛਿਪਿਆ ਸਾਰਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਨਰੋਈ ਕਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 12 ਗਜ਼ਗਤ ਦੇ ਬਸ਼ਿਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁੰਜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਲਿਪਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਰ ਜਾਰ ਰੱਦੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਕਹਿਦਿਆਂ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੌਂ ਅੱਖਰੂਆਂ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਵਾਹੀ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਘਟਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਨਾਗਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੱਖਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਲਥ ਮੁਖਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਜਾਹਜ਼ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਗਜ਼ਗਤ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸਕਣ। ਇਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਹ ਮੁੱਹ ਥੱਲੇ ਕਰਕੇ ਚੁੱਪ ਰੱਖਿਦੇ ਹਨ।

ਹਨ ਅਤੇ ਥੜ੍ਹਾ ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਅਸਥਾਂਗ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕਠੋਰ ਢੱਡੀ ਹੀ ਵੇਖੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਚੰਗੇ ਅਥਰਾਨ ਆਉਣੇ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਦਾਸਤਾਂ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਨਿਹਾ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਕਈ ਨੀਤੀਵਾਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੰਦਰਾਂ ਚੰਗੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਾਮ ਨਥੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕਤਾ ਵਿਖਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਚੰਗੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਗਰਨ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ 'ਚ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮ ਵਾਂਗ ਸਿਆਸੀ ਹਿਤ ਸਾਧਨ ਲਈ ਨਾਟਕ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਭਰਾ ਬੇਲਣਗੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਗੁਰਹਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿਤ 'ਚ ਅੰਗੇ ਖਡਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 1971 'ਚ ਇੱਕ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ 51 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ 68 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 86 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੌਲ ਦੋ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਪੱਧਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰਾਂ ਕਰੇਂਦਰ ਹੈ। ਉਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੁਧਾਰ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਵੇਚ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਦਾ ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹਕੀਕੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਨਿਹਾ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ। 2006 'ਚ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਆਗਰਮਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਦੀ ਜੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਅੱਜ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖੜੀਦ ਅਠ ਸੌ ਰੁਪਏ ਕੁਟਿਟਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ੈਲਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਉਥੋਂ ਜਿਣਾ ਖੜੀਦ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਕੇ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਇਹੀ ਉਪਜ ਅਠਾਰਾਂ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਨਿੱਜੀ ਖੜੀਦਦਾਰੀ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਖੜੀਦਦਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਪਾਰੀ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਥੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਅਰਸੇ 'ਚ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਕਾਂ ਬੇਲਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਹਲੇ ਆਜੂਤੀ ਗੁਜਰ ਲਈ ਹੋਰ ਪੰਦੇ ਚੁਣ ਲੈਣਗੇ। ਜਦ ਮੰਡੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਗੀਆਂ ਤਾਂ ਅਜਾਰੇਦਾਰ ਵਪਾਰੀ ਜਿਣਸ ਦਾ ਭਾਅ ਡੇਗੇਗਾ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਪੱਧਰ ਭਾਅ 'ਤੇ ਜਿਣਸ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨਾਲ ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ ਤੱਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਵੇਗਾ ਇਹੀ ਕਿ ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਰੁਹ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਹਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ 1947 'ਚ ਪੰਤੀ ਹਰ ਮਜ਼ਦੂਰ 28 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ 55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਗੱਲ ਬੜੀ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾਲ ਵੇਚ ਕੇ ਕੰਗਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੁਕਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅੰਤਿਮ ਦੇ ਦੱਠਣੇ। ਇਸ ਹੀ ਜਦ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਬੰਡਾਰਨ ਦੀ ਖੂਲ੍ਹੀ ਛੁਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹੀ ਵਸਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹਿਗੇ ਭਾਅ ਵੇਚਣਗੇ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭੇਜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਣਾ ਵੀ ਵੱਡੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਅੱਜ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਢਾਈ ਮੰਨੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮੰਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਰੇਲ ਦੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਅੱਜ ਤੱਕ 170 ਕਿਸਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਖਿਡਾਰੀ, ਕਵੀ, ਵਿਵਦਾਨ ਅਤੇ ਹਰ ਤਬਕਾ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤ ਸਿਰਜੇ ਅਤੇ ਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਰਕਸ਼ ਟਿਕੈਟ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੇ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਲੋਕਾਈ ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਅੱਖਰੂ ਵਹਾਂ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਠਹਾਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਿਕਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਹ ਠਹਾਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। 200 ਮੁੱਤਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਅਲੱਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਗਵਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਪਰ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਦੋਲਨ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ ਪ੍ਰਥਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਦੰਗਾਬਜ਼ ਸੰਪਰਾਦਾਇਕ ਲੋਕ, ਅੱਤਵਾਦੀ, ਨਕਸਲਵਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ੰਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਘਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਵਰ ਤੱਤਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ 'ਤੇ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦੁਕਸ਼ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੇਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਗਲੀ ਜ਼ਲੀਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੌਦੀ ਜੀ ਇਹ ਸਭ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸਫਲਤਾ-ਪ੍ਰਵਾਰ ਚਲਾਇਆ। ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਾਂਗੀ ਦਾ ਰੱਗ ਚੁੰਮਿਆ। ਉਹ ਸੁਭਾਸ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਜ਼ਪ ਦਾ ਇੱਕ ਬੜਾ ਸੱਪੱਸ਼ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਉਠੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਪਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੁਠਨੀਤੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਯਕੀਨ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਰਹੇਗਾ।

M.No. 9872420100

Uscipp Insurance Services

1050 N Carpenter RD STE C, Modesto, CA 95351

TRUCK INSURANCE

TRUCK TAX IFTA

Amarjit S Bir
amarjit@uscipp.org

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL
ENROLLED AGENT
BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS

*TAX:- INDIVIDUAL,FAMILY,BUSINESS,TRUCKING
*BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLL
* REAL ESTATE AND INCORPORATIONS
*INSURANCE: LIFE Only-Agent,NOTARY

EXPECTING REFUND:

GET MONEY BACK FAST!

"Authorised IRS E-file Provider"

"Enrolled To Practice Before The IRS"

CALL:R.PAL SINGH EA- **510 750 3464**
EA 00097224,CRTA A44237Realtor#1481514 , EA
Insurance Life-Only Agent #0G76896
39159 Paseo Padre Pkwy # 103,Fremont,CA 94538
Email:singhrpal@sbcglobal.net, singhrpal47@gmail.com
Singhtax.com

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜਾਵਾ ਇੱਕ ਅਮਰ੍ਤਿਗੁਰੀ ਸਿੱਖ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੈਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਇੰਡੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ (ਭਾਰਤ) ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਾਈ ਇੰਸਾਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਾਰੂਲੀ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਡਿਗਰ ਲਈ ਡੈਪੂਟੀਕ ਅਤੇ ਵਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਇੰਡੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1984 ਦੀਆਂ ਦੁਖਦੀਆਂ ਘਰਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁ ਤੁੰਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਖਾਂ ਦੇ ਅਤਾਂ ਸਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਮ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਨਿਸ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਠਾਂ ਪ੍ਰਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਧੇ ਪੱਧੇ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਂਵੇਂਝਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। “ਕੋਣ ਹਨ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਲਾਲ ਪਾਣੀ” Who are The Sikhs, and Red Amritsars of Amritsars? ਇਸ ਤੋਂ ਜਿਲਾ ਵਿੱਚ 1995 ਤੋਂ, ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਇੰਟਰਲੇਖ ਅਥਾਰੋਨਾਈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਤ ਹੋ ਰਹੇ। 1996 ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਅਪਣਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਸਿੱਖ ਪਾਵਿੰਡਰ ਵੰਂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਿਂਗ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅੰਤੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵੱਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਸਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਪਿਛੋਕੂ ਬਾਅਦ ਭੁਲ ਪਹਿਲ ਪੜ੍ਹੇ ਰੀਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਕਿਰਪਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਤਿਆ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰੈਸ਼ੈਕਟ 2015 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਨ ਸ਼ੈਮਟੀ ਮੌਜੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਕਾਲ ਤਥਾਤ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਅਮੇਜਨ, ਬਾਚਨਸ ਅਤੇ ਨੇਂਬਲ Amazon, and Barnes and Noble. ਵਰਗੇ ਵਿਕੇਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜਾਵਾ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੀ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ “ਯੂਨਿਟੀ ਇੰਨ ਡਾਇਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਲੀਜ਼ਸ”, “Unity In Diversity Of World Religions”, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਾਂ-ਗ੍ਰਾਂਕ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਵਸ਼ਾਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰੀ ਹਮਦੰਦੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਈ ਲੋਗੇ ਹੋਏ ਰਹਿਆਂ ਹਨ, “ਵਿਸ਼ਵਸ਼ਾਸ਼ਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਨਾ, ਰੱਖੋ ਜਾਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਜਾਂ” Believe It or Not, God and He loves His Children! ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਿਆਈਆਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਿੱਖਿਆਈਆਂ ਘਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਰਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਤੂਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਆਕਾਰ ਵੱਚੋਂ ਤੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਾਈ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਤੁਹਾਨਾਂ ਸੌਂਸਾਂ ਜੁ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜਾਵਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਾਲਾਂਵਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਯੂਐਸਾ ਦੇ ਲੰਗ ਆਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਟਾਂਗਾ ਸਰਨ ਵਜੋਂ ਭਾਗਕਰ ਹਨ। ਪੰਥ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈਂ ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜਾਵਾ ਵਾਲੇ ਪਿਛੇ ਤਕਰੀਬਾਨ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਿਂਗ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਇੰਗਲੰਡ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਸ ਸਾਰੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚੱਗੜੀਆਂ ਦੀ ਰਹਿਆਂ ਹਨ ਅਸੀਂ ਸ. ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜਾਵਾ ਦੀ ਮਹੱਤਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਲੜੀਂਵਰ ‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ਅਖ਼ਬਾਰ ਚੱਗੜੇ ਆਸੀਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ - ਸਤਨਾਮ ਸਿੱਖ ਖਾਲਸਾ

S.Daljit Singh Jawa

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ik-oNkaar sat naam kartaa purakh nirbha-o
 ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲੁ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੁ ਗੁਰੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ nirvair akaal moorat ajoonee saibhaN gur parsaad

worthy of blame. There are no words to describe or count Your creation). However, it is only through) words that one can meditate (on Your) Name, and praise You. (It is through) words that we can obtain divine knowledge, and sing songs (in Your praise). It is through words that we are able to write or talk. It is through the language (or DNA) that God has written the destiny of us all on our foreheads. (Yet the beauty is that God) who wrote these destinies has no such thing written on His forehead. The destiny of the people is what He ordains. (He is under not one's command. Moreover), whatever God has created is (His manifestation) Naam, and there is no place without (God's) Naam. O' God, how can I describe Your creation? I am not fit to sacrifice myself even once for You. I (only know that), whatever pleases You is the best deed. You are the eternal Formless (Being)." (19)

It is the same light the enlightening wisdom of Sri Guru Granth Sahib

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥
 ਅਸੰਖ ਚੰਡ ਹਰਘੋਰ ॥
 ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥
 ਅਸੰਖ ਗਲਵਦ ਹਤਿਆ ਕਸਾਹਿ ॥
 ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥
 ਅਸੰਖ ਕੁਝਿਆਰ ਕੁਝੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥
 ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥
 ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਤੁ ॥
 ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥
 ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
 ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥
 ਤੁ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥

asaNkh moorakh anDh ghor.
asaNkh chor haraamkhor.
asaNkh amar kar jaahi jor.
asaNkh galvadh hati-aa kamaahi.
asaNkh paapee paap kar jaahi.
asaNkh koorhi-aar koorhay firaahi.
asaNkh malaychh mal bhakh khaahi.
asaNkh nindak sir karahi bhaar.
naanak neech kahai veechaar.
vaari-aa na jaavaa ayk vaar.
jo tuDh bhaavai saa-ee bhalee kaar.
too sadaa salaamat nirankaar. ||18||

STANZA-18

Existence of countless virtuous persons is one side of the coin. Guru Ji proceeds further by addressing the other side, and describes the evil and ignoble.

He says, "(O' God), countless are the stark blind fools in this world, and countless are the thieves and deceitful persons who live on the earnings of others. Innumerable rulers depart from here after ruling by oppression. Countless are those who commit murders, and countless are the sinners who depart from here after committing (innumerable) sins. Countless are the liars, who keep wandering in this world spreading their lies, and countless are the depraved (filthy) persons, who engage in immoral practices, (as if they) eat filth). Innumerable are the ones who speak ill of others (and by doing so, carry the load (of slander) on their heads."

Guru Ji now shows utter humility by counting himself amongst the above class of people. He says, "(O' God), who I am to talk about others? Lowly Nanak only expresses this thought: "who am I to assess Your Nature? (I am so powerless, that), I am not even worthy to serve as a sacrifice to You. (Therefore O' God), whatever pleases You, that alone is the best deed for me. You are the eternal Formless (Being)." (18)

The message of this stanza is that while there are many wicked and evil people in this world; however, we do not have the right to speak ill of others? Rather than pointing fingers, we must examine ourselves to discern our own evil and sinful tendencies, and know our own afflictions.

aaNkh naay aaNkh thaay

ਅਸਥ ਨਾਵ ਅਸਥ ਥਾਵ ॥
 ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਏ ॥
 ਅਸੰਖ ਕਰਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥
 ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥
 ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥
 ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥
 ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥
 ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥
 ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥
 ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥
 ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥
 ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥
 ਵਾਹਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
 ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥
 ਤੁ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯੯॥

STANZA-19

After describing the classes of good and bad humans, Guru Ji once again turns his thoughts to the countless worlds, solar systems, realms, and species living in this wonderful Creation of God.

He says, "O' God, myriad are the names (of things and creatures in this universe), and countless are the places (these creatures inhabit). Beyond the realm of our senses are myriad worlds. O' God, even to say that these things are countless is a blunder, (and

The message of this stanza is that God pervades everywhere. There are no words to describe how countless are the creatures, places, and universes He created. Yet it is only through language that we can attempt to sing His praises, and meditate upon His Naam (His love and power), which permeates all creation.

ਪਾਣੀ ਧੈਰੂ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥	paanee Dhotai utras khayh.
ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ॥	moot paleetee kaparh ho-ay.
ਦੇ ਸਾਬੂਣ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥	day saaboon la-ee-ai oh Dho-ay.
ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥	bharee-ai mat paapaa kai sang.
ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥	oh Dhopai naavai kai rang.
ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥	punnee paapee aakhan naahi.
ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥	kar kar karnaa likh lai jaahu.
ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥	aapay beej aapay hee khaahu.
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥	naanak hukmee aavhu jaahu. 20

STANZA-20

In the first half of this hymn Jap Ji Sahib Guru Ji described the fundamental concepts of God and His creation. He also stated the basic principle by which His love and grace can be obtained (by meditating on His Naam). Now he proceeds to explain how dwelling on Naam is the most effective technique, not only for virtuous people, but also for sinners who want to wash off their sins. He illustrates with an example.

Guru Ji says, "If our hands, feet and body are soiled, we can cleanse them by washing with water. If a cloth is polluted with urine or feces, we can cleanse it by washing it with soap. (But), if our intellect is filled with sins, that is purified by lovingly (meditating on) (God's) Naam."

Guru Ji further clarifies, "These sins and virtues are not just (words) for the sake of saying. Whatever deeds, you do in this world, you will take (their record) along with your soul, and your future will be determined on the basis of your past deeds. As you sow, so shall you reap. O' Nanak (this is how in God's command) you come and go (continuously in and out of this world)."(20)

The message of this stanza is that if we wish to wash off the sins of our previous lives, and if we want to end the cycle of birth and death, then we should meditate upon God's Naam.

ਤੀਰਥ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥	tirath tap da-i-aa dat daan.
ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥	jay ko paavai til kaa maan.
ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥	suni-aa mani-aa man keetaa bhaa-o.
ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥	antargat tirath mal naa-o.
ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥	sabh gun tayray mai naahee ko-ay.
ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥	vin gun keetay bhagat na ho-ay
ਸੁਆਸਤਿ ਆਖਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥	su-asat aath banee barmaa-o.
ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥	sat suhaan sadaa man chaa-o.
ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਣੁ ਕਵਣੁ ਖਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥	kavan so vaylaa vakhat kavan kavan thit kavan vaar.
ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹ ਕਵਣੁ ਸਿਤ ਹੋਏ ਆਕਰੁ ॥	kavan se rutee maahu kavan jit ho-aa aakaar.
ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਏ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥	vayl na paa-ee-aa pandtee je hovai laykh puraan.
ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਿਨੁ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥	vakhat na paa-i-o kaadee-aa je likhan laykh kuraan.
ਖਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥	thit vaar naa jogee jaanai rut maahu naa ko-ee.
ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥	jaa kartaa sirthee ka-o saajay aapay jaanai so-ee.
ਕਿਵ ਕਰਿ ਅਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਹੀ ਕਿਉ ਵਰਤੀ ਕਿਵ ਜਾਣੁ ॥	kiv kar aakhaa kiv saalahees ki-o varnee kiv iaanaa.

ਪੰਨਾ ੫	SGGS P - 5
ਨਾਨਕ ਆਖਿਣਿ ਸਤੁ ਕੇ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥	naanak aakhani sabh ko aakhai ik doo ik si-aanaa.
ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥	vadaa saahib vadee naa-ee keetaa jaa kaa hovai.
ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਅਪੈਂ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ ॥੨੧॥	naanak jay ko aapou jaanai agai ga-i-aa na sohai. 21

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ,
ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ।

ਫਸਲਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਮਾਤਾ,
ਕਿੰਝ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਪਾਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ,
ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ।

ਇਸ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ,
ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਮੁਸਲਿਮ ਈਸਾਈ

ਸਭ ਏਕਾ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ,

ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੰਗ ਹੈ ਦੂਜੀ,
ਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲੜ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ,

ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ।

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨਾਂ ਨੂੰ,
ਵਿਅਰਥ ਨਾ ਅਸੀਂ ਗਵਾਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ,

ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ।

ਕਿਸਾਨ-ਮਹਦੂਰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸਾਰੇ,
ਮੈਦਾਨ ਫਤਹਿ ਘਰ ਆਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਾਡੀ,

ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ।

ਬੀ.ਏ. ਭਾਗ ਦੁਸਾ
ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ
ਪਿੰਡ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰ।

ਰੱਬ ਤੇ ਮਨੁੱਖ

ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਜੀ ਕੁਦਰਤ ਰੱਬ ਨੇ,
ਨੰਬਰ ਦੂਜਾ ਦਿੱਤਾ ਬੱਦੇ ਨੂੰ,
ਜੰਗਲ ਕੱਟ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਾ ਜੀਹੇਨੇ ,
ਗਲ ਪਾਇਆ ਮੌਤ ਦੇ ਫੰਦੇ ਨੂੰ।

ਕੁਦਰਤ ਦਿੱਤੇ ਸੰਕੇਤ ਅਨੇਕਾਂ,
ਕਿ ਕੁਕ ਬੰਦੀਆ ਮੈਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰ,
ਮੇਰੇ ਅੰਸਾ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕੇ ,
ਖੁਦ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਬਾਦ ਨਾ ਕਰ।

ਜੀਹੇਨੇ ਰੱਬ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ ਖੁਦ ਨੂੰ,
ਅੱਜ ਘਰਾਂ ਚ ਹੋ ਕੈਦ ਗਿਆ,
ਕਿਥੇ ਨੇ ਅੱਜ ਡਾਕਟਰ,
ਕਿਥੇ ਪੁਰਾਣਾ ਵੈਦ ਗਿਆ ?

ਅੱਜ ਖੁਦ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਬੰਦਾ ,

ਦੇਖੋ ਹੋ ਬੇਚੈਨ ਗਿਆ,

ਹਾਲਤ ਹੋਈ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਰਗੀ,

ਖੇ ਉਸਦਾ ਚੈਨ ਗਿਆ।

ਕਦੇ ਕਰ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ,
ਬਣ ਬੈਠਾ ਸੀ ਮਾਲਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ,
ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੰਦੀਆ ਫੇਰ ਬਣਨੀ ,
ਜੇ ਤੂੰ ਲੱਭੇ ਇਲਾਜ ਕਰੋਨਾ ਦਾ

ਜਸਨੂਰ ਮਾਨ

87288 21094

ਕਲਮ

ਕਮਲੀ ਕਲਮ ਮੇਰੀ ਕਮਲਾਈ
ਮੌਤ ਸੱਚ ਦੀ, ਤੱਕ ਮੁਰਝਾਈ

ਕਿਰਤੀ ਵਿਕਿਆ ਕੌਡੀ ਦੇ ਤੁਲ
ਖੁੱਦ ਨੂੰ ਤੱਕਿਆ ਜਦ ਕਰਜਾਈ

ਅੰਰਤ ਦਾ ਪੱਖ ਕੋਈ ਨਾ ਪੂਰੇ
ਦੁਨਿਆ ਵੇਖੀ ਅੱਜ ਹਰਜਾਈ

ਅੱਤ ਜੁਲਮ ਦੀ ਬੇਵਸ ਉਤੇ
ਜਿਸਮਾ ਦੀ ਹਰ ਕੀਮਤ ਪਾਈ

ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਮੁਤਸਵੀ
ਕੁਲ ਜਹਾਨ 'ਚ ਜਹਿਰ ਫਲਾਈ

ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ ਉਹ ਦੇਵਣ
ਜੋ ਨਾਂ ਜਾਣ ਅਕਸਰ ਢਾਈ

ਡੇਰਿਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜੀ ਦੁਨੀਆ
ਅਨਪੜਤਾ ਪੜਿਆਂ ਤੇ ਛਾਈ

ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਇਆ
ਦਿਲ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕਸਮ ਹੈ ਖਾਈ

ਕਲਪ ਕਲਪ ਕੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਤੂੰ
ਗੱਲ ਤੇਰੀ ਕਿਸੇ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ

ਕਲਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਜੁੱਗ ਬਦਲਦੀ
ਬਿੰਦਰਾ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਦੇਵੇਂ ਦੁਹਾਈ

ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪੁੱਤੇ
ਪੀੜ੍ਹੀ ਕਲਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਗਾਈ

ਬਿੰਦਰ ਜਾਨ ਏ ਸਾਹਿਤ ਇਟਲੀ

00393278159218

ਰੂਹ - ਏ- ਇਸ਼ਕ

ਸੁਣਿਆ ਮੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਕਿਹਾ,
ਸੁਣਿਆ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅਣਕਿਹਾ।

ਸੁਣਨਾ ਲਡੀਜੀ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ,
ਹੈ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸਹੀ।

ਇਹ ਨੰਗੇ ਕੋਰੇ ਅਹਿਸਾਸ,
ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਤਖਤੀ ਤੇ,

ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਸਦੀਵੀ ਛਾਪ।

ਜਿਸਮ ਨੇ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕੀਤਾ ,
ਰੂਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲਪੇਟਿਆ।

ਆਪੜ੍ਹੂ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਤੂੰ,

ਬਿਨ ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕੇ ਢੁੱਲ ਨਾ ਖਿੜਿਆ।

ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ (ਫਰਿਜ਼ਨੋ)

559-232-7764

ਅਰਦਿੰਦ ਸੋਗੀ

8146827573

ਜੇਬ ਦੇ ਫਕੀਰ....

ਜੇਬ ਦੇ ਫਕੀਰ ਹਾਂ ,
ਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਅਮੀਰ ਹਾਂ।
ਮਿਟੇ ਨਾਂ ਮਿਟਾਇਆ ਤੋਂ ਜੋ ,
ਓਹ ਹੀ ਲਕੀਰ ਹਾਂ।

ਜੇਬ ਦੇ.....
ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੁੱਖ ਸਾਰੇ ,
ਕੁੱਲੀ ਵਿਚ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਘੁੱਟਦਾ ਨੀਂ ਸਾਹ ,
ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਪਣੇ ਹਾਂ ਆਪੇ ਰਾਜੇ ,
ਆਪ ਹੀ ਵਜੀਰ ਹਾਂ।

ਜੇਬ ਦੇ.....
ਤੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਹੇਠ ,

ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਨਜ਼ਾਰੇ ਬੜੇ।

ਭੁੰਨ ਭੁੰਨ ਖਾਂਦੇ ਸੌਕ ਨਾਲ ,

ਛੇਲੇ ਜੋ ਕਰਾਰੇ ਕਰੇ।

ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ,

ਆਪ ਹੀ ਜਗੀਰ ਹਾਂ।

ਜੇਬ ਦੇ.....

ਆਲਸ ਤੋਂ ਰਹਿ ਕੇ ਦੂਰ ,

ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਦੀ ਜਿਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ,

ਸੁਕਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਕੰਮ ਤੋਂ ਨਾਂ ਡਰੇ 'ਪੀਮਾਨ' ,

ਕਹਿਰਾ ਜਿਹਾ ਸਰੀਰ ਹਾਂ।

ਜੇਬ ਦੇ ਫਕੀਰ ਹਾਂ ,

ਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਅਮੀਰ ਹਾਂ।

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਪੀਮਾਨ
9464633059

ਮਹਿੰਗਾਈ

ਅੱਜ ਕਲੁੱਕ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਦਿਨ ਨੇ

ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਅਸਮਾਨ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ

ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ

ਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਧੋਖਿਆਂ

ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਨਾ ਦਸ਼ਮਨਾਂ ਦੀਆਂ

ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ

ਉਸ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ

ਮਾਰੂ ਹਾਥਿਆਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ

ਬੱਸ ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੀ ਕਾਢੀ ਹੈ ,

ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੀ ਕਾਢੀ ਹੈ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

9915803554

ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਸ਼੍ਰੀਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ,

ਜੋਰਾਵਰ ,ਹੜਹਿ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀਆਂ ਦਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਹਿਰ ਦੀ ਭੰਨਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਦ ਬੇਹਿਸਾਬ ਨੂੰ ,

ਜਾਗ ਜਾਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ,ਚੁੱਕ ਲੈ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ;

“ਜਾਗ ਜਾਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ”

“ਤੁੰਥੇ ਕਰ ਲੈ ਵਿਚਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਣ ਉੱਤੇ ਲਾ ਲੈ ਤੂੰ ,
ਹੱਕ ਸੱਚ ਲਿਖ ,ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਠਾ ਲੈ ਤੂੰ ;
ਭਗਤ ਜੋ ਪੜਦਾ ਸੀ , ਉਸ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ,
ਜਾਗ ਜਾਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ,ਚੁੱਕ ਲੈ ਕਿਤਾਬ ਤੂੰ ;

ਗਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ ਕੀਤੀ ਪੜ੍ਹ

ਸ. ਬਲਬਿਰ ਸਿੰਘ ਰਾਂਗੀ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸ.ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀ-ਕੀ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਸਾਡੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇਨ ਸਰਵਿਸ ਆਫ਼ ਹਿਜ ਮਾਸਟਰ' ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲੜੀਵਾਰ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਾਪ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕ ਇਸ ਲੜੀਵਾਰ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂੰਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ, ਮਾਤਾ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨਿਆ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ।

- ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਪਾਪਾ ਜੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਿੱਖਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ

(ਲੜੀ ਜੰਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਫਿਰ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਬਲਬਿਰ ਉਹ ਘਰ ਦਿੱਤਾ ਦਾ, ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਬਾਬਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।' (ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਛੋਟਾ ਨਾਂ ਬਾਬਾ ਸੀ।)

ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਥਾਂ ਕਿਉਂ ਚੁਣੀ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੁਕਵੀਂ ਕਿਉਂ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸਰ ਮਾਈਕਲ ਉਡਵਾਇਰ ਜਿਸਨੇ 1919 ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨੇ ਦੀ ਉਗਵਾਈ ਭਰੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਧੋ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪਾਪਾ ਜੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਿੱਖਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਪਲਾਟ ਉਪਲੱਬਧ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਇੱਕ ਢੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਸਨ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਆਈ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ

ਸਹਿਮਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਉਹੀ ਦੁਹਾਰੀ ਸੀ। ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਗੱਡਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਜਗ੍ਹਾ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੱਥ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਪੱਥ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਪਾਰਕਿੰਗ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਟਰੀਟ ਅਤੇ ਕਾਰ ਪਾਰਟਸ ਦਾ ਸਟੋਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਜਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਗਿਆ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਥਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਾਰ ਲੰਘਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਸਾਂ। ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਲੱਗੀ।

ਸਿੱਖ, ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਕੈਥੋਲਿਕ

ਹੁਣ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਹੁਣ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੰਡ ਇਕਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵਧੀਆ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਆਖਿਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ੀ ਲੋਕ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਸੈਟ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲਿਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਭੇਜਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਯੂਕੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੈਸਾ ਬੱਚਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਦਾ ਇਗਾਦਾ ਦਿੜ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵੀ ਘਰ ਵਰਗਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੱਝੇਤੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਓਨਾ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਨਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਪਾ ਜੀ ਕੋਲ ਆਏ। ਉਹ ਅੰਦਰ ਆਏ ਅਤੇ ਬੈਠ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਵੀ ਪੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਚੁੱਪ ਰਹੇ। ਬੀਜੀ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਭੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਪੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਵੀ ਪੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਚੁੱਪ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਪਾਪਾ ਜੀ ਘਰ ਆਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬੈਠੇ ਦੇਖਿਆ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਲਿਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਹਨ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾਰਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਲਿਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਹਨ। ਪਾਪਾ ਜੀ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾਰਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਸੀ, 'ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਕਿਸ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ?' ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋੜੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਬਾਰੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਦੰਸਿਆ। ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਇੱਕ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਮੁਸਕਰਾਹਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਉਦੋਂ ਦਿੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਪਾਪ ਸਿੰਘ ਗੁੰਬਦ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਬੈਠਿਆ।'

(ਲੜੀ)

DIXON

ਨਵੇਂ ਮਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਚੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੇ, ਆਸੀਂ ਰਚੱਕ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK AND TRAILER DEALERSHIP

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL
NEW TRUCK SALES
Direct 707-640-7114 | Cell 510-613-3573
hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8555 Pedrick Rd Dixon, CA 95620

ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕੀਰਤਨੀਏ
ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਖੋਜੀ ਪੁਸਤਕ

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾਅਬੇ ਵਲ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਪੈ ਗਏ
ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੌਂਡੀ
ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ
ਵਾਲੇ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ। ਲੇਖਕ ਨੇ
ਬਿਹਤਰੀਨ ਪੰਥਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ
ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹੱਸ਼ਾ ਬਣਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਦੀ
ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਸਾਥਤ
ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਏਸ਼ੀਆ ਤੇ ਪੂਰਬੀ
ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਸਮੇਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ
1945 ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ 15
ਰਥਾਬੀ ਜਥੇ ਤੰਤੀ ਸ਼ਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ
ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 7 ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਥੇ ਸਨ।
ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੋਤੇਗਾ
ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਵੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦਾ
ਜਨਮ ਸੰਮਤ 1516 ਅਰਥਾਤ 1459 ਈਸਵੀ
ਵਿਚ ਫਗਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਰਾਏ ਭੋਇ ਕੀ
ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਖੇ ਮਰਾਸੀ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿਚ ਪਿਤਾ
ਬਾਦਰਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਲਖੇ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਅੱਲਾ ਰੱਖੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਪੁਤਰ ਰਜਾਦਾ ਤੇ ਸ਼ਜਾਦਾ ਅਤੇ
ਇਕ ਸਪੁੱਤਰੀ ਕਾਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਪੁਤਰ
ਸ਼ਜਾਦਾ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ
ਰਾਗੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ਜਾਦਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਪੁਤਰ
ਭਾਈ ਬਨ੍ਹ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਲ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਬੰਸਾਬਲੀ ਦੇ ਭਾਈ ਸਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈ
ਬਲਵੰਡ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ
ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਗ 966-68 ਤੇ
ਦਰਜ ਹਨ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਥਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ
ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੈਂ ਸੰਖੇਪ
ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਭਾਈ ਸੰਤ (ਸ਼ਾਹੀਅਦ) ਪ੍ਰਿਬੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼
ਮੁਸਤਾਕ ਹੁਸੈਨ (1902-1969)-ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਪਿਤਾ ਤੌਂ ਬਗਾਬਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ
ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਜਾ ਕੇ 1935 ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਅਛਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ
ਪਿਖੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਏ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੰਡਨ
ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਗਏ। ਉਹ ਬਿਹਤਰੀਨ ਕਬਿਤ
ਵਾਚਕ ਸਨ।
ਤਾਜ਼ੀਦੀਨ ਨਕਾਸ਼ਬੰਦੀ- ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ
ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
94178 13072
ujagarsingh48@yahoo.com

ਪ੍ਰਮਾਣਾ ਨਾਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਲ
ਬੰਨਿਆਂ ਜਿਸਹੁੰਦੀ ਅੱਜ ਕਲੁ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ
ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਲਾਲ ਜੀ (ਆਸ਼ਿਕ ਅਲੋਚਨਾ
(1929- 2012)- ਭਾਈ ਲਾਲ ਜੀ ਪੁਰਾਤਨ
ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਰਤਨ
ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗਰਿਮੰਦਰ
ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੇ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤਪਤਾਂ ਨੂੰ
ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਸਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਜੀ-ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ
ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਬਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਈ
ਸਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਸ੍ਰੀ ਗਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ
ਪਹਿਲੇ ਰਬਾਬੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਦੌੜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸਨ।

ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੁਵਾਲੀਆ 1718-1788
-ਜਦੋਂ ਸਰਭਤ ਖਲਸਾ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਅਕਾਲ
ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹ ਉਹ
ਕੀਰਤਨ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਰਿੰਗ
ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਢਕੀ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ
ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।

ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਮਨਸਾ ਸਿੰਘ-(1750-1833)
-ਭਾਈ ਮਨਸਾ ਸਿੰਘ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਵਾਰ
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸਨ
ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ
ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਮਦਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਭਾਈ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ-(1803-1926)-ਉਨ੍ਹਾਂ
ਸਾਂਧੇ ਨਾਲ 78 ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ 'ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ' ਦੀ
ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੌਦਰ ਰਹਿਰਾ
ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ 123 ਸਾਲ ਵਿਚ
ਉਮਰ ਭੋਗਕੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1926 ਨੂੰ ਸਵਰਗ
ਸਿਧਾਰ ਗਏ।

ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ (1879-1926) :
ਗਾਜ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਮਸਕੀਨ ਜੀ-ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ

ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ
ਸਰੋਤੇ ਮੰਤਰ ਮੁਖਾਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਗਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਗੁਰਪਾਮਾ
ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਜ਼ੀ ਮਸਤਾਨ ਨੇ 45
ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲਾ ਚੌਰਬਣਾਕੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ
ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਅਜੇ
ਵੀ ਤੋਸ਼ੇਖਣੇ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੈ।

ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (1911-1965)- ਭਾਈ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 30 ਸਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਵਾਨਿਭਾਈ। ਉਹ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸੂਰਮੇ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਦੀਂ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਗਏ।

ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ (1904-1966)-
ਭਾਈ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਰਾਗ
ਆਸਾ ਅਤੇ ਬਸੰਤ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੇ
ਮਹਿਰ ਸਨ। ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬੀਰ ਰਸ
ਵਾਲਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਨਨਕਾਣਾ
ਸਾਹਿਬ ਅੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।
ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਯੋਗੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ
ਕੋਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੁਮੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ (1900-1972) -ਭਾਈ ਸੁਮੰਦ ਸਿੰਘ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹਾਨ ਰਾਗੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹਜੂਰੀ ਰਾਗੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਈ ਤਾਬਾ ਜੀ (1855-1963)-ਭਾਈ ਤਾਬਾ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਬਾਬੀ ਸਨ। ਉਹ 30 ਸਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਦੇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ (1914-1972) ਭਾਈ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੇੜਾ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਏ। ਯਤੀਮਾਨੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਕਲਾਸੀਕਲ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਸਿਖਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸਰਗਜ਼ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਚੁਹੜ ਜੀ-ਰਬਾਬੀ ਚੁਹੜ ਜੀ
ਦਾ ਜਨਮ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੋਦਲ
ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਮਿਰਾਜੀ ਚੁਹੜ
ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ
ਰਿਆਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ
ਜੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਮਧੁਰ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਇਲ ਹੋ ਗਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਰਬਾਬੀ ਬਾਬਕ ਕੋਲੋਂ ਰਬਾਬ ਲੈ
ਕੇ ਚੁਹੜ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ
ਨਾਲ ਸਿਆਸ ਲਵਿਆ ਕਰ।

ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਕਾਰਮਾ ਕਰਾ।
ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ 110 ਪੰਨੇ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ
ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਢਾਉ-ਡੇਸ਼ਨ ਇੰਕ ਨੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਰੰਗਦਾਰ ਮੁੱਖ ਕਵਰ
ਵਾਲੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪੁਸਤਕ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿਚ
ਕਰਮਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ
ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ। ਇਹ
ਪੁਸਤਕ sikh book club.com ਤੋਂ ਮਹੱਤ

ਮੁਸਤਕ ਸਿੰਖ book club.com ੬ ਨੰਬਰ
ਮੰਗਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੈਸੇ
ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਾਲਿਕ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਨਾਂਹ ਕਰ
ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਜੇ ਪੈਸੇ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ
ਬੇਚਾਰੇ ਗਰੀਬ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੌਲੋਂ ਉਪਾਰ ਲੈ
ਕੇ ਵਕਤ ਸਾਰਿਆ।
ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮਾਲਿਕ ਦਾ ਪੋਤਾ ਬਿਮਾਰ
ਹੋ ਗਿਆ। ਬੜਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਪਰ
ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ
ਮਾਲਿਕ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸਾਨ ਸੀ।
ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਕਾਰਬਾਨੇ ਦੇ ਆਪਣੇ

ਕਹਾਣੀ
ਅਹਿਸਾਸ
ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧੀਮਾਨ
9464633059

ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹੀ ਕਾਰੀਗਰ ਉਸਦੇ ਕੋਈ
ਆਇਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਫੰਕਰ ਨਾਂ ਕਰੋ ਸੱਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ
ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ, ਉਹ ਸੱਭ ਦਾ
ਸੁਣਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਯਾਹਾਂ
ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਪੈਸੇ ਰੁੰਦੇ ਹੋ
ਵੀ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ
ਦੌਨੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਉਸਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ

ਕਰੋਨਾਵਾਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਇਕੱਠ

ਪਿਟਸਬਰਗ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 644ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਪਿਟਸਬਰਗ / ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਦੀ ਦਾ 644ਵਾਂ ਪਾਵਨ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਖੰਨਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ, ਉਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਰਵਣ ਕਰਾਇਆ।

ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰੋਨਾਵਾਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਇਕੱਠ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ

ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਈਆਂ ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

Valley Real Estate

Center's

- 1). 1415 W Anderson Stockton, \$4,900,000.
 a). 4.5 Acre Lot, include 15000 Square foot warehouse with 10 loading dock, 2000 square foot office.
 b). Two bay truck repair shop.

- 2). 1801 E Dr martin luther king jr Blvd, Stockton, CA 95205 APN 155-140-15. Offered at \$4,399,000. Almost 10 acres paved truck parking with approximately \$32000 monthly income.

- 3). 1943 E Fremont St, 1924 E park St and 1850 E Oak St Stockton CA 95205, Total 8 APN number, one lot, 7.56 acres paved truck parking.Offered at \$3,000,000.

Valley Real Estate Center

Realtor DRE 01922089

209.956.1000

gbsingh84@gmail.com

68 E 11th St Ste 109
Tracy, CA 95376

Ranjit Singh

Steele Insurance Agency

Broker DRE 0H78402

408.355.5700

rsingh@siainc.net

17900 Murphy Pkwy
Lathrop, CA 95330

Sell & Buy | Residential | Commercial | Management